SEPTEMBER 2023
ROLLAG KOMMUNE

VEGGLIFJELL KOMMUNEDELPLAN

2019-2035

PLANBESKRIVELSE
NASJONAL PLANID: 0632_2019201

Foto: Liv Kristin Haukjem

UTGIVELSESDATO	BESKRIVELSE
19.9.2023	Planbeskrivelse

Innhold

1 Sammendrag 5
2 Bakgrunn 6
2.1 Hensikten med planen 7
2.2 Forslagsstiller, plankonsulent og eierforhold 8
2.3 Tidligere vedtak i saken 8
2.4 Utbyggingsavtaler 10
2.5 Krav om konsekvensutredning 11
2.6 Planprogrammet 11
3 Planprosessen 12
3.1 Varsel om oppstart, planprogram og medvirkning 12
4 Planstatus og rammebetingelser 14
4.1 Overordnede planer 14
4.1.1 Regionale planer 14
4.1.2 Kommuneplanens samfunnsdel 2023 – 2033 15
4.1.3 Kommuneplanens arealdel 16
4.1.4 Kommunedelplan for Vegglifjell 17
4.2 Gjeldende reguleringsplaner 17
4.3 Tilgrensende planer 18
4.4 Temaplaner 19
4.5 Statlige planretningslinjer, rammer og føringer 20
5 Beskrivelse av planområdet, eksisterende forhold 24
5.1 Beliggenhet 24
5.2 Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk 25
5.3 Stedets karakter 27
5.4 Landskap 30
5.5 Kulturminner og kulturmiljø 31
5.6 Naturverdier 32
5.7 Rekreasjonsverdi/-bruk, uteområder 37
5.8 Vassdrag, myr og våtmark 38
5.8.1 Vassdrag 38
5.8.2 Myr og våtmark 39
5.9 Flom, ras og klimaendringer 39
5.10 Villrein 40
5.11 Landbruk 40
5.12 Trafikkforhold 41
5.13 Barn og unges interesser 42
5.14 Sosial infrastruktur 42

5.15 Universell tilgjengelighet 42
5.16 Teknisk infrastruktur 42
5.17 Grunnforhold 43
5.18 Næring 45
6 Beskrivelse av planforslaget 47
6.1 Planens hensikt, avgrensning 47
6.2 Plankartet 47
6.3 Planlagt arealbruk 48
6.3.1 Planformål 48
6.4 Strategi for utvikling av Vegglifjell 50
6.5 Utviklingsområdene 55
6.5.1 Killingdalen, Persbu og Høybuli sør 55
6.5.2 Dalsethaugen 58
6.5.3 Svartli 59
6.5.4 Skjærbrekka 60
6.5.5 Sundtjønn og Vorset (Halfartjønn) 61
6.6 Bebyggelsens plassering og utforming 62
6.7 Næringsutvikling 63
6.8 Landskap 64
6.9 Parkering 64
6.10 Tilknytning til infrastruktur, vann og avløp 65
6.11 Trafikkløsning 66
6.11.1 Kjøreatkomst 66
6.11.2 Ny sammenbindingsveg nord-sør 66
6.11.3 Tunnelforbindelse øst-vest 69
6.12 Miljøfokus 69
6.13 Landbruksfaglig vurderinger 69
6.14 Kollektivtilbud 69
6.15 Kulturminner, seterområder og Store Nordmannsslepa 70
6.16 Barn og unges interesser 72
6.17 Sosial infrastruktur 72
6.18 Nærmiljø, friluftsliv og folkehelse 72
6.19 Universell utforming 73
6.20 Lys 73
6.21 Naturmangfoldlovens §§ 8-12 74
7 Arealinnspillene 77
7.1 Grovsiling og konsekvensutredning 77
7.2 Justering etter konsekvensutredning 82

8 Virkninger/konsekvenser av planforslaget 87
8.1 Økonomiske konsekvenser for kommunen 89
8.2 Konsekvenser for grunneiere og næringsinteresser 90
8.3 Friluftsliv 90
8.4 Interessemotsetninger 91
9 Risiko og sårbarhet 93
10 Innkomne høringsinnspill 94
11 Vedlegg 98

1 Sammendrag

Kommunedelplan for Vegglifjell er revidert av Rollag kommune gjennom en omfattende planprosess. Kommunen har vært bistått av COWI og Plan og ressurs.

Plan- og ressurs har ferdigstilt plandokumentene. De faglige vurderinger som ligger til grunn for utformingen av planen er gjort av Rollag kommune basert på anbefalingene fra plankonsulentene.

Oppstart av planarbeidet ble varslet 16.02.2018. Planprogrammet ble vedtatt i kommunestyret den 03.05.2018. Arbeidet med kommunedelplanen er gjennomført i tråd med bestemmelsene i plan- og bygningsloven og føringer som er lagt gjennom gjeldende kommuneplan for Rollag.

Hensikten med planforslaget er å utarbeide en kommunedelplan som vil være et godt og aktivt styringsredskap i forvaltingen av Vegglifjell, kommunens hovedområde for vekst og utvikling. I hovedsak legger planen til rette for økning av områder avsatt til fritidsboliger og tilrettelegging for reiseliv, samt ivaretagelse av dagens bruk og kvaliteter på en hensynsfull måte. Et annet viktig grep er at seterområdene er sikret ved at områdene rundt setrene enkelte steder er tilbakeført til LNFR, og ved at setrene er avsatt som hensynssoner (H570). Gjennom arbeidet med kommunedelplanen har grunneiere, hytteeierforeninger, friluftslag og andre interesserte blitt oppfordret til å delta aktivt i medvirkningsprosessene.

Kommunen jobber med å utarbeide en kulturminneplan, men planen er p.t. ikke sluttført. Det er også besluttet å lage en egen sti- og løypeplan. Kommunen påbegynte arbeidet våren 2020, men dette planarbeidet er heller ikke ferdigstilt. Kommunedelplanen viser kun hovedskiløypene. Traseene er lagt inn i kartet slik den kjøres med GPS fra skisporet.no.

I perioden kommunen har jobbet med kommunedelplanen, er «Regional plan for Hardangervidda 2019-2035» vedtatt. Planen ble vedtatt 1.10.2021 av Kommunal og moderniseringsdepartementet. Plangrensene er innarbeidet i kommunedelplanen og føringene i planen er hensyntatt i planarbeidet.

Ny regional plan for Hardangervidda har fastsatt villreinkorridor mellom Hardangervidda og Blefjell. Den kommer til erstatning for tidligere angivelse av villreinkorridor. Denne planbeskrivelsen inneholder en rekke kart hvor angivelsen av villreinkorridoren ikke er oppdatert. Det anses ikke som formålstjenlig å bytte ut kartene så sent i planprosessen, særlig fordi kartene i denne planbeskrivelsen ikke er juridisk bindende. Det aktuelle kartet som inneholder feil angivelse av villreinkorridoren heter WMS-kartet, og er brukt første gang på side 27.

Rollag kommune har hatt ansvaret for å fremskaffe grunnlagsmateriale til planen. Planarbeidet baserer seg på eksisterende offentlig tilgjengelige opplysninger.

Planarbeidet har vært ledet av teknisk sjef, Tanja Grinde Bjørkgården. COWI AS sto for arbeidet med kommunedelplanen fram til førstegangs høring. Etter førstegangs høring har Plan- og ressurs bistått med planarbeidet.

2 Bakgrunn

Bakgrunnen for revisjon av kommunedelplan for Vegglifjell går fram av vedtatt planprogram. Kommunedelplanen gjelder for Vegglifjell. Planen overlapper og erstatter kommunedelplan for Vegglifjell datert 06.05.2010.

Det har vært stor utvikling i hytteområdene, og kommunen ser behov for revidering av planen. Vegglifjell er et populært område for fritidsbebyggelse. Området ligger nær store befolkningskonsentrasjoner, og nærheten til Hardangervidda gjør området særlig attraktivt.

Det er behov for å legge til rette for utviklingen av flere fritidseiendommer. Hvilken grad av tilrettelegging for opphold i området som ønskes i framtiden må vurderes. Det er registrert økt behov for tilrettelegging for reiseliv i området, og en revidert kommunedelplan betraktes som et godt redskap for å styre utviklingen i en retning som kommunen totalt er tjent med. Planarbeidet åpner for gjennomgang av foreliggende planer når det gjelder utbygging av fritidsboliger, anlegg for turisme, skogsdrift og hensynet til villrein, kulturminner og annet. Kommunestyret vedtok igangsetting av kommunedelplanarbeidet 22.06.17.

Kommunedelplanen består av følgende dokumenter:

- Plankart (SOSI), med tilhørende hensynssonekart og temakart
- Planbeskrivelse
- Planbestemmelser
- Illustrasjonskart som viser innspillene
- Sammenstilt konsekvensutredning
- Risiko- og sårbarhetsanalyse
- Utbyggingens påvirkning på utmarksbeite
- Planprogram

Plankartet viser nåværende og framtidige arealformål og er rettslig bindende.

Planbeskrivelsen beskriver ny arealdisponering, utvikling og tiltak innenfor planområdet for perioden 2019-2035.

Planbestemmelsene er utfyllende bestemmelser og retningslinjer til kommunedelplanen, og fastlegger overordnede rammer for videreutvikling. Planbestemmelsene er rettslig bindende jf. plan- og bygningsloven.

Konsekvensutredning og *konsekvenser av justerte arealinnspill* utgjorde opprinnelig to dokumenter. Etter oppfordring fra Statsforvalteren i Oslo og Viken er de to dokumentene nå sammenstilt. Dokumentet beskriver virkninger for miljø og samfunn av alle innspillsområder, samt justerte innspill som medfører endringer i arealbruk.

Risiko- og sårbarhetsanalyse er utarbeidet for alle nye områder. Kunnskap om risiko og sårbarhet er vesentlig for å redusere sannsynligheten for at en uønsket hendelse inntreffer, og for å redusere konsekvensene dersom den inntreffer.

Vedleggene inneholder hensynssonekart, illustrasjonskart, temakart, samt vedlegg til ROS og planprosessen.

2.1 Hensikten med planen

Hensikten med planarbeidet er å revidere gjeldende kommunedelplan for Vegglifjell.

Planarbeidet har følgende mål, fastsatt i planprogram:

- Sikre bred lokal medvirkning for å utvikle helhetlige løsninger for framtidig næringsutvikling, bosetting og ivaretakelse av natur- og kulturverdier.

- Avklare mulighet for, og fastsette mål for hvilken reiselivsutvikling som ønskes på Vegglifjell. Legge til rette for arealbruk som bygger oppunder målene, herunder sentrumsutvikling.

- Avgrense menneskelig aktivitet i forhold til villreinens leveområder og andre viktige områder for vilt.

- Kartlegging av nødvendige arealer for sti og løyper, skileik/heisanlegg og sikre rettigheter for varig bruk. Revidering av gjeldende sti- og løypeplan for arealene innenfor planområdet skal utføres som et eget arbeid og inkluderes ikke i kommunedelplanarbeidet.

- Vurdere ønsket veistruktur blant annet lokalisering av vegforbindelse i nord-sørlig retning i fjellet og tunnelforbindelse i øst-vestlig retning.

- Vurdere nye områder for hyttebygging, eller utvidelse av eksisterende områder avsatt til hyttebygging i gjeldende plan. Herunder framføring av veg, strøm, vann og avløp og vurdering av resipient/fastsetting av miljømål.

- Avklare prinsipper for videre utbygging av private hytter.

- Vurdering behov for å avsette arealer for massetak.

- Vurdering behov for varme/kalde senger

Rollag kommune har utarbeidet følgende strategi:

"Vegglifjell skal fremstå som et attraktivt hytte- og destinasjonssted med et velutviklet helårstilbud for turister og fastboende. De nære opparbeida friluftslivsområdene skal være tilrettelagt for alle, uansett alder og forutsetning.
God tilgang på større sammenhengende skog- og fjellområder for tur og rekreasjon.
Vegglifjell skal være et område hvor eldre kulturlandskap med spredte setre, møter framtidens bruk av fjellheimen."

2.2 Forslagsstiller, plankonsulent og eierforhold

Kommunedelplan for Vegglifjell er revidert av Rollag kommune. COWI og senere Plan og ressurs har tegnet plankart og illustrasjonskart. Faglige vurderinger som ligger til grunn for utformingen av planen etter høringene er gjort av Rollag kommune, med bistand fra Plan og Ressurs AS. Rollag kommune er eier av planen.

2.3 Tidligere vedtak i saken

PS 10/17 Reguleringsplan Høghaug–Myrefjell. Planprogram, 06.04.2017
Rollag kommune ville ikke fremme planprogram og varsel om oppstart for reguleringsplan for Høghaug-Myrefjell, fordi det i stor grad ikke var i tråd med overordnet plan – kommunedelplan for Vegglifjell. I forbindelse med behandling av det aktuelle planprogrammet ba Rollag kommunestyre administrasjonen om å legge fram sak med planprogram og antatt kostnad, for rullering av kommunedelplan for Vegglifjell.

PS 30/17 Rullering av kommunedelplanen for Vegglifjell, 22.06.17
Grunnet ønske om økt utbygging og aktivitet i områdene som omfattes av kommunedelplan for Vegglifjell, samt rullering av Regional plan for Hardangervidda anbefales en snarlig rullering av kommunedelplanen. I kommunestyret ble følgende vedtatt: Rullering av kommunedelplan for Vegglifjell igangsettes og gjennomføres i henhold til fremdriftsplan.

PS 22/18 Sluttbehandling av planprogram for kommune delplan for Vegglifjell
Planprogram ble vedtatt i kommunestyret. Vedtaket er som følger: Forslag til planprogram for kommunedelplan for Vegglifjell fastsettes i henhold til plan- og bygningslovens § 11-15.

I tilknytning til pkt. 6.8 Næringsliv, utredes en utbyggingsavtale som er tilpasset etablering av reiselivsbedrifter som et supplement til dagens utbyggingsavtale.

PS 45/2020 Rullering av kommunedelplan for Vegglifjell 2019-2035 – planID: 2019201

Vedtak i Rollag kommunestyre – 18.06.2020
Kommunedelplan for Vegglifjell 2019 - 2035 legges ut til offentlig ettersyn i minimum seks uker, jmf. plan og bygningslovens § 11-14.

Kommunestyret vil komme tilbake til politiske prioriteringer og omarbeiding av planen etter høringsrunden, og ved behov sende planen ut på ytterligere en høring.

Kommunestyret vil også påpeke følgende:

- Anslaget om 1200 nye hytter er for høyt ut fra størrelsen på nye områder til fritidsbebyggelse, og må fjernes i forkant av høring.
- Skitunell må tas ut av planen, og argumentasjonen for en ren vegtunell må spisses.
    - Steintjønnrunden skal legges inn som del av hovedskiløypa.
- Det bør legges til rette for mer næringsarealer innen sluttbehandling

For øvrig støtter kommunestyret en satsning på sentrumsområder sør og nord på fjellet, samt behovet for sammenbindingsveg.

PS 11/2021 – Arbeidsmøte – Kommunedelplan for Vegglifjell

Vedtak i Rollag kommunestyre – 18.03.2021
Kommunestyrets arbeidsmøte 18.03.2021 ble tatt til orientering.

PS 22/2021 – Videre involvering av folkevalgte i arbeidet med kommunedelplanen for Vegglifjell

Vedtak i Rollag kommunestyre – 25.03.2021
Videre involvering og oppfølging av arbeidet med kommunedelplanen for Vegglifjell, ivaretas av formannskapet.

PS 36/2021 – Arbeidsmøte – Kommunedelplan for Vegglifjell 2019-2035

Vedtak i Formannskapet – 06.05.2021
Formannskapets arbeidsmøte 06.05.2021 ble tatt til orientering.

Formannskapet hadde arbeidsmøte om kommunedelplan for Vegglifjell. Diskusjonene ble gjennomført på et overordnet og prinsipielt nivå. Ingen enkelte eiendommer ble diskutert. Innspillene fra arbeidsmøtet ble oversendt administrasjonen for videre behandling.

PS 34/2021 – Arbeidsmøte – Kommunedelplan for Vegglifjell 2019-2035

Vedtak i Formannskapet – 12.05.2021
Formannskapets arbeidsmøte 12.05.2021 ble tatt til orientering.

Formannskapet hadde arbeidsmøte om kommunedelplan for Vegglifjell. Diskusjonene ble gjennomført på et overordnet og prinsipielt nivå. Ingen enkelte eiendommer ble diskutert. Innspillene fra arbeidsmøte ble oversendt administrasjonen for videre behandling.

PS 45/2021 – Rullering av kommunedelplan for Vegglifjell 2019-2035 – Andregangs høring

Vedtak i Rollag kommunestyre – 17.06.2021
Førstegangs høring medførte en rekke endringer av planen. Den ble derfor lagt ut på en andregangs høring. Vedtaket i kommunestyret var som følger: Kommunedelplan for Vegglifjell 2019- 2035 legges ut til andregangs offentlig ettersyn i minimum seks uker jf. plan og bygningslovens §11-14

Senterpartiet ba om få følgende protokolltilførsel:
Senterpartiet vurderer det slik at planen ivaretar behovet for utbyggingsområder i planperioden. Det skal være mulig å opprettholde dagens utbyggingstakt i perioden. Planen bør rulleres før planperiodens slutt. Senterpartiet er åpne for at områder som ikke har kommet med i planen kan tas inn igjen etter høring. Administrasjonen oppfordres til å gi god og nødvendig informasjon til alle interesserte.

PS 14/2023 – Fornyet behandling av kommuneplanen for Vegglifjell, 2019-2035

Vedtak i Kommunestyret – 20.04.2023
Kommunestyret ber om en gjennomgang av kommunedelplanen for å se på:
Gjennomgang av plandokumentene for å rette opp feil.
Kontroll av arealer avsatt til næring og annet byggeformål opp mot gjeldende kommunedelplan og reguleringsplaner.
Valg av trasé for sammenbindingsveg for å sikre at denne er realiserbar.
Vurderinger av areal avsatt til fritidsbebyggelse med mål om å øke dette.
Vurdere hensynssone rundt flere setre, som Lauvhovdseter, seterområde vest for Sundtjønn, og setrene til Fjøse og Risteigen (i området ved Midtlivegen).

Kommunestyret ber administrasjonen involvere referansegruppa for kommunedelplanen før ny behandling av saken.

2.4 Utbyggingsavtaler

Samtidig med at planprogrammet ble vedtatt (22.05.2019) ble det vedtatt at det skulle utredes en utbyggingsavtale som er tilpasset etablering av reiselivsbedrifter som et supplement til dagens utbyggingsavtale. I NMR møte 05.06.2019 ble det vedtatt at arbeidet med en revidert utbyggingsavtale tas ut av kommunedelplanarbeidet.

2.5 Krav om konsekvensutredning

Formålet med Forskrift om konsekvensutredninger, ikrafttredelse 01.07.2017, er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak, og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår planer eller tiltak kan gjennomføres.

Ifølge forskriftens kapittel 2, Planer som omfattes av forskriften, skal en kommunedelplan etter § 11-1 konsekvensutredes fordi den fastsetter rammer for tiltak i forskriftens vedlegg I og II.

- Vedlegg I Planer etter plan- og bygningsloven (…)

  Pkt. 25. Nye bolig- og fritidsboliger som ikke er i samsvar med overordnet plan, kommuneplanens arealdel.

  For utvidelser og endringer gjelder pkt. 30 Utvidelser eller endringer av tiltak nevnt i Vedlegg I der utvidelsen eller endringen i seg selv overstiger størrelseskriteriene i vedlegget.

- Vedlegg II Planer etter plan- og bygningsloven (…)

  10. Infrastrukturprosjekter
  e) Bygging av veier

  11. Andre prosjekter
  j) Næringsbygg, herunder kjøpesentre som ikke inngår i pkt. 10 b, bygg for offentlig eller privat tjenesteyting og bygg til allmennyttige formål.

  12. Turisme og fritid
  a) Hoppbakker, skianlegg, skiheiser, taubaner og tilknyttet utbygging
  c) Feriebyer, hotellkomplekser utenfor bymessige områder og tilknyttet utbygging

  13. Utvidelser eller endringer
  Utvidelser eller endringer av tiltak nevnt i vedlegg I og vedlegg II som kan få vesentlige virkninger.

Planarbeidet krever følgelig konsekvensutredning.

2.6 Planprogrammet

Planprogrammet skal avklare premisser og klargjøre hensikten med planarbeidet. Det skal videre gis en beskrivelse av innholdet i planen og omfanget av planarbeidet. Omfanget av planarbeidet er en beskrivelse av alternative problemstillinger som vil bli belyst og utredninger som ansees nødvendige for å gi et samlet bilde av tiltakets konsekvenser for miljø, naturressurser og samfunn. Se også Forskrift for konsekvensutredninger § 6.

Planprogrammet ble vedtatt i kommunestyret den 03.05.2018.

3 Planprosessen

3.1 Varsel om oppstart, planprogram og medvirkning

Oppstart av planarbeid ble varslet 02.02.2018, med frist for innsending av merknader 16.03.2018. Varselet ble publisert på kommunens nettside www.rollag.kommune.no, samt som kunngjøring i Laagendalsposten og Under Varden. Ønsket var å få engasjement og innspill fra innbyggere, brukere, grunneiere, naboer, lag- og foreninger, myndigheter og andre, noe som bidrar til en god planprosess og sikrer en robust og funksjonell plan som gir gode rammer for videre utvikling på Vegglifjell. Det kom inn 20 innspill i første runde, og svært få av disse var fra hjemmelshavere i planområder. De aller fleste innspillene kom fra offentlige myndigheter.

Fordi kommunen mottok så få innspill til planarbeidet, ble det sendt ut en påminnelse til grunneiere/hjemmelshavere. Varselet ble sendt 12.04.2018, med frist for innspill 04.05.2018. Kommunen mottok 22 innspill per brev og e-post. De fleste av disse omhandlet nye arealinnspill og utvidelse av eksisterende byggeområder. Det har også vært en runde med detaljering/spesifisering av tidligere innsendte innspill.

Planutkast ble sendt til offentlig høring 26.09.2019. Kommunen valgte å utsette offentlig høring, og utvidet muligheten til å komme med innspill til kommunedelplanen. Ny frist for innspill ble satt til 18.11.2019, og ytterligere utvidet til 24.11.2019. Kommunen mottok 31 innspill, hvor innspillene gjaldt nye byggeområder og merknader til innholdet i plandokumentene. Alle nye innspill og tidligere innspill med nye momenter har blitt vurdert og behandlet på samme måte som tidligere innkomne innspill.

Gjennom planarbeidet har det vært løpende medvirkningsprosesser, jf *målet om å sikre bred lokal medvirkning* (pkt. 2.1). Planprogrammet fastsetter medvirkning, og det er gjennomført møtedager med grunneier og hytteeierforeningene, og åpne informasjonsmøter.

- 08.11.18 Plankonsulent og Rollag kommune i møte med grunneiere
- 05.12.18 Plankonsulent og Rollag kommune i møte med hytteeierforeningen
- 30.10.19 Rollag kommune i møte med grunneiere
- 04.03.20 Rollag kommune i møte med grunneiere
- 18.03.21 Arbeidsmøte i Formannskapet
- 06.05.21 Dialogmøte Viken fylkeskommune, Statsforvalteren i Oslo og Viken
- 10.05.21 Åpent informasjonsmøte
- 12.05.21 Arbeidsmøte i Formannskapet
- 28.10.21 Rollag kommune i møte med ressursgruppe bestående av Vegglifjell friluftslag, næringslivet, grunneierne og fellesutvalget for hytteeierforeningene (som senere trakk seg). Senere i oversikten er gruppa omtalt som Referansegruppa
- 15.11.21 Møte med Referansegruppa
- 13.01.22 Dialogmøte Rollag kommune og Statsforvalteren i Oslo og Viken
- 20.01.22 Møte med Referansegruppa
- 24.02.22 Møte med Referansegruppa
- 10.03.22 Møte med Referansegruppa

- 27.04.22 Møte med Referansegruppa
- 10.05.22 Møte med Referansegruppa
- 19.05.22 Referansegruppa – befaring på Vegglifjell
- 23.06.22 Møte med Referansegruppa
- 27.02.23 Møte med Referansegruppa
- 16.05.23 Møte med Referansegruppa

I samarbeidsmøter med grunneiere, hytteeierforeninger og friluftslag har det kommet frem flere merknader og kommentarer til innspillene. Dels har disse hatt sammenheng med utstrekningen og omfanget av nye byggeområder. Merknadene som fremkom i møtene er tatt med i det videre arbeidet. Det ble også gitt en frist for å komme med utdypende og utfyllende opplysninger til allerede mottatte innspill. Dette for å få bedre grunnlag for vurderingene. Innen utløpet av fristen hadde kommunen mottatt 6 utfyllende kommentarer/innspill, fra grunneiere, samt innspill fra hytteeierforeningen.

Ved behandling av planprogrammet var det planlagt at første planutkast skulle foreligge aug/sept 2018. Sluttbehandling i kommunen skulle skje i løpet av desember 2018. På grunn av kapasitetsproblemer hos kommunen, behovet for flere varslingsrunder, håndtering av innkomne merknader, samt forhold knyttet til den praktiske gjennomføringen av lokal medvirkning med organisering av møter mm, ble fremdriftsplanen forskjøvet.

Rollag kommune valgte å ha en tredje innspillsrunde høsten 2019 med frist 26.11.2019. De nye innspillene ble behandlet og bearbeidet. På bakgrunn av utvidet frist for innspill har fremdriftsplanen forskjøvet seg ytterligere.

Nye arealinnspill som kom i 3. varslingsrunde har blitt konsekvensutredet på lik linje og med de samme vurderingene, kriteriene og forutsetningene som tidligere innspill. Dette har blitt gjort under forutsetninger av at innspillene er nye arealinnspill eller tidligere arealinnspill med nye momenter. For innspill uten nye momenter vises det til gjennomført konsekvensutredning tidligere i prosessen.

Etter råd fra Statsforvalteren i Oslo og Viken er konsekvensutredningene som er gjennomført i planprosessen nå samlet i ett dokument. Behandlingen av det enkelte innspillsområdet fremkommer av dokumentet.

4 Planstatus og rammebetingelser

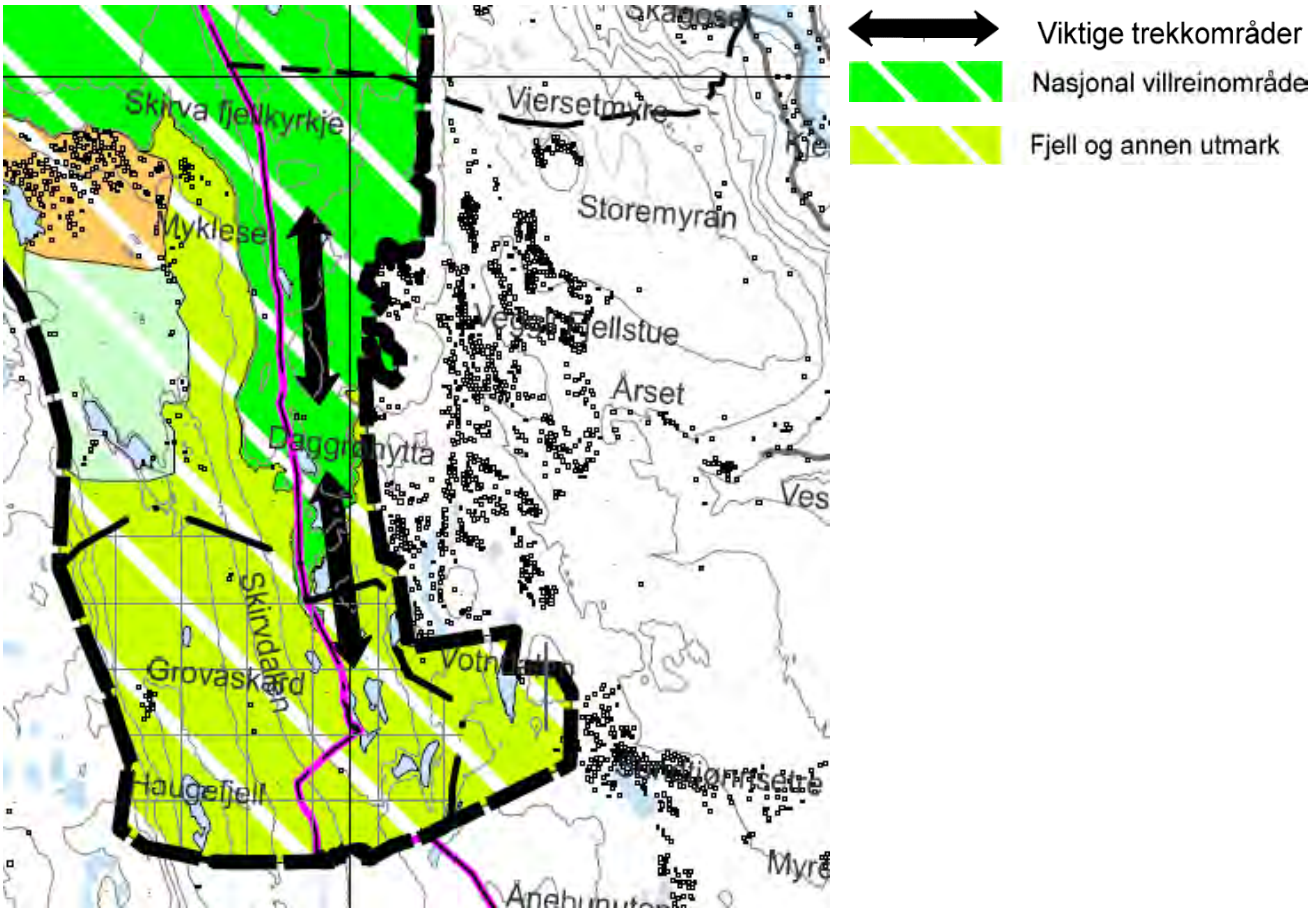
4.1 Overordnede planer

Området omfattes av kommuneplan for Rollag kommune. Kommunedelplan for Vegglifjell erstatter kommuneplanen innenfor sin plangrense. Kommuneplanen oppheves ikke innenfor området.

4.1.1 Regionale planer

Regional plan for Hardangervidda 2019-2035 ble vedtatt 1.10.2021. Planavgrensningen er nå innarbeidet i plankartet.

Rollag kommune har merket seg at et overordnet mål for planen er at Norges unike fjellandskap skal tas vare på som leveområder for sårbare arter, regionalt rekreasjonsområde og som næringsgrunnlag for levende bygder. Kommunen har også merket seg at planen skal forene målene om lokal omstilling og utvikling med nasjonale mål om helhetlig forvaltning av fjellområdene og sikring av villreinens leveområder.

Figur 1: Utdrag fra Regional plan for Hardangervidda.

Kartutsnittene over viser at det kun er en liten del av planområdet for Vegglifjell som omfattes av den regionale planen. Arealene er dels avsatt til nasjonalt villreinområde og dels avsatt til fjell og annen utmark. Store deler av dette planområdet er, som kartet over viser, avsatt til

fjell og annen utmark og er altså ikke definert som nasjonalt villreinområde. Den regionale planen er retningsgivende for utformingen av kommunedelplanen. Samtidig er det en forutsetning i planen at avklaringen av detaljerte lokaliseringsspørsmål, som kun er av lokal interesse, skal skje lokalt. Plangrenser, bestemmelser, retningslinjer og arealkategorier må tilpasses og nyanseres ved utarbeiding av mer detaljerte kommunale planer.

Ved vedtagelsen av planen uttalte departementet at kunnskapsgrunnlaget for villreinstammen på Hardangervidda er så god at føre-var prinsippet ikke kommer til anvendelse. Som en konsekvens av planvedtaket er den tidligere buffersonen opp mot planområdet for Hardangerviddaplanen fjernet i kommunedelplankartet.

Regional areal- og transportplan for Buskerud 2018-2035 er et verktøy for planlegging knyttet til attraktivitet i byer og distriktene, effektiv arealbruk og transport. Et av temaene er fritidsbebyggelse og kommersielle destinasjoner, opp mot transport og arealbruk. Det er stor konkurranse mellom områder for fritidsboligutvikling mellom Buskerud og andre områder. Utvikling av fellesgoder og infrastruktur for opplevelser øker attraktiviteten. Det må stimuleres til bærekraftig helårsbruk av destinasjoner, i kombinasjon med klar arealpolitikk for lokalisering av kalde og varme senger. Føringer for fritidsbebyggelse jf kap 4.2.5 skal legges til grunn for å redusere naturinngrepene. Retningslinjene og bestemmelsene i den regionale planen implementeres i kommunens areal og samfunnsplanlegging.

Regional plan for næringsutvikling og verdiskapning skal legge til rette for fremtidsrettet og bærekraftig næringsutvikling i Buskerud. Økt verdiskapning og kreativitet er hovedmålet. Dette er igjen delt inn i seks delmål; vertskapsattraktivitet, kompetanse, klynger og nettverk, entreprenørskap, FoU og innovasjon og samferdsel. Planen følges opp med årlige handlingsprogram.

Regional plan for vannforvaltning i vannregion Vest-Viken 2016-2021. Den regionale vannforvaltingsplanen er et viktig verktøy for bærekraftig bruk og beskyttelse av våre vannressurser. Planen har fokus på sammenhengen mellom forvaltning av vannressursene og areal- og samfunnsplanlegging – lokalt og regionalt. Hovedprinsippet er god økologisk og kjemisk tilstand i vassdragene og kystvannet. Miljøtilstanden er god i fjellområdene i vannregionen. Her utgjør påvirkninger langtransporterte forurensninger, sur nedbør og vannkraftreguleringer hovedårsaken til dårligere økologisk tilstand. Planen fastsetter miljømål for alt vann, både bekker/elver, innsjøer, kystvann og grunnvann. Planen har ikke retningslinjer eller rammer for utbygging.

Regional plan for kulturminnevern i Buskerud 2017-2027 skal sikre godt vern og bærekraftig bruk av fylkets kulturminner og kulturmiljøer. Planen gir en oversikt over verneverdige kulturmiljøer som viser viktige hovedlinjer i fylkets historiske utvikling. Planens hovedmål er å bruke kulturarven som en ressurs i en bærekraftig samfunnsutvikling. Handlingsprogrammet rulleres årlig.

4.1.2 Kommuneplanens samfunnsdel 2023 – 2033

Visjonen for samfunnsdelen er:

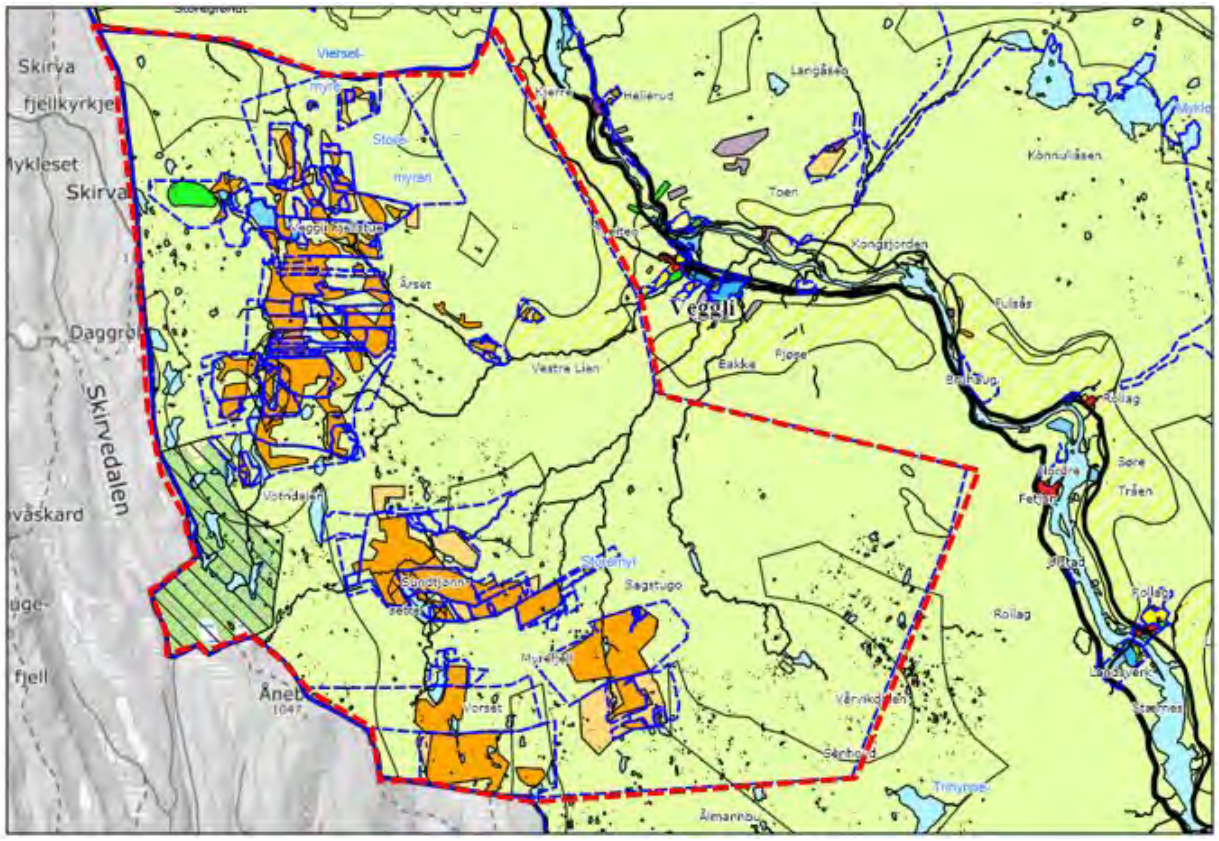
«*Den vesle bygda med det store hjertet»*

Samfunnsdelen fastslår at Rollag er en stor hyttekommune, og at hyttebyggingen hovedsakelig er sentrert rundt Vegglifjell. Hyttebygging utgjør en stor ressurs for kommunen, samtidig som tilrettelegging for kommersielle tilbud, servicetilbud og ettermarked på fjellet vurdere å være viktig for fremtidig næringsutvikling.

Planen fastslår også at vern av dyrket og dyrbar mark, myr og annet kulturlandskap er viktig.

Det fremgår av arealstrategien i samfunnsdelen at fremtidig hytteutbygging i hovedsak skal skje som fortetting i områder som allerede er utbygd og i tilstøtendeområder.

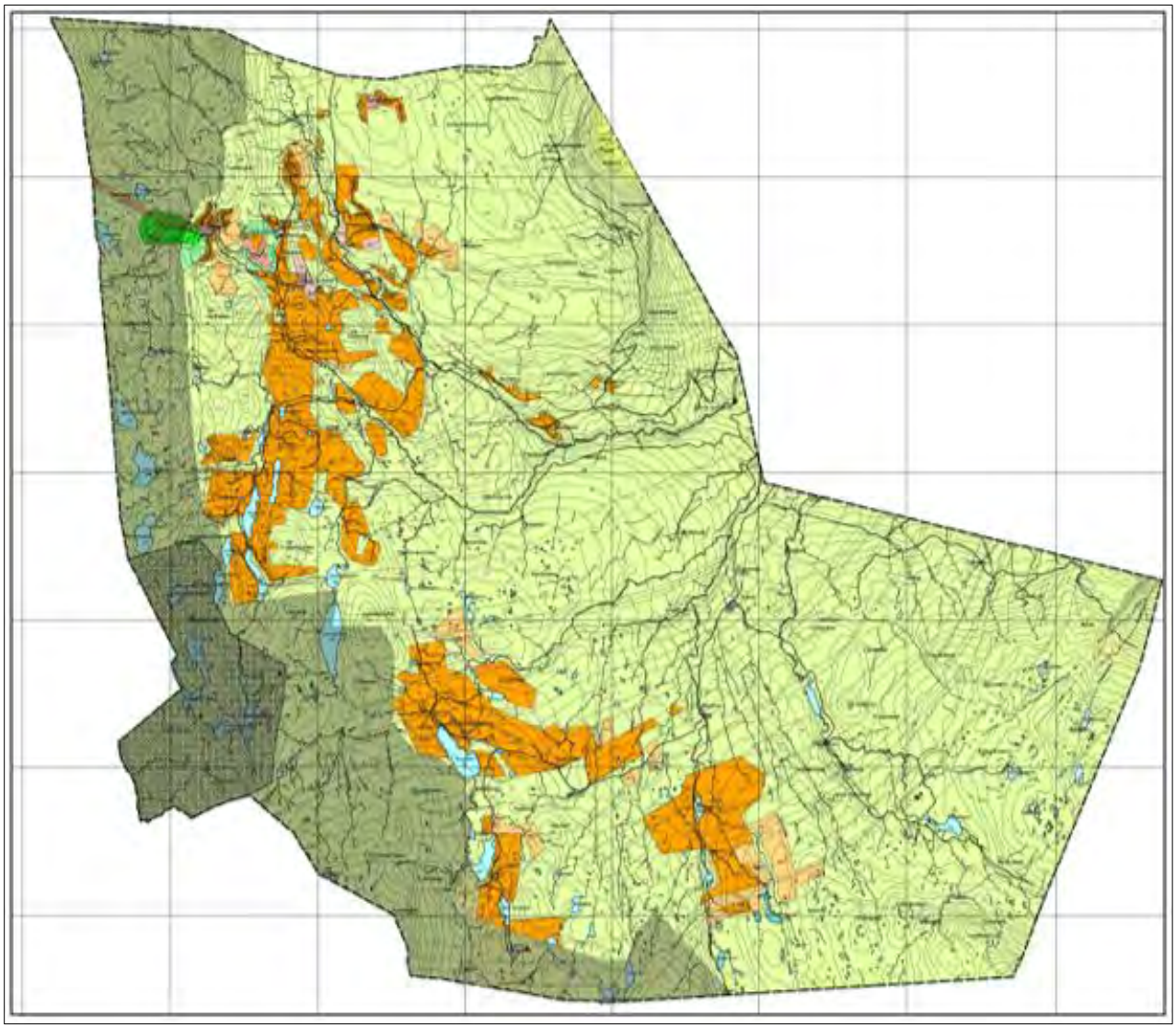
4.1.3 Kommuneplanens arealdel

Figur 2: Utdrag fra gjeldende arealdel til kommuneplanen. Planområdet er markert med rød stipla strek og plangrenser for gjeldende reguleringsplaner vises med blå stipla strek. Kilde: nois.no

Området omfattes av kommuneplan for Rollag kommune 2002-2015, vedtatt 20.02.2003. Planområdet er i all hovedsak avsatt til LNF-område uten bestemmelser om utbygging, men store areal er også avsatt til eksisterende og framtidig fritidsutbyggelse (gul) og i nordre del av Vestre Lien er det avsatt et begrenset område med LNF der spredt boligbygging er tillatt. I Veggli er det avsatt areal til massetak/steinbrudd og til erverv (industri, sagbruk, verksted og turistanlegg). Det er avsatt areal til friområde (sterk grønn) og innerst mot kommunegrensa i vest er område båndlagt etter lov om naturvern. Inngrepsfrie soner er lagt inn på kartet.

4.1.4 Kommunedelplan for Vegglifjell

Figur 3: Kommunedelplan for Vegglifjell, vedtatt 2010. Kilde: Rollag kommune.

Gjeldende kommunedelplan for Vegglifjell, vedtatt 06.05.2010, gir økt mulighet for utbygging av fritidsboliger og det er avsatt en sone for viltkorridor mot kommunegrensa i vest. Som vist i figur 3 på forrige side er det aller meste av bebyggelse og tiltak i området omfattet av reguleringsplaner. Disse vil fortsatt være gjeldende uavhengig av revisjon av kommunedelplanen.

4.2 Gjeldende reguleringsplaner

Vedtatte reguleringsplaner og disposisjonsplaner er listet opp i planbestemmelsene, og gjelder så langt de ikke er i strid med arealformål som følger av Kommunedelplanen.

Kommunedelplanen utfyller og gjelder ellers sammen med de eldre planene.

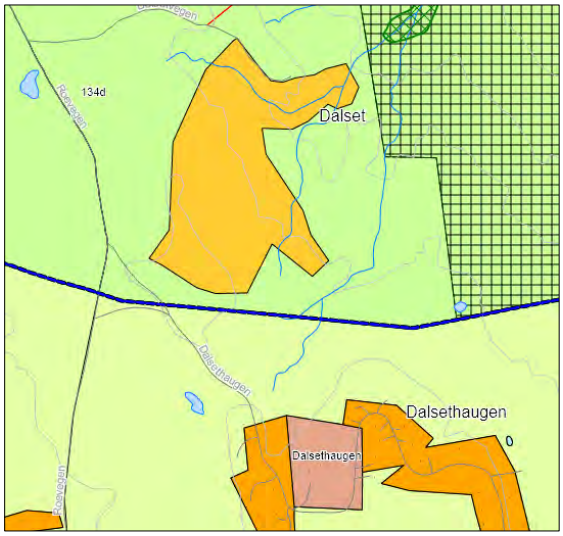
Disposisjonsplanene har kun rettsvirkning for bebyggelse, og ikke for adkomstveier og/eller annen infrastruktur.

Nye reguleringsplaner som blir vedtatt etter at kommuneplanen er vedtatt, gjelder foran kommuneplanen, jf. pbl § 1-5, 2. ledd.

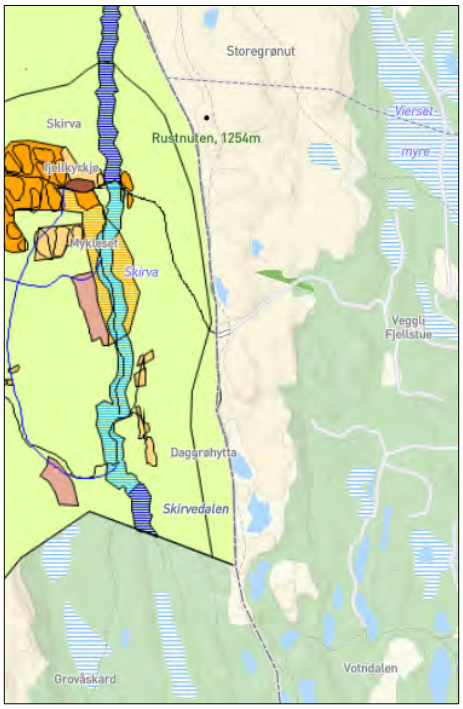
Jordlova §§ 9 og 12 gjelder for hele området inntil området er regulert eller fradelt til anna formål enn LNFR.

4.3 Tilgrensende planer

Kommunedelplan for Nore og Uvdal Vest, 2015-2027.
Hensikten med planen er at den skal være grunnlag for arealpolitikken som føres, og at den skal vise sammenheng mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Planområdet ligger sørvest i Nore og Uvdal kommune, og planens begrensning følger kommunegrensa i sør mot Rollag kommune. Store deler av planen er LNF-områder. Kommunedelplanen legger vekt på at det skal sikres arealer for attraktive boligområder, at næringsarealer skal sikres for nye og eksisterende bedrifter, at geologiske ressurser skal sikres, at det skal tilrettelegges for bærekraftig hytteutbygging innenfor definerte områder som tar hensyn til beite, natur og miljø, samt at det skal sikres viktig områder for grønnstruktur, kulturminner, villrein, natur, landbruk og friluftsliv.

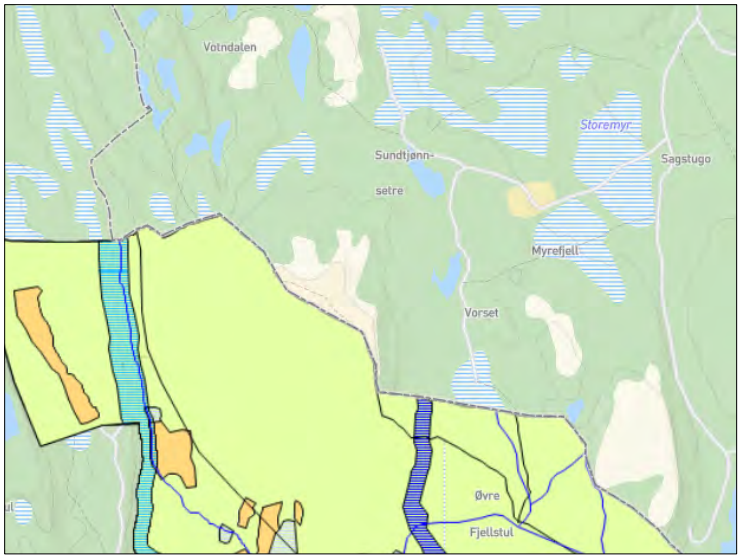
Figur 4: Utsnitt av Kommunedelplan for Nore og Uvdal vest. Utsnittet viser området for fritidsbebyggelse på Dalset, rett nord for kommunegrensa (stiplet blå linje). Kilde: nois.no.

Kommuneplan for Tinn kommune, vedtatt 1999.
Hovedutfordringen i arealforvaltningen i kommunen er å tilrettelegge for lokal næringsutvikling, med hensyn på å utvikle levedyktige bygder og bysamfunn. Det skal tilrettelegges på en helhetlig måte slik at natur og kulturverdier sikres for ettertiden. Utvikling skal skje på en kvalitetsmessig bevisst måte. Inngrep skal i størst mulig grad samles i egnede områder.

Under vises utsnitt av kommunedelplanene som er basert på grunnlaget fra kommuneplanen for Tinn. Det ligger ingen utbyggingsområder i eller tett inntil grensa mot planen for Vegglifjell.

Figur 5: Utsnitt av kommunedelplan for Lure- Nystaul og Skirvedalen i Tinn kommune. Kilde: kommunekart.com.

Figur 6: Utsnitt av Kommunedelplan for Hovin i Tinn kommune. Kilde: kommunekart.com.

4.4 Temaplaner

Boligplan for Rollag kommune 2013-2020

Planen er kommunens boligpolitiske dokument, og et verktøy for å beskrive og analysere boligsituasjonen i kommunen, samt definere mål og konkretisere tiltak som skal gjøre Rollag i stand til å nå overordnede målsettinger.

Trafikksikkerhetsplan 2019-2023

Trafikksikkerhetsplanen bygger på mål og strategier i Nasjonal transportplan 2014-2023 (NTP) og Strategi for trafikksikkerhetsarbeid i Buskerud 2014-2023. Planen bygger på

visjonen om at det ikke skal forekomme ulykker med døde eller hardt skadde i transportsektoren. Kommunen har en rolle i trafikksikkerhetsarbeidet både som vegmyndighet, skole- og barnehageeier, myndighet ved arealplanlegging, ved søknader om fysiske tiltak, som arbeidsgiver og som transportkjøper, samt et ansvar for folkehelse gjennom folkehelseloven.

Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet 2021-2024

Den kommunale planen for idrett og fysisk aktivitet er en veileder for å nå kommunens mål i forhold til satsing på idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv og folkehelse. Planen skal bidra til koordinering og samarbeid mellom lag, foreninger og kommunen når det gjelder blant annet utbygging av anlegg og tilrettelegging av områder for utøvelse av idrett og fysisk aktivitet. Planen skal være realistisk med hensyn til økonomi og ressursbruk, samt redegjøre for behov ut ifra aktivitetsutviklingen og etterspørselen i kommunen. Planen skal være et styringsredskap for politikerne og benyttes i administrasjonens daglige oppfølging av feltet idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv og folkehelse.

4.5 Statlige planretningslinjer, rammer og føringer

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)

Hensikten med retningslinjene for samordnet bolig-, og areal- og transportplanlegging er å oppnå en bedre samordning av arealplanlegging og transportplanlegging både i kommunene og på tvers av kommuner, sektorer og forvaltningsnivåer. Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafikksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet. Retningslinjene legger blant annet vekt på at infrastruktur og fremkommelighet for kollektivtrafikken skal prioriteres i planleggingen. Sykkel og gange skal også styrkes som transportform. Effektivitet, sikker trafikkavvikling og god fremkommelighet for næringstransport, samt universell utforming og tilgjengelighet for alle skal vektlegges i planleggingen.

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018)

Kommunene, herunder fylkeskommunene, skal gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt øke miljøvennlig energiomlegging. Kommunene er både politiske og kommersielle aktører, tjenesteytere, myndighetsutøvere, innkjøpere og eiendomsbesittere, og har ansvar for planlegging og tilrettelegging for gode levesteder for befolkningen. Kommunene kan derfor bidra betydelig til å redusere Norges utslipp av klimagasser, både i egen drift og gjennom å stimulere andre aktører til å redusere sine utslipp.

Formålet med disse statlige retningslinjene er å:

- sikre at kommunene og fylkeskommunene prioriterer arbeidet med å redusere klimagassutslipp, og bidra til at klimatilpasning ivaretas som hensyn i plalegging etter plan- og bygningsloven.
- sikre mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunene.

- sikre at kommunene bruker et bredt spekter av sine roller og virkemidler i arbeidet med å redusere klimagassutslipp og klimatilpasning, og bidra til avveiing og samordning når utslippsreduksjon og klimatilpasning berører eller kommer i konflikt med andre hensyn eller interesser.

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995)

Viktige nasjonale mål for barn og unges oppvekstsvilkår er å sikre et oppvekstmiljø som gir barn og unge trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger. Oppvekstmiljøet skal ha de fysiske, sosiale og kulturelle kvaliteter som til enhver tid er i samsvar med eksisterende kunnskap om barn og unges behov. Det skal også ivareta det offentliges ansvar for å sikre barn og unge de tilbud og muligheter som samlet kan gi den enkelte utfordringer og en meningsfylt oppvekst uansett bosted, sosial og kulturell bakgrunn.

Retningslinjer for behandling av støy i planleggingen T-1442/2021

Denne retningslinjen skal legges til grunn av kommunene, regionale myndigheter og berørte statlige etater ved planlegging og behandling av enkeltsaker etter plan- og bygningsloven. Retningslinjen anbefaler at anleggseierne beregner to støysoner rundt viktige støykilder, en rød og en gul sone. I den røde sonen er hovedregelen at støyfølsom bebyggelse skal unngås, mens den gule sonen er en vurderingssone hvor ny bebyggelse kan oppføres dersom det kan dokumenteres at avbøtende tiltak gir tilfredsstillende støyforhold.

Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven)

Loven har som formål å ta vare på naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser. I planprosessen blir dette ivaretatt ved at tema som omfattes av loven vil bli konsekvensutredet og at planforslaget utarbeides med hensyn til naturmangfoldet.

Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven
Som beskrevet under punkt 2.5 omfattes et eventuelt planarbeid av «Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven». Et planarbeid som utløser krav om konsekvensutredning må utarbeides i henhold til de krav som stilles i forskriften.

Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne
Lovens formål er å fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av funksjonsevne, og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Prinsipper om universell utforming legges til grunn i planarbeid og man vil så godt som mulig tilrettelegge for økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne.

Den europeiske landskapskonvensjonen har som mål å fremme vern, forvaltning og planlegging av landskap, samt å organisere europeisk samarbeid på disse områdene. Dette er tema som skal ivaretas i konsekvensutredningen, og som ligger til grunn når det skal utarbeides et planforslag.

St. meld 26 Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand
Beskriver miljøutfordringer som Norge står overfor de kommende årene. Hensikten med en

konsekvensutredning er å se på virkninger for miljøet, og man ser på avbøtende tiltak slik at man ender opp med løsninger som gir minst mulig negativ miljøpåvirkning.

Forurensingsloven har til formål å verne det ytre miljø mot forurensning og å redusere forurensning. Miljødirektoratet og fylkesmennene tar imot søknader om forurensning fra ulike virksomheter, og kan så gi en utslippstillatelse på nærmere vilkår.

Retningslinjer for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520), er statlige anbefalinger for hvordan luftkvalitet bør håndteres i kommunenes arealplanlegging. Hensikten med denne retningslinjen er å forebygge helseeffekter av luftforurensninger gjennom god arealplanlegging. Det er utarbeidet anbefalte luftforurensningsgrenser som skal legges til grunn ved planlegging av ny virksomhet eller bebyggelse.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, 14.05.2019
Dokumentet samler mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer at fylkeskommunene og kommunene legger særlig vekt på i planleggingen i årene som kommer. Forventningsdokumentet er retningsgivende for regional og kommunal planlegging. Fylkeskommunene og kommunene har ansvar for å finne helhetlige løsninger, der lokale forhold og lokalpolitiske interesser og hensyn ivaretas, sammen med nasjonale og viktige regionale interesser.

Lov om folkehelsearbeid og forskrift om miljørettet helsevern
Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Forskrift om miljørettet helsevern har som formål å fremme folkehelse og bidra til gode miljømessige forhold, og å sikre befolkningen mot faktorer i miljøet, blant annet biologiske, kjemiske, fysiske og sosiale, som kan ha negativ innvirkning på helsen.

Meld. St. nr. 18 (2015-2016) Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet
Gjennom meldingen vil regjeringen bidra til at enda flere driver med friluftsliv, og får oppleve friluftsliv som en kilde til bedre helse og høyere livskvalitet. Meldingen omfatter tiltak og føringer innenfor både motivering og rekruttering til friluftsliv, og innenfor forvaltning av områder for friluftsliv. regjeringen vil prioritere friluftsliv i nærmiljøet, slik at alle kan delta. Barn og unge er prioriterte målgrupper. Meldingen inneholder også blant annet tiltak og føringer for å ivareta arealer for friluftsliv i fjellområder med stort utbyggingspress.

Meld. St. 18 (2016-2017) Bærekraftige byer og sterke distrikt
Setter blant annet fokus på at det skal være lettere å satse på næringsvirksomheter i fjell og utmark. Meldingen fokuserer her på forenkling av utmarksforvaltning, økt verdiskapning i landbruksbaserte næringer, bærekraftig reiseliv basert på utmarksressurser, god planlegging av fritidsboliger og planlegging av næringsvirksomhet i LNFR-områdene. Regjeringen setter også fokus på at villreinen er et unikt utgangspunkt for verdiskapning basert på natur og kultur i fjellområdene.

Meld. St. 19 (2016-2017) Opplev Norge – unikt og eventyrlig
Meldingen viser at natur og utmark er kjernen i det norske reiselivsproduktet. FN har utpekt 2017 som året for bærekraftig reiseliv, og reiselivsnæringen presenterer to prinsipper for bærekraftig reiseliv for å bevare natur, kultur og miljø, styrke sosiale verdier og gi økonomisk levedyktighet.

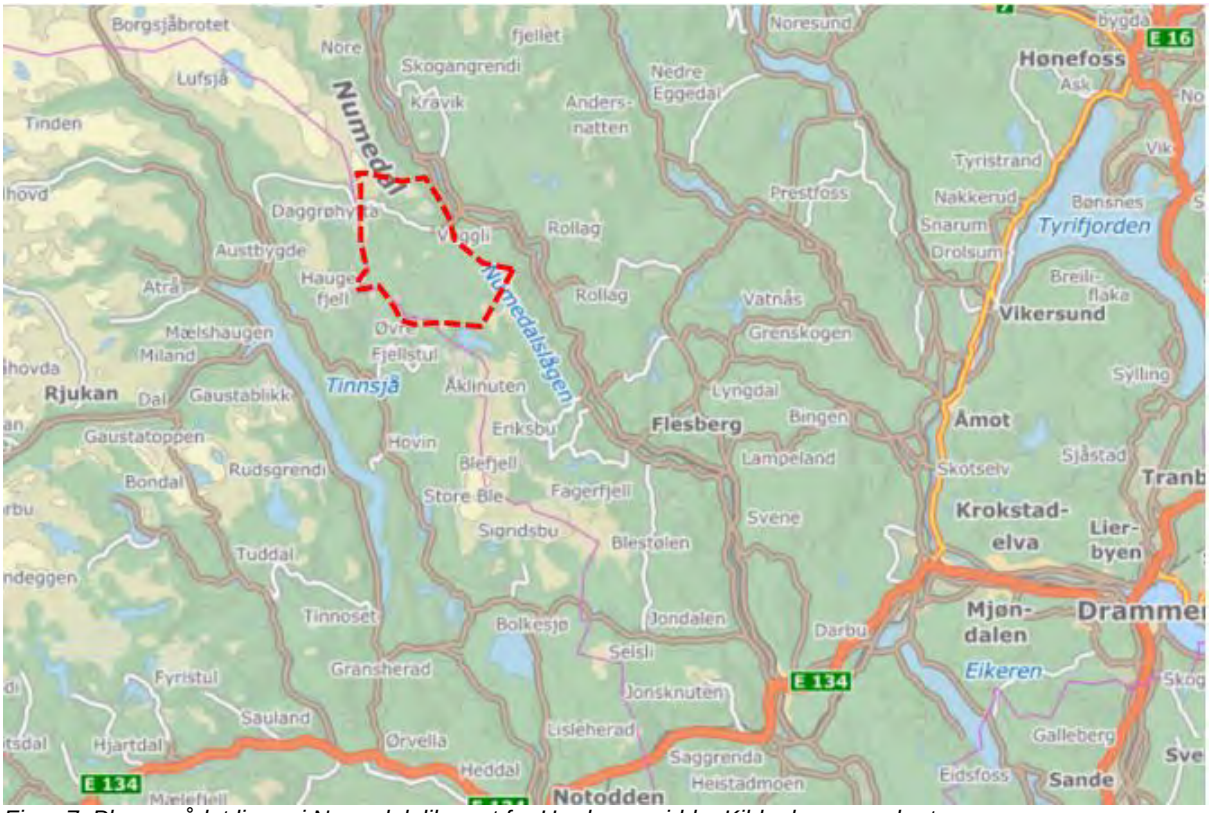
Tilgjengelighet for alle
Prinsippene for universell utforming er nedfelt i plan og bygningsloven. Samfunnet skal utformes slik at alle kan delta på en mest mulig likeverdig måte, uavhengig av funksjonsnivå. I den fysiske planleggingen skal bygg, transportsystem og uteområder utformes slik at alle, inkludert bevegelseshemmede, orienteringshemmede og miljøhemmede kan bruke dem, uten at det skal være behov for spesiell tilpasning.

Prop. 200s (2020-2021) Oppdatert jordvernstrategi
Proporsjonen tar for seg regjeringens jordvernstrategi og setter mål for omdisponering av dyrka mark til maksimalt 3000 dekar per år i 2025. I tillegg skal omdisponeringen av dyrkbar mark reduseres, det settes ikke eget mål for dyrkbar mark. Dette fordi mye av den dyrkbare marka ikke realistisk er egnet til oppdyrking, dette som følge av klimasone, jordsmonn mm.

Rettleiar om planlegging av fritidsbustader (2022)
Rettlederen fremhever at planleggingen skal legge til rette for verdiskapning og næringsutvikling, men også sikre jordressursene, verdifulle landskap og kulturmiljø, naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøving og samfunnsliv og folkehelsa. God utforming av bebygde områder, gode bomiljø, klimahensyn og samfunnstrygghet er også viktig.

5 Beskrivelse av planområdet, eksisterende forhold

5.1 Beliggenhet

Figur 7: Planområdet ligger i Numedal, like øst for Hardangervidda. Kilde: kommunekart.com

Planområdet ligger i Viken fylke, i nordvestre del av Rollag kommune og grenser mot Nore og Uvdal kommune i nord og Tinn kommune i vest. Kjøreavstand fra Vegglifjell til Drammen er 100 km, hvis man følger E134 til Kongsberg og videre nordover langs fv. 40. Reisetida er 1,5 time.

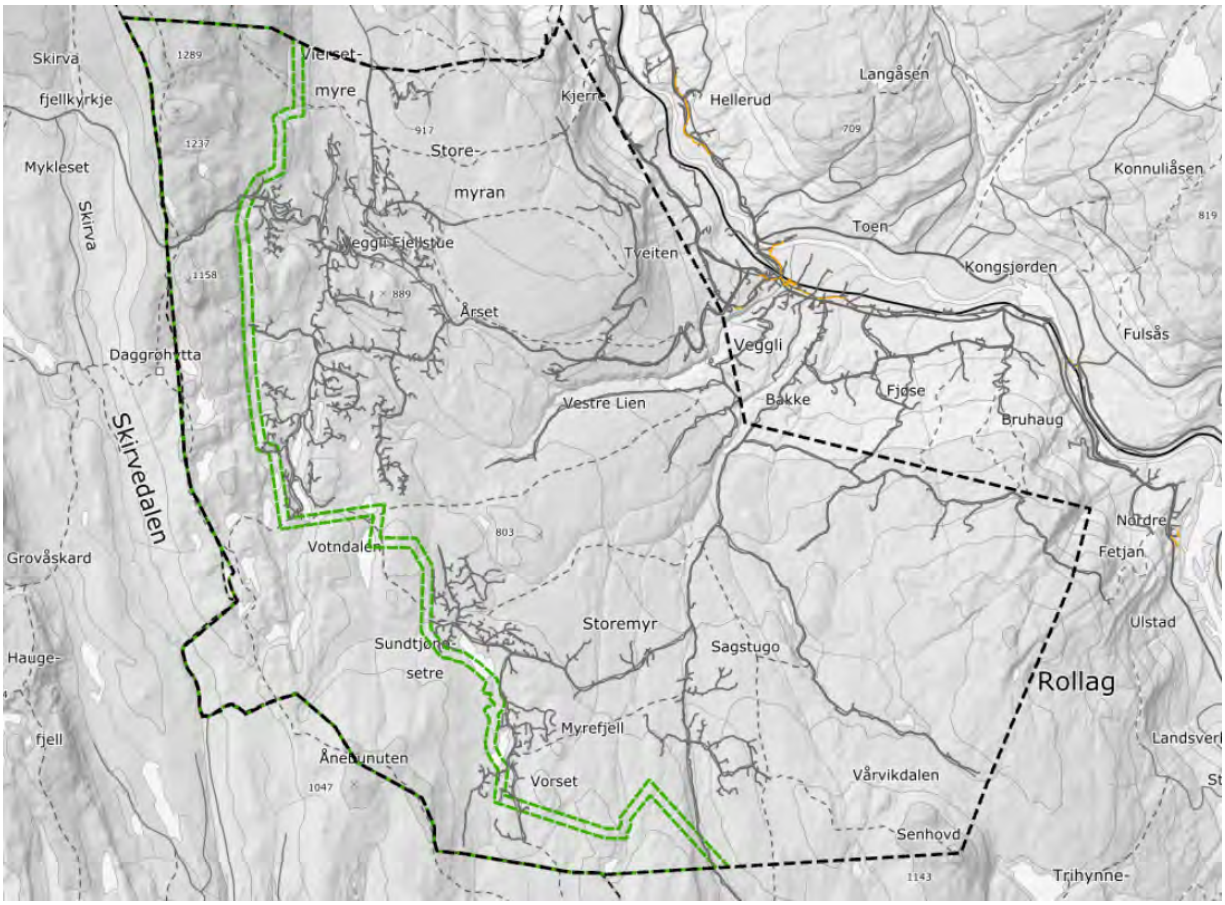
Det er ca. 2200 eksisterende hytter innenfor planområdet i dag, og ca. 800 innregulerte tomter som pt. ikke er bebygd. Eksisterende hytter er en blanding av lav og høy standard. Alle nye hytter bygges med høy standard. Det er variasjon i bebyggelsesstruktur og mønster, fortetting og byggeskikk med hytter bygget på 60-tallet og frem til i dag.

Det er et ønske om å få til en økning i antall varme senger. Det skal ikke tilrettelegges for fast bosetting innenfor planområdet. Mesteparten av hyttene er organisert rundt større samleveger i området, og har mindre adkomstveger frem til tomtene.

Vegglifjellet er i bruk hele året, men utmerker seg første og fremst som et attraktivt område for skiaktivitet.

Planens avgrensing vises på figur under, og er lik avgrensing av gjeldende kommunedelplan. Plangrensa følger kommunegrensen i nord, vest og i sør. Like nord for Velebufjellet trekkes grensa østover rett nord for Sørkjevatnet, gjennom toppen på Senhovd, over Trihynnefjellet, for så å følge fjellsida/lia opp til planens nordre grense.

Totalt omfatter planområdet 125 250 daa.

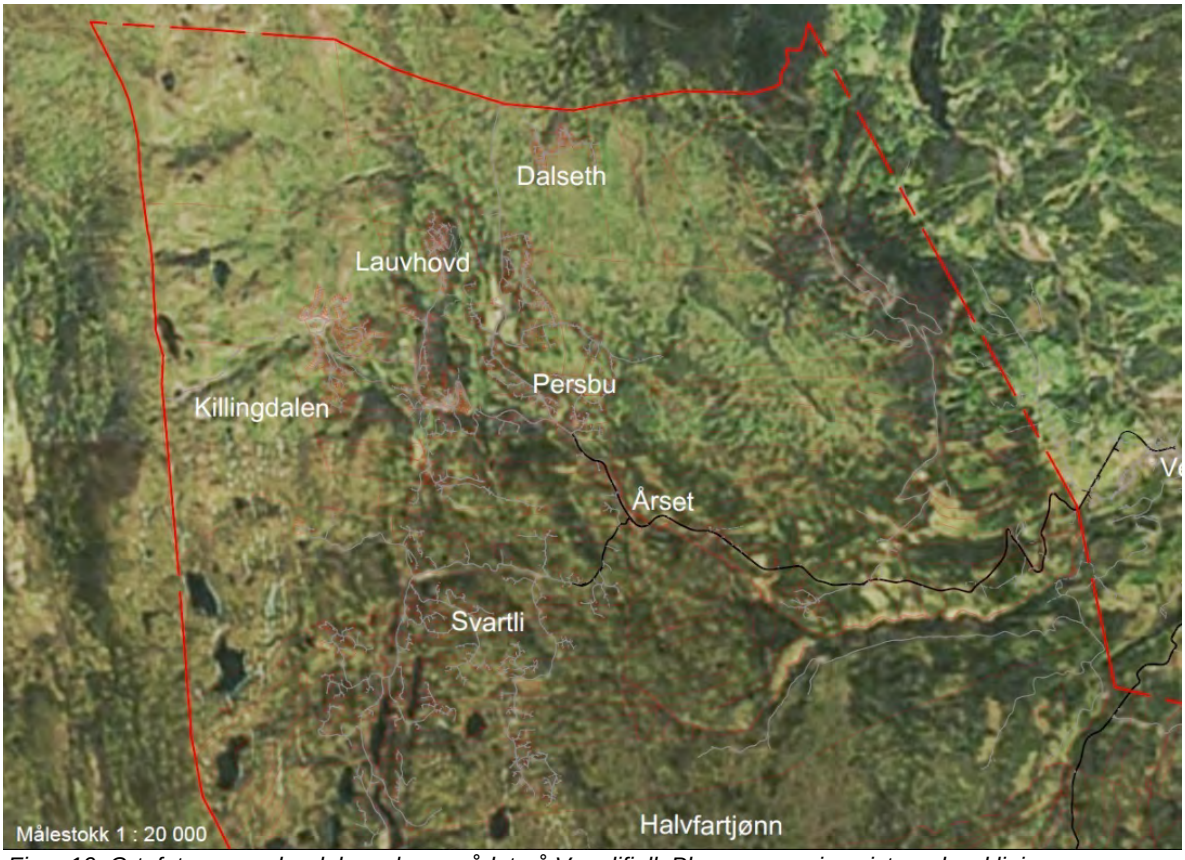
Figur 8: Planområdets avgrensning vises med svart stipla strek. Kilde: wms-kart.

5.2 Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk

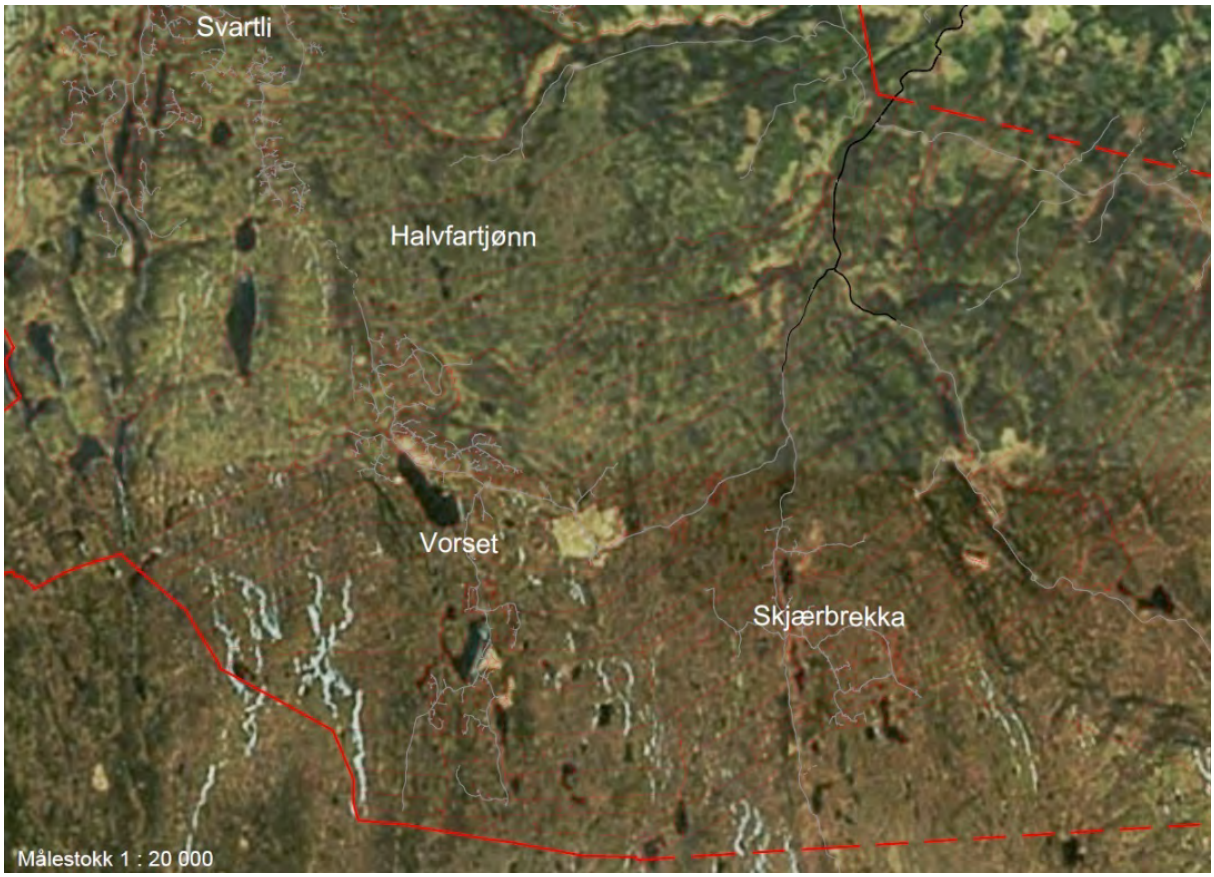
Planområdet omfatter i all hovedsak skog, myr og fjellområder. Det drives skogsdrift i området, som har gitt et nettverk av skogsbilveier. Veiene benyttes også som atkomst til privateide hytter og anlegg som betjener det naturbaserte reiselivet i området. Det er en stor mengde registrerte kulturminner i planområdet.

Figur 9: Ortofoto for hele planområdet på Vegglifjell. Grunnlagskart: Microsoft

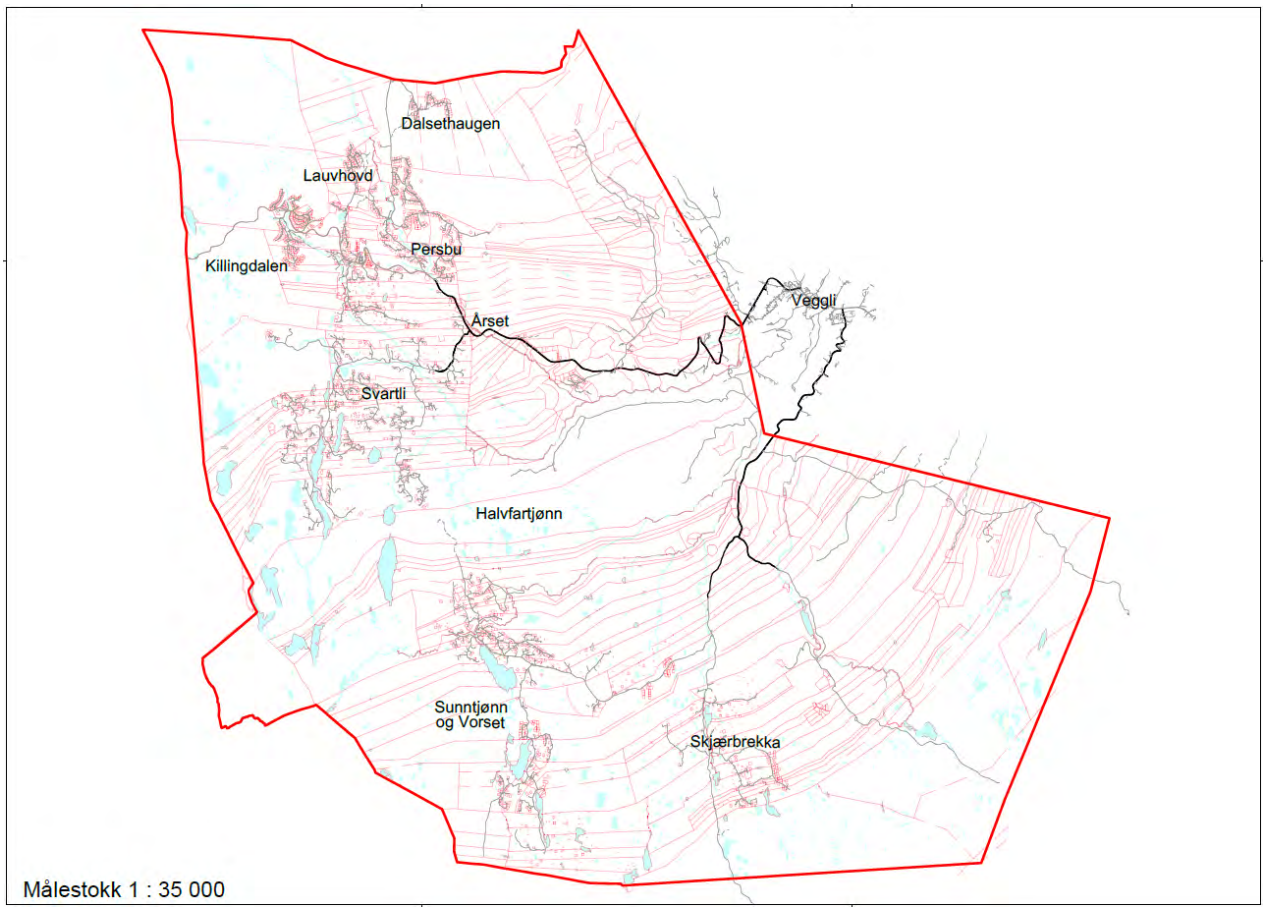
Figur 10: Ortofoto av nordre del av planområdet på Vegglifjell. Planavgrensning vist med rød linje. Grunnlagskart: Microsoft

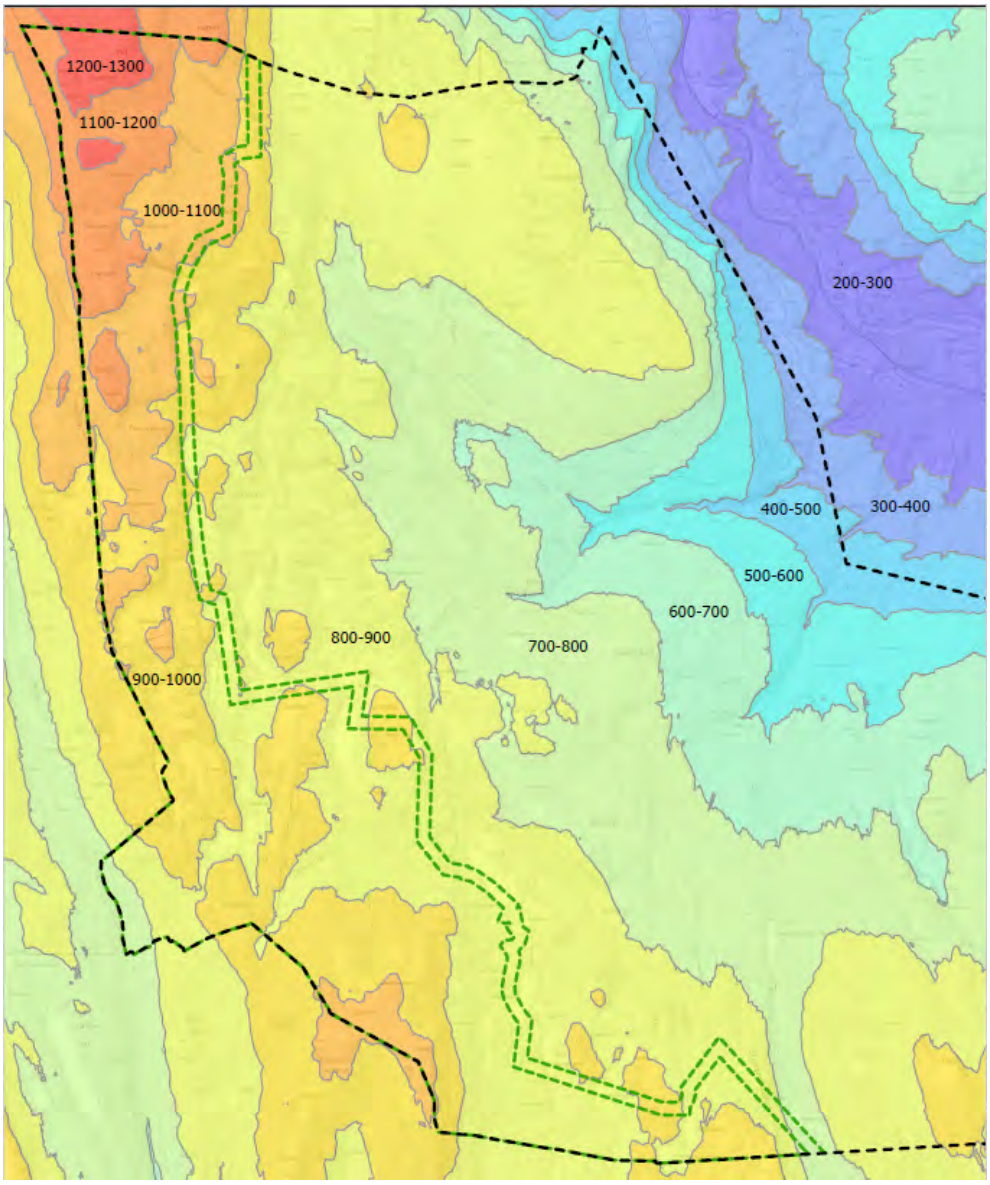
Figur 11: Ortofoto av søndre del av planområdet på Vegglifjell. Planavgrensning vist med rød linje. Grunnlagskart: Microsoft

5.3 Stedets karakter

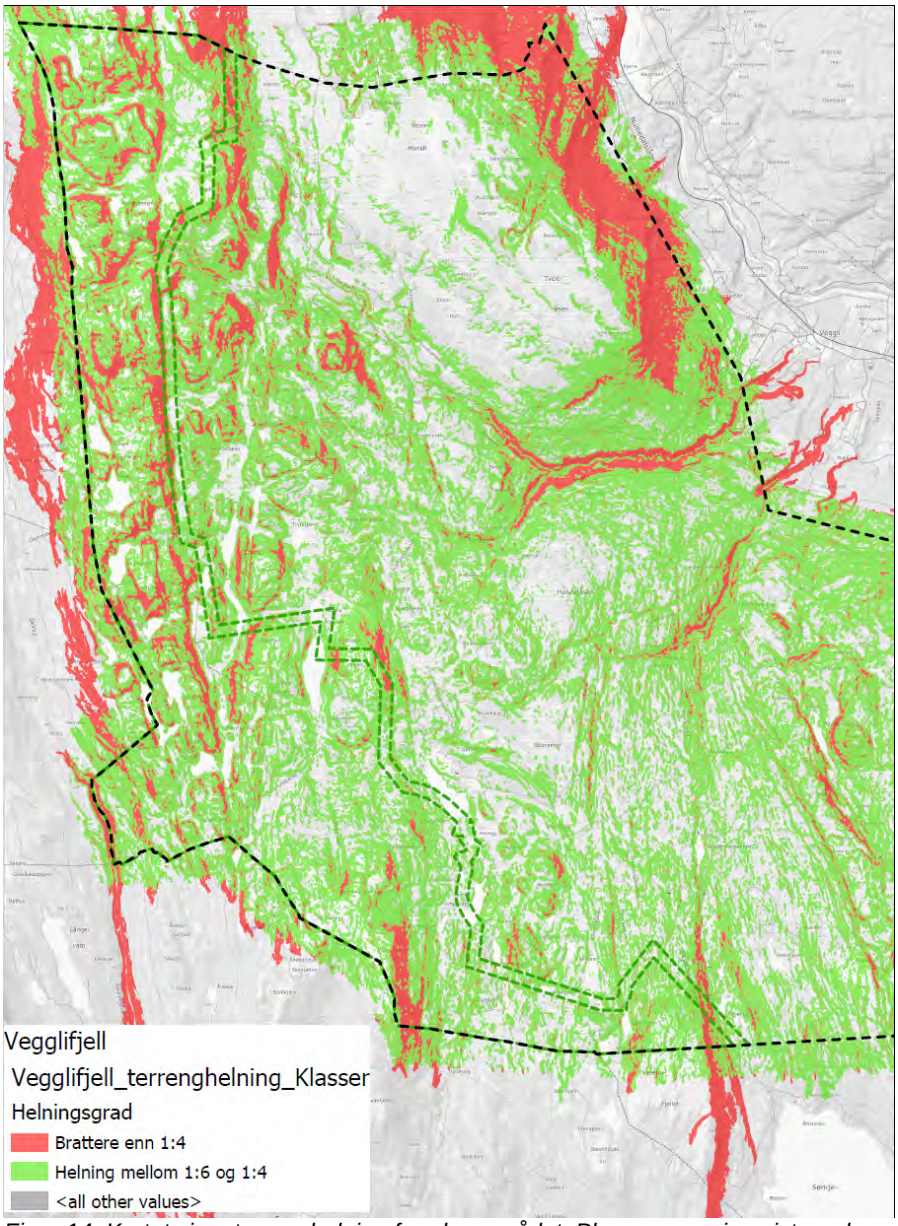
Hyttefeltene er i hovedsak etablert som klyngebebyggelse langs avstikkere fra Vegglifjellvegen, som er adkomstvei til Vegglifjell nord og langs avstikkere fra Bakkevegen som er adkomstvei til Vegglifjell sør. Vegglifjell fjellstue ligger sentralt på Vegglifjell nord, ca. 850 meter over havet. Nordvest i området ligger Veggli skisenter, med bunnstasjon på 966 moh. og toppstasjon på 1111 moh. Vegglifjell som helhet markedsføres i hovedsak som en langrennsdestinasjon. Det er også en økende satsning på tilrettelegging for helårsturisme, deriblant økt fokus på sykkel.

Figur 12: Planområdet (rød linje) som viser stedsnavn, to hovedinnfartsveier (tykk, svart strek), samt eiendomsgrenser (tynne, røde linjer). (Vedlegg I1)

Figur 13: Kartet viser høydelag for planområdet. Planavgrensning vist med svart stiplet linje. Kilde: wms-kart.

Figur 14: Kartet viser terrenghelning for planområdet. Planavgrensning vist med svart stiplet linje. Kilde: wms-kart.

5.4 Landskap

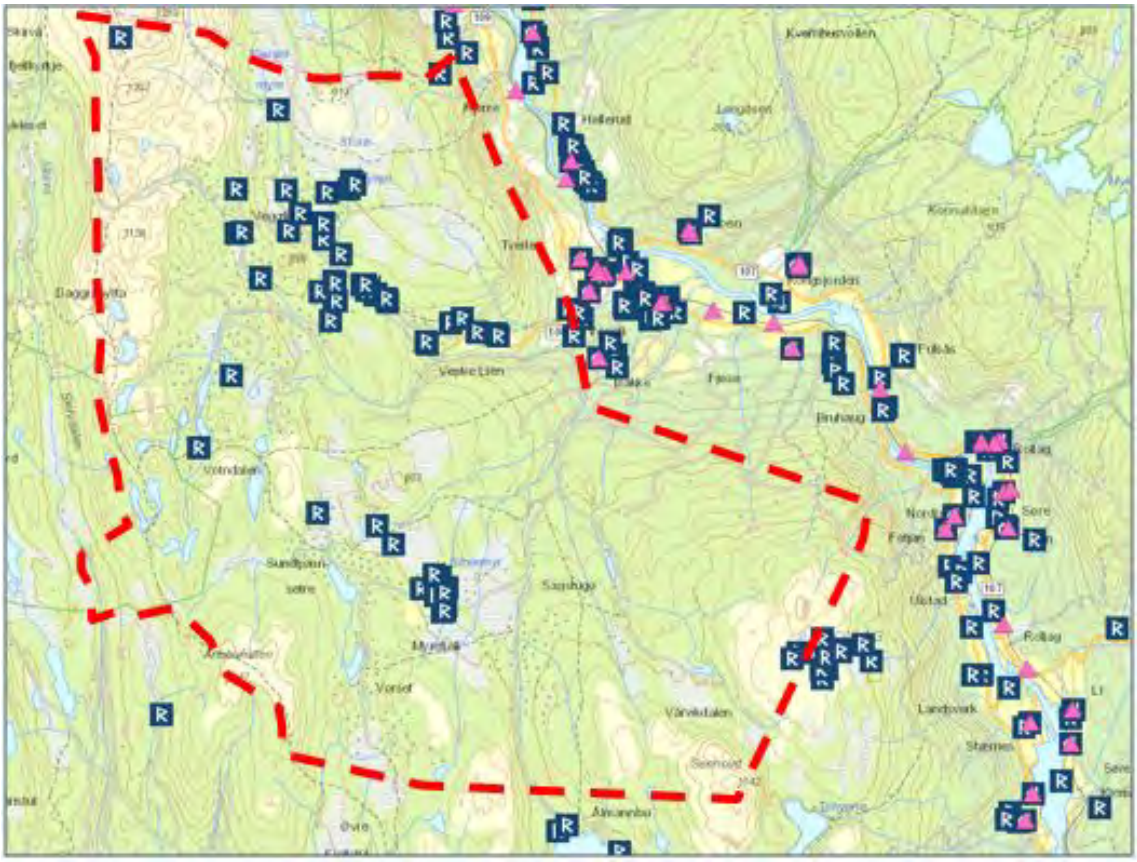
Landskapet omfatter skogkledde lier ned mot bunnen i Numedal og strekker seg opp mot snaue fjelltopper som Senhovd (1142 m.o.h.) i sør, Vorsetfjellet (1031 m.o.h.) i vest og Storegrønut (1289 m.o.h.) i nord.

Områdets størrelse byr på variasjoner, men generelt er hyttene plassert i skogsterreng, med solrik beliggenhet og skjerming for dominerende vindretning fra nord og vest.

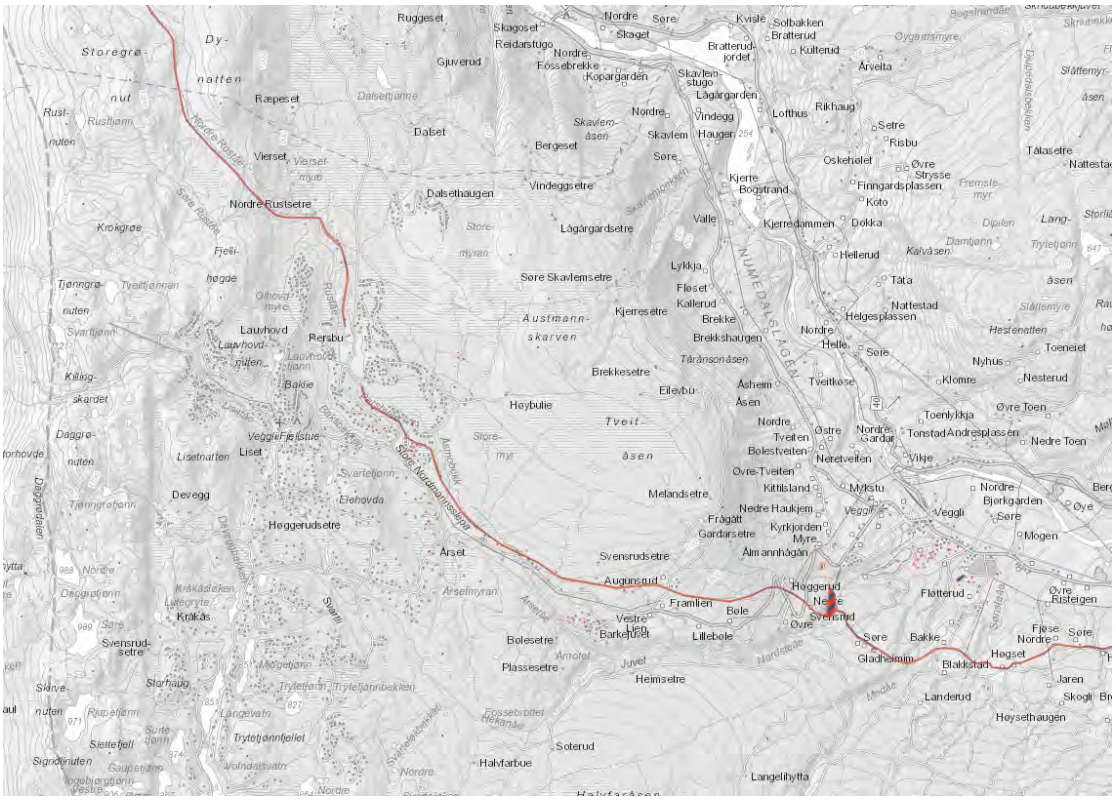
5.5 Kulturminner og kulturmiljø

Med kulturminner menes alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Med kulturmiljøer menes områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng. I planområdet er det registrert mange kulturminner. Det er for eksempel rydningsrøyser, tufter etter bebyggelse, rester etter kullframstillingsanlegg og anlegg for utvinning av jern. Under planarbeidet er det holdt tett kontakt med Oslo og Viken fylkeskommune med det formål å innhente opplysninger om kjente kulturminner og seterbebyggelse, da Rollag kommune ikke har en egen kulturminneplan.

Imidlertid er det igangsatt et interkommunalt planarbeid med kulturminneplan i Numedal. Planprogrammet for kommunedelplanen ble lagt på høring i april 2019. Arbeidet med kulturminneplanen er ikke ferdigstilt. I planprogrammet står det at formålet med planarbeidet er å utarbeide en felles kulturminneplan for Numedal som gir oversikt over kjente kulturminner og kulturmiljøer i dalføret. Kommunedelplanen skal brukes som et grunnlag for arbeid med formidling, og skilting og skjøtsel av kulturminner.

Figur 15: Kulturminner som er registrert hos Riksantikvaren. Rosa trekant er frede bygninger, mens blå firkant med R symboliserer alle registrerte kulturminner av verdi: Kilde: miljodirektoratet.no

Figur 16: Deler av Store Nordmannsslepa, rød strek. Kilde: Riksantikvaren, Askeladden.

Store Nordmannsslepa er som veganlegg automatisk fredet kulturminne. Nordmansslepene er en samlebetegnelse for hovedferdselsveiene over Hardangervidda. Den går blant annet fra Solheimsstulen til Imingen. Den går videre fra Solheimsstulen mot nord og deretter vestover – inn i Nasjonalparken. I Rollag kommune starter den nede i bygda ved Tinnes, videre nordover langs Numedalslågen til Ulstad. Den fortsetter så fra Vårviken vestover mot Veggli. Ved Nedre Svensrud fortsetter den vestover opp mot fjellet. Den krysser planområdet fra Årset i vest, videre nord-vest via Persbu og Rustsetre før den krysser kommunegrensa til Nore og Uvdal øst for Storegrønut.

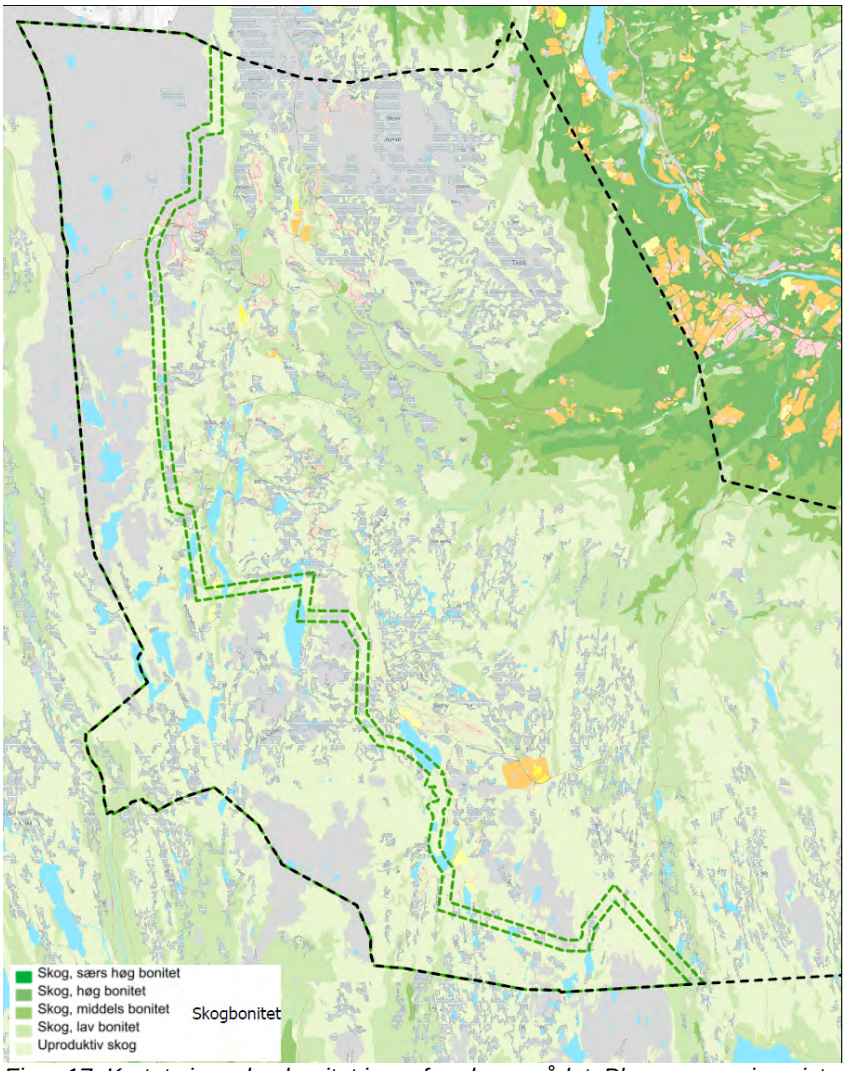
Innenfor planområdet er det flere SEFRAK-registrerte bygninger, seterbebyggelse og enkelt bygninger. Som følge av at kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer ikke er ferdigstilt, foreligger det ikke en fullstendig oversikt over verneverdige kulturmiljøer eller kulturminner innenfor planområdet. Under utarbeidelsen av kommunedelplanen er seterområdene markert med LNF og/eller hensynssoner i plankartet.

5.6 Naturverdier

Planområdet består i hovedsak av skog med lav bonitet eller områder som ikke egner seg for skogbruk. Helt øst i planområdet, mot Veggli sentrum, er det imidlertid noe skog med middel og høy/særs høy skogbonitet. Deler av planområdet består av myr, delvis åpne myrområder og delvis tilgrodde myrer.

Planområdet har ett verneområde, Skirvedalen Naturreservat. Det er også et område ved Dalsethaugen som er registrert med utvalgte naturtype – gammel barskog. I vest mot Tinn kommune er det leveområde for villreinen på Hardangervidda. Dette villreinområdet møter Blefjell villreinområde i sør-vest. Utover dette er det registrert flere områder for bekkekløft og

bergvegg, der noen av områdene er kategorisert til verdi svært viktig. I tillegg er det punktregistreringer av ulike observasjoner av fugler, karplanter med mer.

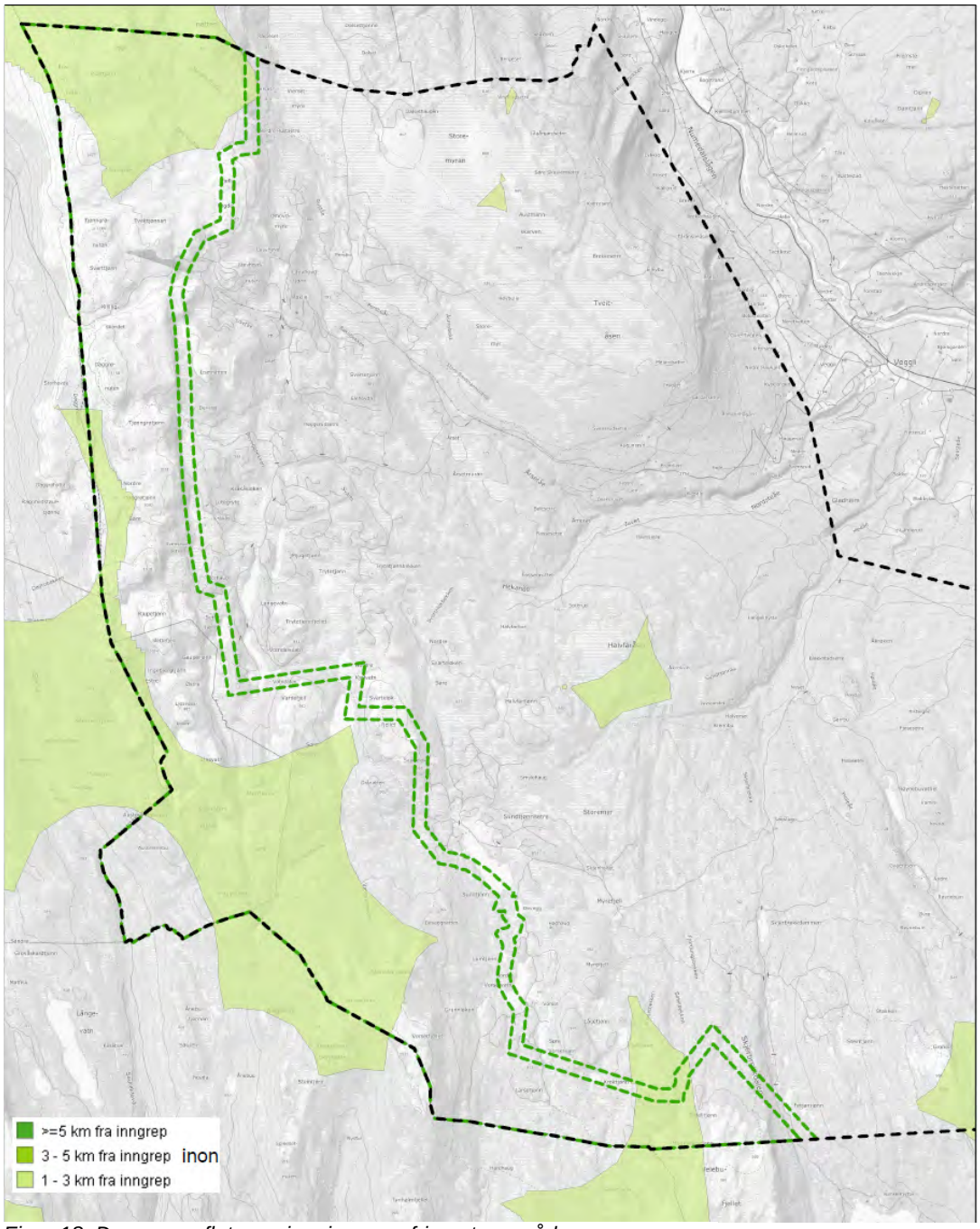

Figur 17: Kartet viser skogbonitet innenfor planområdet. Planavgrensning vist med svart striplet linje. Kilde: wms-kart.

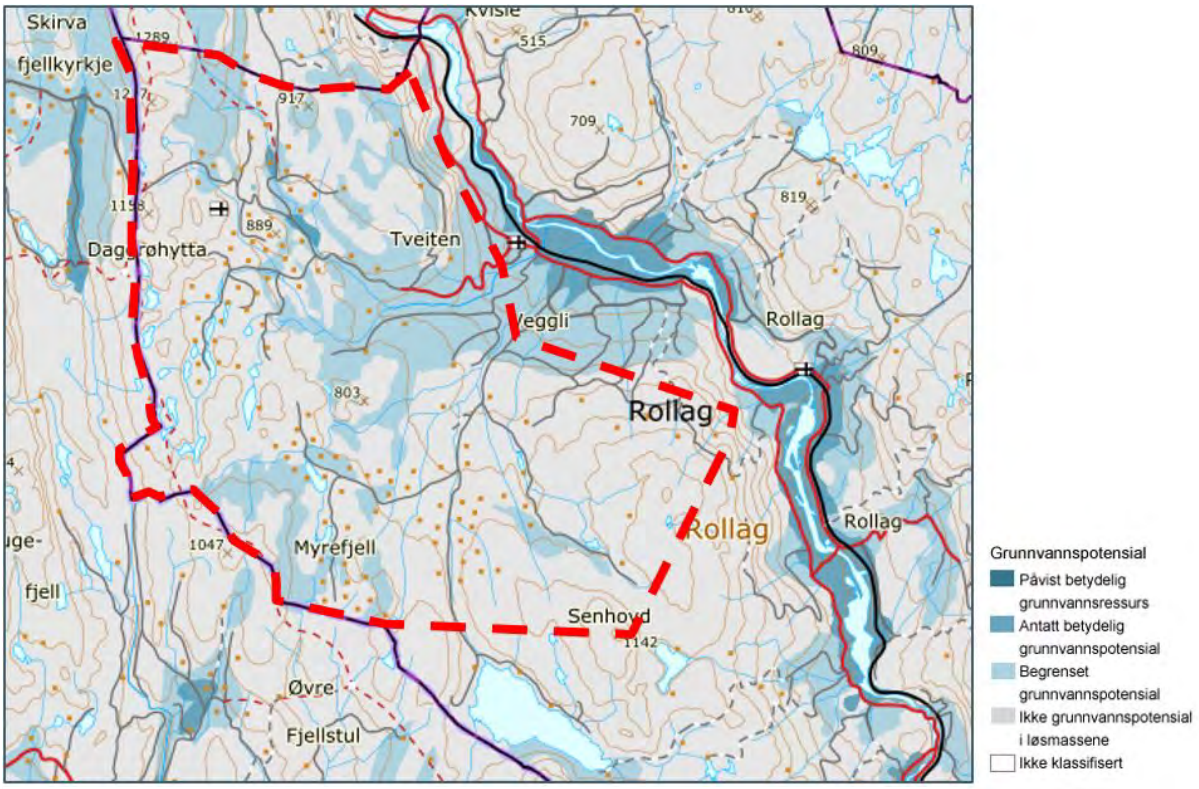
Inngrepsfrie naturområder (INON)
I planprogrammet er det fastsatt at INON-områder skal sees på under utarbeidelsen av kommunedelplanen.

Inngrepsfrie naturområder (INON) defineres som områder som ligger mer enn en, tre og fem kilometer fra nærmeste tyngre tekniske inngrep. Med tyngre tekniske inngrep menes bl.a offentlige veier og jernbaner, skogsbilveier, landbruks- og anleggsveier, kraftlinjer, vannmagasiner, regulerte elver og kraftstasjoner. Hus og hytter regnes ikke her som tyngre tekniske inngrep. Oversikten over slike INON-områder gir oss mulighet til å ta hensyn til dette i arealplanleggingen, og finnes på www.miljostatus.no og www.naturbase.no.

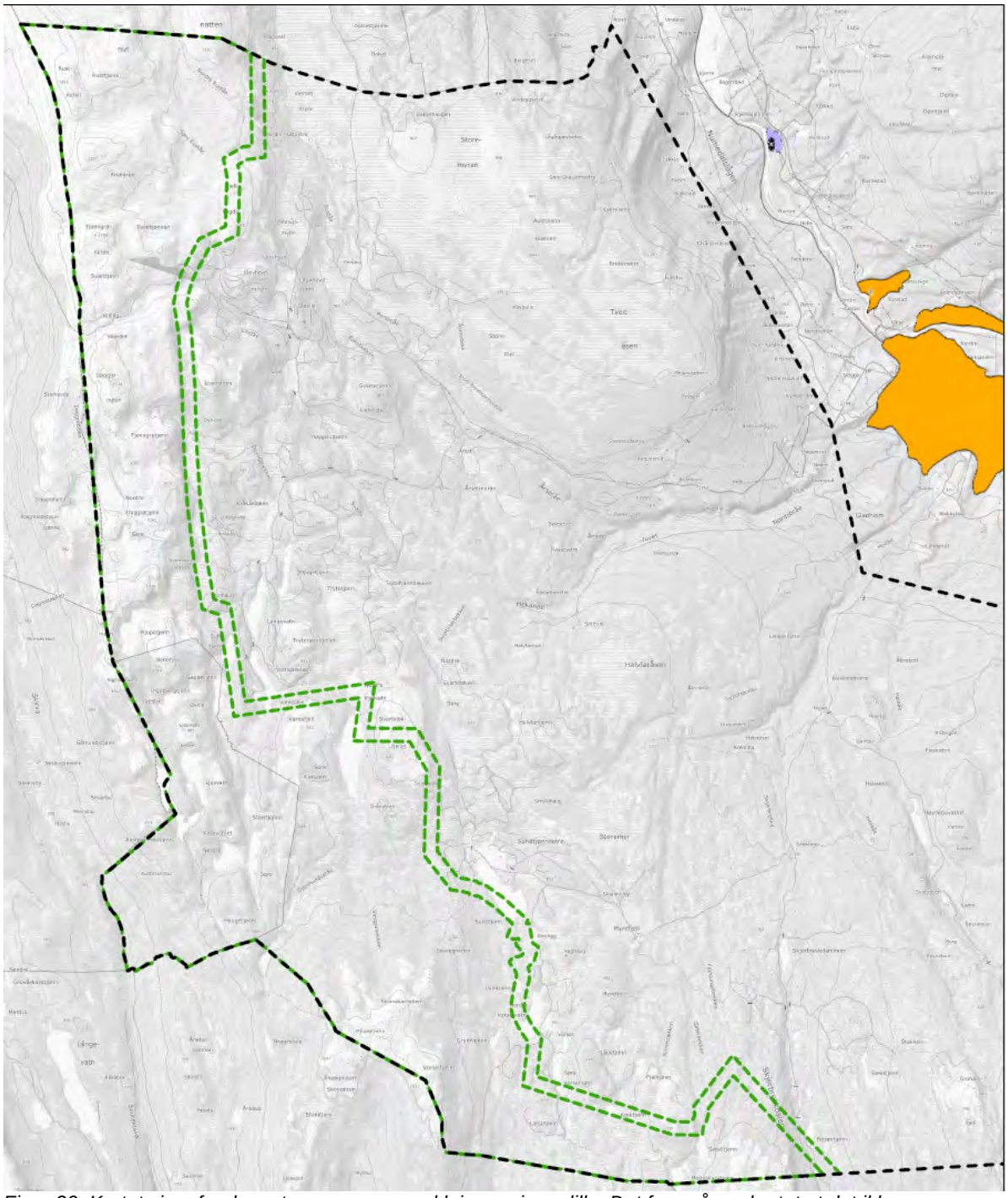
Det er ingen av de foreslåtte nye utbyggingsområdene som ligger inne i INON-områder. Innenfor planens avgrensing er det kun INON-områder med den laveste avstanden (1-3 km) til inngrep.

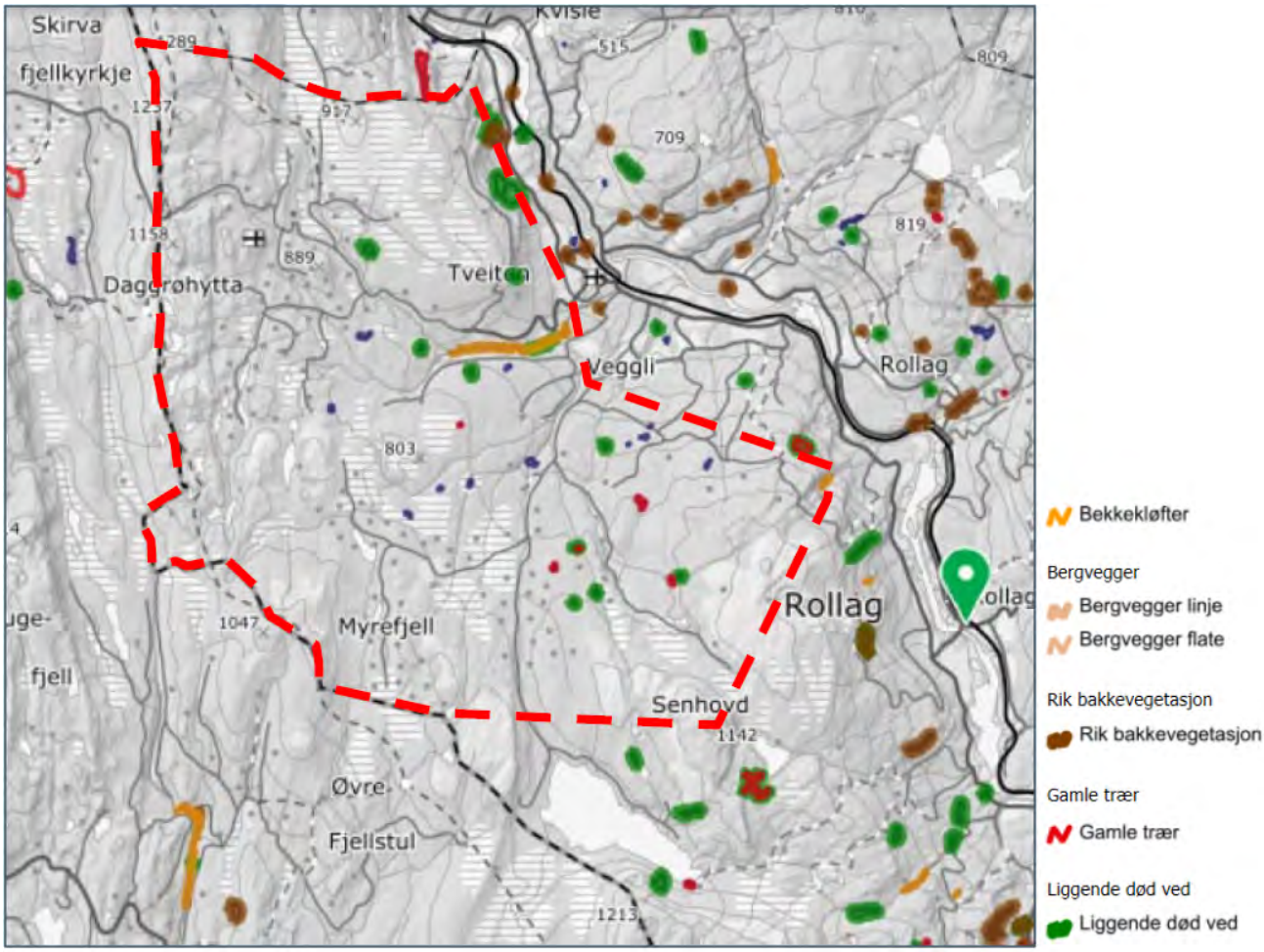
Figur 18: De grønne flatene viser inngrepsfrie naturområder. Planavgrensning vist med svart stiplet linje. Kilde: wms-kart.

Figur 19: Kartet viser grunnvannspotensiale innenfor planområdet. Planavgrensning vist med rød stiplet linje. Kilde: NVE.

Figur 20: Kartet viser forekomster av grus og pukk i oransje og lilla. Det fremgår av kartet at det ikke er forekomster innenfor planområdet. Planavgrensning vist med svart stiplet linje. Kilde: wms-kart.

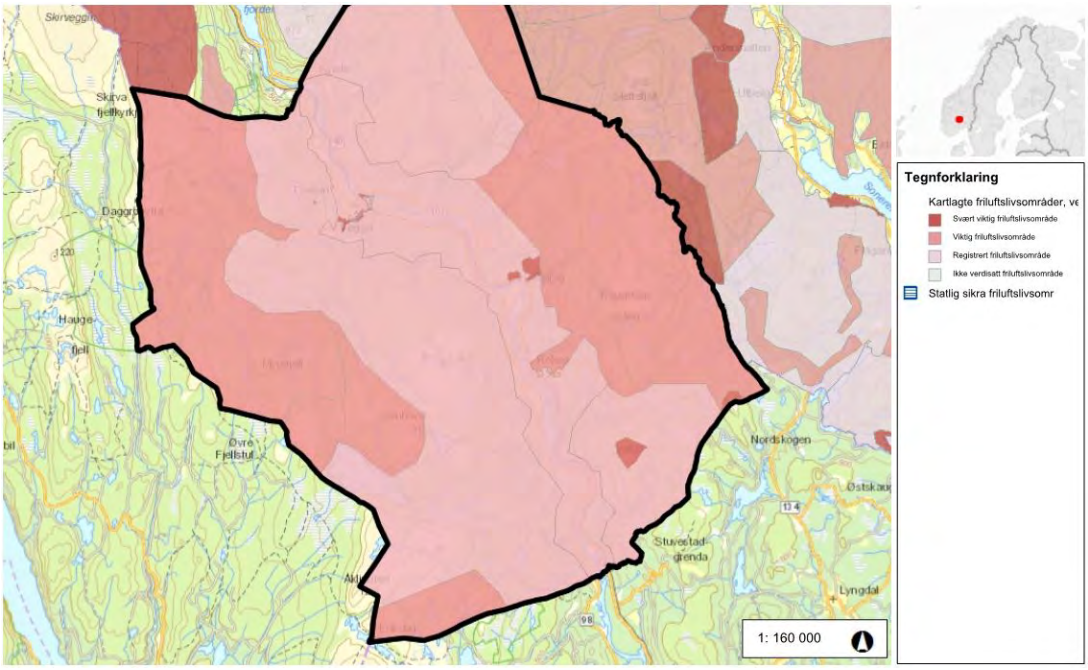

Figur 21: Kartet viser utvalgte livsmiljø i skog i planområdet. Planområdet er markert med rød stiplet strek. Livsmiljøene er viktig leveområder for rødlista arter og nøkkelbiotoper i skog. Livsmiljøene er særlig viktig for bevaring av det biologiske mangfoldet. Kilde: kilden.nibio.no

5.7 Rekreasjonsverdi/-bruk, uteområder

Gjennom kartlegging av friluftsområder har Vegglifjell verdi som *viktig friluftsområde*. Dette betyr at området er viktig for rekreasjon og friluftsliv, og et typisk utfartsområde med ganske stor brukerfrekvens. Områdets utstrekning er stor, noe som innebærer mange opplevelseskvaliteter for regionale og nasjonale brukere, god tilgjengelighet og høy grad av tilrettelegging. Vegglifjell beskrives som et hytteområde som er ganske utbygd.

Det er et pågående arbeid med temaplan for sti- og løypenettet på Vegglifjell. Arbeidet ble påbegynt vinteren 2020. Det foreligger ikke en helhetlig plan for sti- og løypenettet på Vegglifjell fra tidligere.

Figur 22: Kartlagte friluftsområder i Rollag kommune. Kilde: kart.naturbase.no

5.8 Vassdrag, myr og våtmark

5.8.1 Vassdrag

I planområdet er det to hovedelver. Medåe ligger helt sør i planområdet og renner fra Vorset-området, ved Sundtjønn og ned mot Veggli. Nørdsteåe ligger like nord for Medåe, og renner fra Austmannbutjønn mot Nordre og Søre Krokvatnet, nordover mot Langevann og Svartli, og videre ned mot Veggli.

Rollag kommune har over flere år tatt prøver av vannkvaliteten i vassdrag på Vegglifjell. I samarbeid med vannområde Numedalslågen og Grønn dal, gjennomføres det fra tid til annen biologisk prøvetaking. Vannkvaliteten i vassdraga er ifølge vann-nett, svært god til god. Det vil si at vassdraga vil nå miljømåla om god økologisk tilstand innen utgangen av 2021/ 2027. Det er pr i dag ingen risiko for at vassdraga ikke vil nå miljømåla, men det er viktig å beskytte vassdraga mot forringelse. Det er derfor viktig å videreføre bestemmelser og retningslinjer knyttet til vannkvaliteten, samtidig er det viktig å sjalte ut eldre avløpsanlegg, som kan ha negativ påvirkning på vannmiljø.

Vannforekomstene på Vegglifjell ligger i Numedalslågen vannområde. I planområdet er det mange vann med varierende størrelse. Sør-øst for Vorset og Myrefjell gjelder Sørkjeåi (ID: 015/4), verneplan for vassdrag jf. naturbase. Det var særlig friluftslivs- og rekreasjonsinteressene som lå til grunn for vernet, jf. NVE. Sør for Vorset gjelder Rauda (ID: 016/9), verneplan for vassdrag jf. naturbase. Området er særlig rikt på kulturminner knyttet til omfattende skogsdrift og tømmerfløting, samt leveområde for rødlistede arter og villreinstamme jf. NVE. Fra Vorset og nordover langs kommunegrensa til Tinn kommune gjelder Skjerva (ID: 016/10), verneplan for vassdrag jf. naturbase. Området har store kulturminneverdier, og er en viktig del av naturmangfoldet og for friluftsliv, jf. NVE. Ingen av planene er i direkte tilknytning til tiltaksområder.

5.8.2 Myr og våtmark

Vegglifjell har stor diversitet i ulike markslag. Det finnes til dels mange myrområder med tilgrensende våtmarker innenfor planområdet. Myr er et økosystem med høy grunnvannstand, hvor torv bygges opp av omdannet dødt organisk materiale. Våtmark er mark der det finnes vann nær overflaten gjennom store deler av året. Våtmark og myr må sees i sammenheng. Myrområdene er viktige landskapselementer, de er leveområde for en rekke planter og dyr og vil kunne være viktige for det lokale friluftslivet. Det er derfor flere sterke interesser knyttet til ivaretakelse av myrene i området.

Flere myrtyper står på den norske rødlista. På Vegglifjell er det ikke registret rødlista myrtyper.

Våtmarksområder og myr er kvaliteter som må ivaretas. Det er derfor utarbeidet et eget temakart hvor myr og våtmark er inntegnet. Temakartet gir et øyeblikksbilde på oversiktsnivå. Ved fremtidige regulering vil hensynet til myr og våtmark bli vurdert grundig innenfor hvert enkelt reguleringsplanområde.

5.9 Flom, ras og klimaendringer

I følge pbl. §3-1 bokstav g og i er tilpasning til forventede klimaendringer og en helhetlig forvaltning av vannets kretsløp en planoppgave.

Tiltak kan potensielt endre nedbørsfeltgrenser, vannføringer og vannhastigheter, både ved normale forhold og ved flomhendelser. En økning av tette flater i fjellet vil kunne medføre en økning i flomstørrelsen i sentrum. Flomfare og planens påvirkning på flomstørrelser er utreda i egen rapport – Flomvurdering 21233-01-1. Utredningen viser følgende:

> *Planlagt fortetting på Vegglifjell tar utgangspunkt i 1200 nye hytter som er anslått å gi en økning i tette flater på 10 % i de nye utbyggingsområdene (utgjør ca. 2 - 4 % av totalfeltene). Det er gjort et overslag basert på rasjonale formel for å anslå hvilken påvirkning dette har på vannføringen i Nørdsteå og Medå ved Veggli sentrum som er utsatt for flom. Beregnet økning i avrenning lokalt ved de nye utbyggingsområdene på Vegglifjell, gir en økning på totalt ca. 2,2 m3/s til små bekker som til slutt havner i Nørdsteå og Medå. Effekten av denne økningen vil trolig dempes nedover i vassdraget før det når Veggli sentrum. Dette underbygges av resultat fra den hydrologiske modellen HEC-HMS.*
>
> *Dimensjonerenede 200-årsflom i Nørdsteå og Medå med 40 % klimapåslag er beregnet til henholdsvis 102 m3/s og 74 m3/s ved Veggli sentrum. Den lokale økningen på Vegglifjell på 1,1 m3/s i hvert vassdrag utgjør mindre enn 2 % av dagens 200-årsflom (uten klimapåslag). Klimaendringene gjør at man må forvente en økning i opptil 40 % på flomvannføringer i mindre nedbørfelt, som utgjør en vesentlig større utfordring for infrastrukturen i Veggli sentrum.*
>
> *Det er etablert en hydraulisk modell av Medå gjennom Veggli sentrum, samt benyttet NVEs hydrauliske modell for Nørdsteå for å vurdere flomfaren og påvirkning av planlagt utbygging på Vegglifjell. Modelleringen viser at Nørdsteå vil ha tilstrekkelig kapasitet til en framtidig 200-årsflom med 40 % klimapåslag etter pågående tiltak,*

foruten den eksisterende gangbrua. En økning på 1,1 m3/s i Nørdsteå gir 1 -2 cm økning i vannlinje, og anses ikke å påvirke planlagte tiltak ytterligere.

Modelleringen av Medå viser at det allerede ved dagens 200-årsflom er fare for at et flomløp gjennom boligområdet på Nymoen aktiveres. Klimaendringene gir den største økningen i vannføring og understreker behovet for å gjøre tiltak i elveløpet. En økning på 1,1 m3/s i Medå øker vannlinjen med 1-2 cm. Det anbefales å sikre elveskråningen oppstrøms Nymoen slik at vannet ikke går ut av elveløpet. Det er også pågående erosjon oppstrøms gangbrua hvor eksisterende erosjonssikring har begynt å rase ut, noe som bør utbedres.

De største konsekvensene av en videre utbygging på Vegglifjell vil være lokalt nedstrøms feltene hvor man vil kunne få økt avrenning i de små vassdragene og eksisterende kryssinger dersom disse ikke er dimensjonert tilstrekkelig, både for å ta høyde for framtidige klimaendringer og en eventuell utbygging.

Ved fremtidig detaljregulering er det viktig at man utformer en god plan for overvannshåndtering hvor man vurderer nedstrøms forhold, samt ivaretar de naturlige drensveiene i hvert felt. Det bør tilrettelegges for sikre flomveier og oppdimensjonere eksisterende veikryssinger hvor det ikke er tilstrekkelig kapasitet. Myrer bør bevares slik at deres fordrøyende effekt opprettholdes. Avrenning fra nye flater bør ledes diffust ut i terreng slik at det får en naturlig fordrøyning istedenfor å samle vannet tidlig i grøfter og vannveier, der avrenningen vil gå enda raskere.

Noen av arealinnspillene berører elver/ bekker. Ved regulering må aktsomhetsområde for flom og ras hensyntas. Det er utarbeidet eget temakart hvor hensynssone flom er inntegnet. Ivaretagelse av myr er også viktig for å dempe flomstørrelse og hastighet.

Det ble foretatt flomsikring i Veggli sentrum som ble gitt ferdigattest i mai 2022.

Skred defineres som en massebevegelse hvor tyngdekraften bidrar til at materialer som stein, løsmasser, snø eller is beveger seg nedover en skråning på land og/ eller under vann. Begrepet ras brukes ofte synonymt med skred (NIFS 2015). Det er ingen kjente skredhendelser på Vegglifjell, hvor liv har gått tapt. Ingen av arealinnspillene berører faresone for skred direkte.

5.10 Villrein

Under planprosessen er det vedtatt ny regional plan for Hardangervidda, 01.10.2021. Plangrensen er innarbeidet i kartet til kommunedelplanen. Det er avsatt en korridor for utveksling av dyr mellom villreinstammene på Blefjell og på Hardangervidda. Korridoren er inntegnet i plankartet.

5.11 Landbruk

Landbruksarealene ligger i hovedsak langs Vegglifjellveien øst i planområdet, ved Lien, Bøle og Høggerud, samt stykkevis oppe på fjellet. Det er overflatedyrka jord ved Liset og Høggerudsetra. I disse områdene, samt ved Rustsetra, Myrefjell, Svarteløk, Votnedalen og

Vorset er det områder med innmarksbeite. Områder med fulldyrka jord finnes kun ved Høggerudsetra og Persbu.

Dyrkbar jord er areal som ikke er fulldyrka, men som ut i fra agronomisk perspektiv kan dyrkes opp til fulldyrka jord. Bak registreringa ligger en rekke kriterier som blant annet jorddybde, innhold av finstoff og humus. Mye av den dyrkbare jorda samsvarer med myr. I dag er det ikke tillatt å dyrke opp myr til fordel for matproduksjon.

Utmarka som beite for husdyr har i all tid hatt og har fremdeles stor betydning for husdyrholdet i Rollag. Fjell og skogområdene utgjør en viktig og avgjørende ressurs for gårdene. Utnytting av utmarksbeiteressursene skjedde tidligere først og fremst gjennom seterdrift. De fleste gårdene hadde setre, og en god setervoll ble sett på som stor verdi. Setrene og utmarksressursene ble i hovedsak brukt av storfe. I dag har bruken endret seg fra tradisjonell seterdrift til bruk av utmarka som beiteressurs. Det er kun Myrefjell seter som har tradisjonell seterdrifta. Husdyrholdet har også endret seg fra mjølkekyr til kjøttfe og sauehold.

Hele Vegglifjell benyttes i dag som beiteområde for sau, og er viktig for gårdenes ressursgrunnlag. Ved å slippe husdyr på beite, avlastes innmark som benyttes til vinterfôr. Beitebruk er viktig for ivaretagelse av biologisk mangfold og kulturlandskapet. Utmarksbeite reduserer presset på miljøbetingede sjukdommer og gir dyra variert og god mattilgang. Dyra får benytte arealene fritt gjennom sommeren, noe som er med på å styrke dyrevelferden.

For å sikre at ny bebyggelse gir minst mulig begrensninger i utmarksbeitet, blir det innført generelt forbud mot gjerder rundt fritidsboliger i bestemmelsene til kommunedelplanen.

5.12 Trafikkforhold

De fleste ankommer området via fv. 40 i egen bil. Det er busstilbud til Veggli sentrum, men det et ikke offentlig kommunikasjon opp til planområdet. I hovedsak er det Vegglifjellvegen som er adkomstvei til nordre del av planområdet, mens Bakkevegen er adkomstvei til søndre del av planområdet.

Veien fra Rollag over til Tinn via Skirvedalen er vinterstengt. Det er også veien fra Rollag til Rosetre i Nore og Uvdal kommune. Denne veien fortsetter nordover ned til Søre Eide. På sommerstid benytter de fleste i hyttefeltet Rosetre (Nore og Uvdal) veien sørfra igjennom Rollag. Dalsetkollen (Nore og Uvdal) har adkomst via Vegglifjell hele året.

Alle veier innenfor planområdet er private, med flere bomstasjoner.

I eksisterende plan ligger det trase for forbindelse øst-vest for kjøretøy, basert på en forstudie gjennomført av Rollag og Tinn kommuner. Det har i lang tid vært behov for helårs vegforbindelse mellom Numedal og Øvre Telemark. I tillegg anses skitunellen å kunne skape et verdifullt aktivitetstilbud i barmarksesongen, samt en viktig faktor for at Vegglifjell skal bli en helårsdestinasjon. Det har imidlertid vist seg vanskelig å kombinere tunnel for kjøretøy og skiløyper i samme løp. Plankartet inneholder derfor nå kun bestemmelsesområde avsatt til vegtunnel.

5.13 Barn og unges interesser

Vegglifjell er et viktig natur- og kulturområde for friluftsliv og rekreasjon for barn og unge. Området byr på oppkjørte skiløyper, merkede sykkelruter og fotturer, samt mulighet for fiske, kiting, turorientering og aktivitet i alpinanlegget. Området byr dermed både på mulighet for organisert og ikke-organisert aktivitet for barn og unge. Barn og unge ferdes ofte som myke trafikanter. I dag er det gjort enkelte tiltak som fordrer sikkerhet for myke trafikanter gjennom etablering av skiløypetraséer og turdrag som kan benyttes til ferdsel innad i området. Samtidig er det behov for økt tilrettelegging for trygg ferdsel for barn og unge. Dette må være et sentralt tema i fremtidige reguleringsplanprosesser.

5.14 Sosial infrastruktur

Enhver kommune har plikt til å yte helse- og omsorgstjenester til personer som oppholder seg i kommunen, uavhengig av hvor de er bosatt, jf. oppholdsprinsippet i helse- og omsorgstjenesteloven. Det vil si at hyttekommunen må dekke legevakt og hjemmesykepleie for de som oppholder seg på hytta.

5.15 Universell tilgjengelighet

Det er nedfelt i formålsparagrafen i plan- og bygningsloven at prinsippet om universell utforming skal ligge til grunn for planlegging, og kravene til det enkelte byggetiltak. Dette skal sikre at også de som har nedsatt funksjonsevne skal ha likeverdige muligheter til samfunnsdeltagelse. Bygninger og utomhusområder som skal være tilgjengelige for allmennheten skal utformes slik at de enkelt kan benyttes av alle brukergrupper.

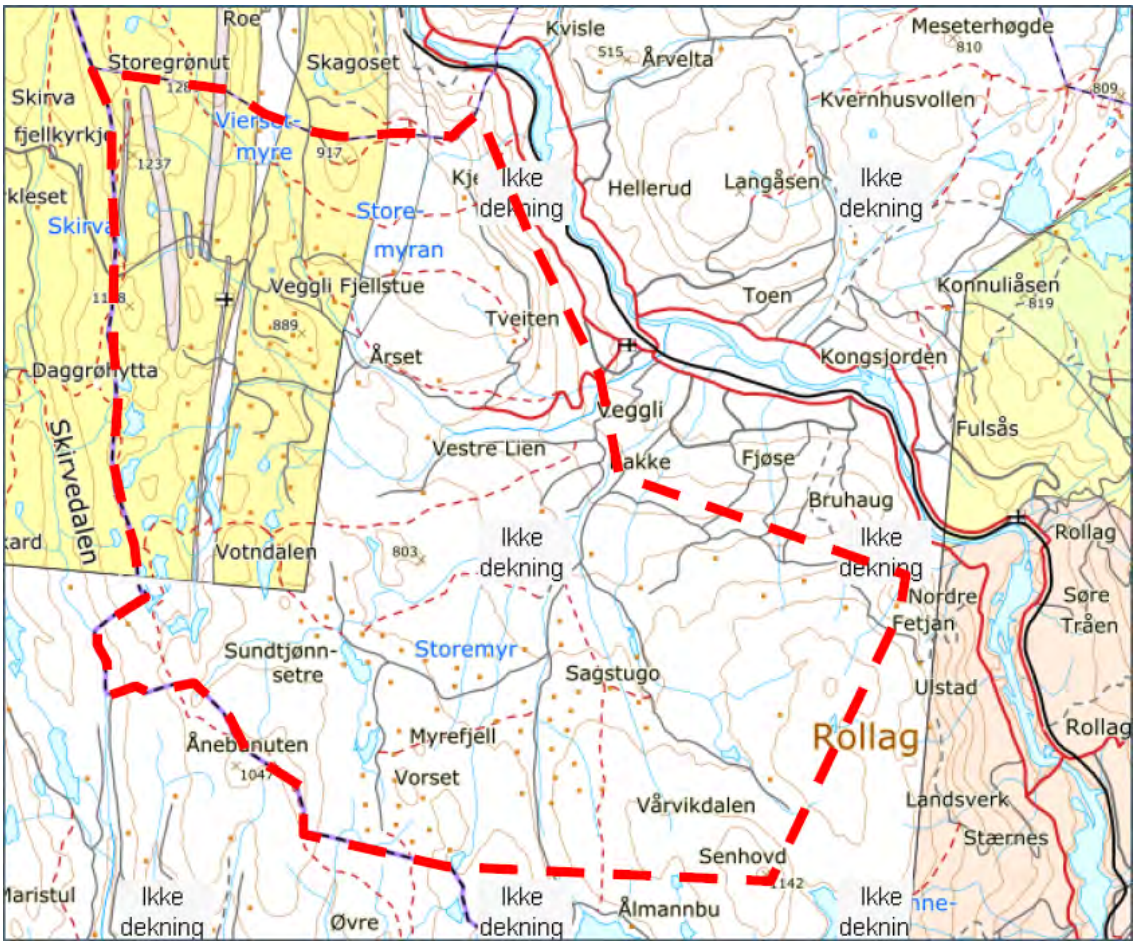
5.16 Teknisk infrastruktur

Det er i all hovedsak anlagt veier til de eksisterende hytteområdene på Vegglifjell.

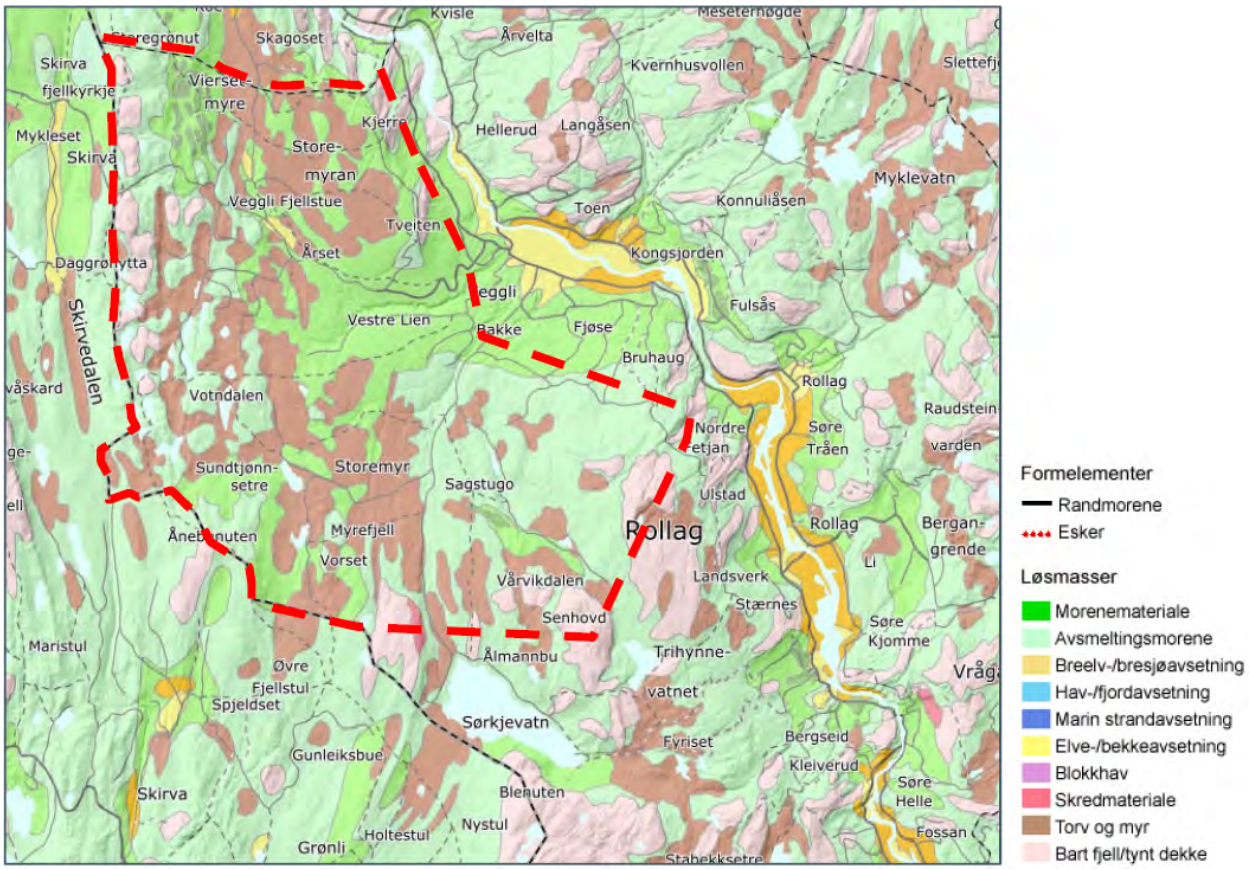
Alle nye hytter bygges nå med høystandard løsninger for vann og avløp og innlagt strøm. Det er flere private og private/kommunale vann og avløpsanlegg i området. Vegglifjell Vann- og Avløpsselskap (VEVAS) er den største aktøren. Selskapet er delvis kommunalt eid.

Regionalnettet er anlagt nede i dalen, og følger Numedal sør-nord. Fra Veggli sentrum, langs Vegglifjellvegen til Lauvhovdnuten, nord-vest for Veggli fjellstue er det anlagt distribusjonsnett til Vegglifjellområdet, jf. NVE. Rollag elverk står for utbygging av strøm- og fibernett i planområdet.

5.17 Grunnforhold

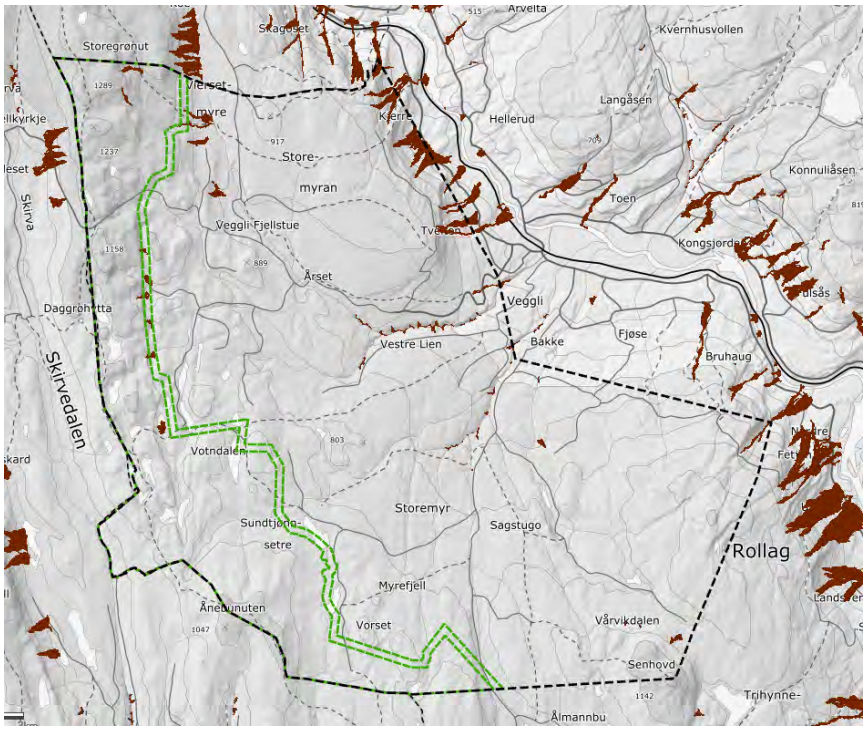

Figur 23: Berggrunnen lengst nord i området består av kvartsitt. Ned mot Rollag sentrum, like utenfor planområdet er det granittisk gnei. Norges geologiske undersøkelser har ikke berggrunnsdata for den største delen av planområdet. Kilde: ngu.no.

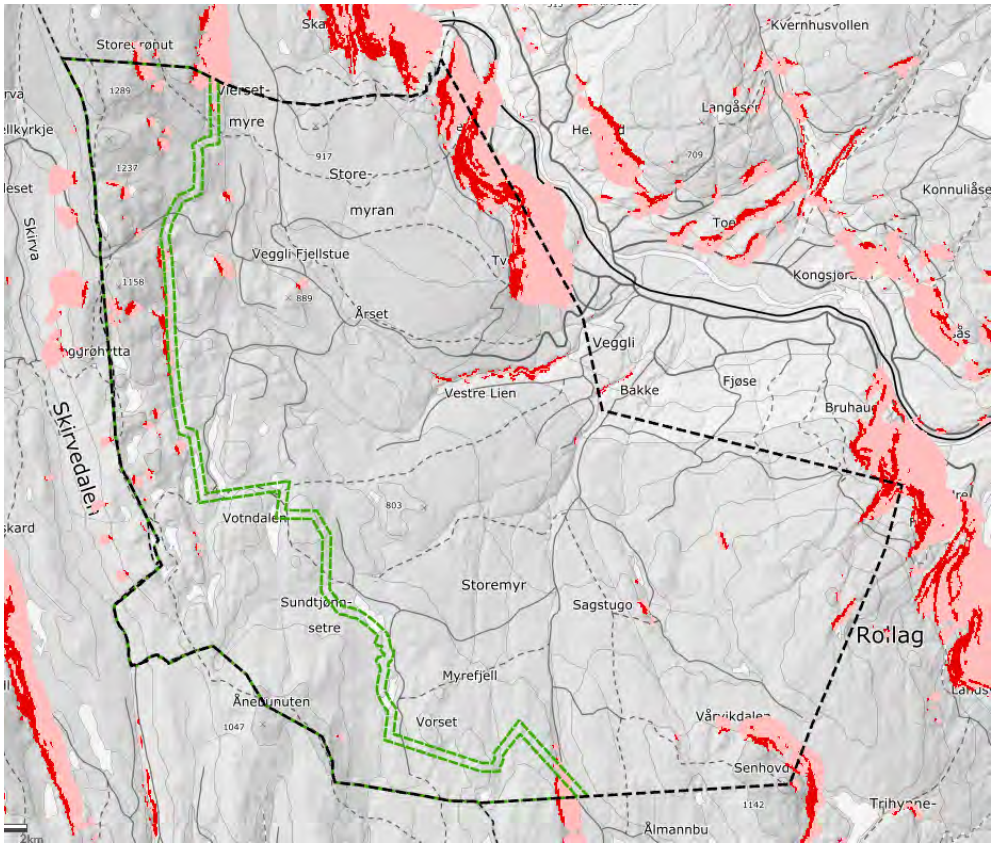

Figur 24: Løsmassekartet viser at det er bartfjell/tynt dekke på de høyeste partiene, ellers er det i hovedsak morenemateriale som delvis er dekket av torv og myr. Kilde: ngu.no.

Ras og skred. Aktsomhetsområder for jord- og flomskred er en nasjonal dekkende kartserie som viser potensielt jord- og flomskredutsatte områder på oversiktsnivå.

Figur 25: Illustrasjon av jord- og flomskred. Kilde: wms-kart.

Figur 26: Kart over jordskred. Kilde: wms-kart.

Kartene viser potensielle utløpsområder for jord- og flomskred. Kartet ovenfor viser jord- og flomskred i kombinasjon med snøskred (rødfargene).

5.18 Næring

I Rollag kommune var det totalt 665 sysselsatte i 2022, hvorav 244 i offentlig sektor og 421 privat sektor. Hovednæringsveger i Rollag er landbruk og bygg- og anleggsbransjen. Det finnes også flere bedrifter i kommunen innen transport og varehandel, samt ulike vedlikehold og vaktmestertjenester. Den største servicebedriften er Rollag kommune med om lag 180 ansatte. Innenfor planområdet er arbeidsplassene i hovedsak håndverkere, anleggsarbeidere, kommunalt ansatte og turistnæringa. Innenfor planområdet er grunnlaget for næringsliv naturbasert reiseliv. Næringsaktivitet skjer i tilknytning til bygging, drift og vedlikehold av hytter og anlegg. Når det gjelder primærnæring er det skogsdrift, planting og uttak av trevirke som gir utbytte.

Rollag kommune har et mål om å tilby attraktive arbeidsplasser, med hovedsatsning på reiselivs- og hyttenæring. Vegglifjell er det viktigste området for denne satsningen. I dag er det i hovedsak selve hytteutbyggingen med tilhørende tjenester som er den største næringen på Vegglifjell. Det har i kommunedelplan fra 2010 vært lagt opp til utbygging av varme senger og reiselivsfasiliteter på Vegglifjell, men utbyggingen er ikke realisert. Det virker ikke til å ha vært behov for å videreutvikle tilbudet for varme senger og det har heller ikke vært finansielle investorer som har vist interesse.

Det er i dag ca. 2200 eksiterende hytter og ca. 800 regulerte, ubebygde hyttetomter på Vegglifjell.

Vegglifjell grenser til Nore og Uvdal kommune i nord, hvor det også er tilrettelagt for hytteutbygging ved Roe (250-300 hytter).

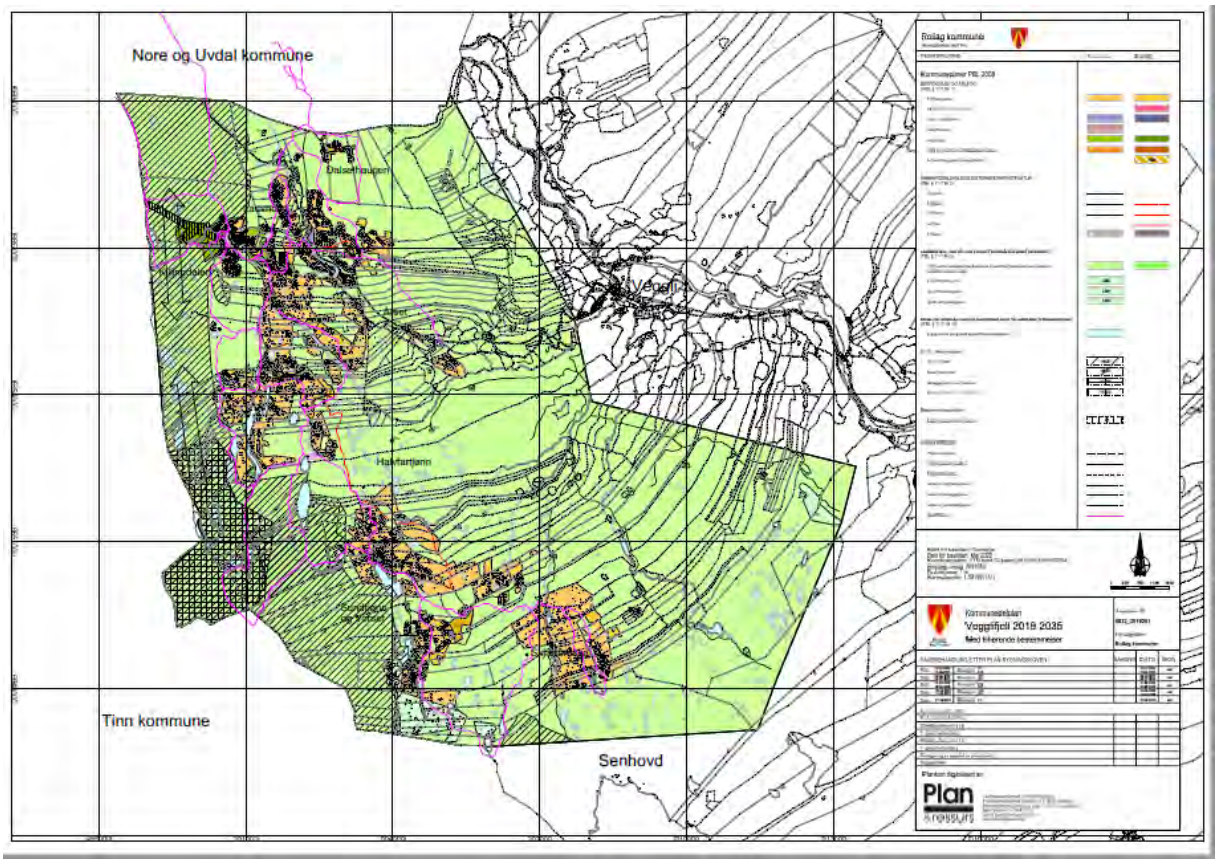
6 Beskrivelse av planforslaget

6.1 Planens hensikt, avgrensning

Hensikten med planarbeidet har vært å utarbeide en kommunedelplan som vil fungere som et godt og aktivt styringsredskap for å styre utviklingen i en retning som kommunen totalt er tjent med. Kommunedelplanen har et langt perspektiv og legger til rette for muligheter, samtidig som den setter ønskede begrensninger. I hovedsak vil planen legge til rette for økning av antall fritidseiendommer, samt ivareta dagens bruk og kvaliteter på en hensynsfull måte. Kommunen kjenner til at stadig flere mennesker oppholder seg i området hvor fritidsboligen er over lengre tid, og dermed også får et nært forhold til kommunen og stedet. Planen åpner ikke for fast bosetningen innenfor planområdet med unntak av et helt begrenset område ved Lien. Det er et ønske både fra administrasjonen og politikerne at det legges til rette for fast bosetning i mer sentrale områder i kommunen, som Veggli sentrum og Rollag sentrum.

6.2 Plankartet

Består av 4 kart. Del 1 plankartet (sosi), del 2 temakart myr, del 3 plankart med hensynssone flom og del 4 plankart med henynssone jord- og flomskred.

Figur 27: Plankart.

6.3 Planlagt arealbruk

6.3.1 Planformål

Planen viser følgende nåværende arealformål innenfor planområdet:

Planformål	Benevnelse	Areal
Nr. 1 Bebyggelse og anlegg		daa
Fritidsbebyggelse	BFR	13 774,12
Fritids- og turistformål	BFT	37,7
Råstoffutvinning	BRU	19,0
Idrettsanlegg	BIA	574,2
Andre typer bebyggelse og anlegg	BAB	0,12
Sum nr. 1		14 405,14
Nr. 5 Landbruks-, natur- og friluftsformål samt reindrift		
LNFR areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag	L	104 551,2
Spredt boligbebyggelse	LSB	238,1
Spredt fritidsbebyggelse	LSF	1 477,2
Spredt næringsbebyggelse	LSN	23,6
Sum nr. 5		106 290,1
NR. 6 Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone		
Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone	V	3 207,4
PBL § 11-8 Hensynssoner		
H520 Hensyn reindrift (Hardangervidda planen)	H520	19 498,0
H520 Hensyn reindrift (Blefjell Villreinområde)	H520	8 616,2

H720 Båndlegging etter lov om naturvern	H720	5 083,1
H730 Båndlegging etter lov om kulturminne	H730	143,0
Sum hensynssoner		33 340,3
PBL § 11-11 Bestemmelsesområder		
Sum bestemmelsesområder		299,2

Tabellen under viser arealer avsatt til nytt arealformål i planen. Deler av arealangivelsen er knyttet til foreslått omdisponering fra arealformål i tidligere KDP, i samsvar med regulert arealformål. Årsaken til endringsforslaget er at kommunen mener det er hensiktsmessig at det er samsvar mellom arealangivelsen i ny KDP og det underliggende arealformålet slik dette er angitt i de ulike reguleringsplanene.

Andre deler er tidligere uregulert, og forslås omdisponert fra LNFR i samsvar med angivelsen i tabellen nedenfor.

Planformål	**Benevnelse**	**Areal**
Nr. 1 Bebyggelse og anlegg		**daa**
Fritidsbebyggelse hvorav andel endret fra LNFR	BFR	914,533 511,4
Offentlig eller privat tjenesteyting	T	2,3
Fritids- og turistformål	BFT	37,8
Idrettsanlegg	BIA	4,9
Andre typer bebyggelse og anlegg	BAB	19,0
Kombinert bebyggelse og anlegg hvorav andel endret fra LNFR	KAB	194,5 129,3
Sum bebyggelse og anlegg hvorav andel endret fra LNF		11 730,33 640,7
Nr. 2 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur		
Parkering	SPA	5,7
Nr. 5 Landbruks-, natur- og friluftsformål samt reindrift		

LNFR (seterområder)	LNFR	173,8
PBL § 11-8 Hensynssoner		
Bevaring kulturmiljø	H570	930,6
Båndlegging etter lov om kulturminner	H730	143,0
Sum arealer avsatt til LNFR eller hensynssone bevaring av kulturmiljø		**1 247,4**

Planforslaget innebærer en økning av bestemmelsesområder bebyggelse og anlegg innenfor planområdet på til sammen 914 791,5 daa. Av dette arealet er det 640,7 daa som foreslås endret fra LNFR område til bebyggelse og anlegg. Resten av det oppgitte arealet er areal som allerede er regulert og bygd, men hvor arealangivelsen i tidligere planverk har gjort det nødvendig å endre arealformålet. Dette gjelder eksempelvis området Mykstulia, Vegglifjell resort mfl.

Oversikten viser også at kommunen innenfor planområdet tilbakefører tidligere byggeområder til LNFR-områder rundt sentral seterbebyggelse. Dette arealet utgjør 173,8 daa. I tillegg legges nesten 930 daa inn under hensynsone bevaring kulturmiljø for å sikre setermiljøene innenfor planområdet, og 143 daa båndlegges etter lov om kulturminner.

Samlet sett innebærer planen at langt større areal omdisponeres til LNFR og kulturrelaterte hensynssoner, enn det areal som foreslås omdisponert fra LNFR til ulike typer bebyggelse og anlegg.

Tabellen viser at kommunen har ført en forsiktig linje ved innarbeidelsen av nye byggeområder, kombinert med at man har tatt hensyntatt bevaring av kulturmiljøet knyttet til seterområdene.

6.4 Strategi for utvikling av Vegglifjell

Nedenfor følger strategien som Rollag kommune har lagt til grunn for videre utvikling av Vegglifjell.

"Vegglifjell skal fremstå som et attraktivt hytte- og destinasjonssted med et velutviklet helårstilbud for turister og fastboende. De nære opparbeida friluftslivsområdene skal være tilrettelagt for alle, uansett alder og forutsetning.

God tilgang på større sammenhengende skog- og fjellområder for tur og rekreasjon. Vegglifjell skal være et område hvor eldre kulturlandskap med spredte setre, møter framtidens bruk av fjellheimen"

Kommunens føringer og ønsker for utviklingen er å ivareta viktig lokale og historiske elementer, samtidig som det legges til rette for utvikling innen reiseliv og turisme.

Vegglifjell byr på vakker natur, friluftsområder for rekreasjon og aktiviteter som fiske og kiting, ferdsel til fots, på sykkel og ski. Naturområdene, med de kvaliteter, funksjoner og verdier de innehar, er viktig for opplevelser, læring og mestring. Selv om hytteutbyggingen har vært stor de siste årene har Vegglifjell flere større områder med urørt natur. Disse områdene er viktige for tur og rekreasjon, samt viktige leveområder for dyr og planter. Grøntdragene vil få ytterligere fokus fremover, og strategien er at disse bevares i sin helhet. På den måten vil viktige funksjoner opprettholdes og det skapes verdi for omkringliggende områder.

Det er særlig fire viktige grøntdrag på Vegglifjell. Grøntdraget lengst nord i planområdet, rett ved Dalsethaugen, består i stor grad av myr og jorddekt fastmark. Det er fritidsbebyggelse nord og sør for området. Ved Halvfartønn og Svarteløkfjellet skiller grøntdraget fritidsbebyggelsen på nordre og søndre Vegglifjell. På søndre delen av Vegglifjell er det definert to særlig viktige grøntdrag. Et like nord for Skjærbrekka og et ved Myrefjell. Grøntdragene skal ivaretas under utvikling. Det er ikke foreslått nye byggeområder som hindrer grøntdragenes funksjon eller forringe deres verdi.

I planbestemmelsene er det gitt bestemmelser om ivaretagelse av myr og våtmark. Det tillates ikke tiltak i våtmark. Det er utarbeidet et temakart som visser registrerte myrområder. Ved regulering skal myrområdene kartlegges nærmere, og åpne myrer skal som hovedregel bevares. Bestemmelsene gir åpning for at det kan tillates kryssing av myr med vei og teknisk infrastruktur. Dersom det blir aktuelt må det foretas kartlegging av myrtype. Tiltak må legges på duk, for å hindre uttørking av myr.

For de innspillsområdene som inneholdt myr, er det gjennomført en fornyet konsekvensutredning. Flere innspillsområder er tatt ut eller vesentlig begrenset for å hensynta våtmarksområder og myr.

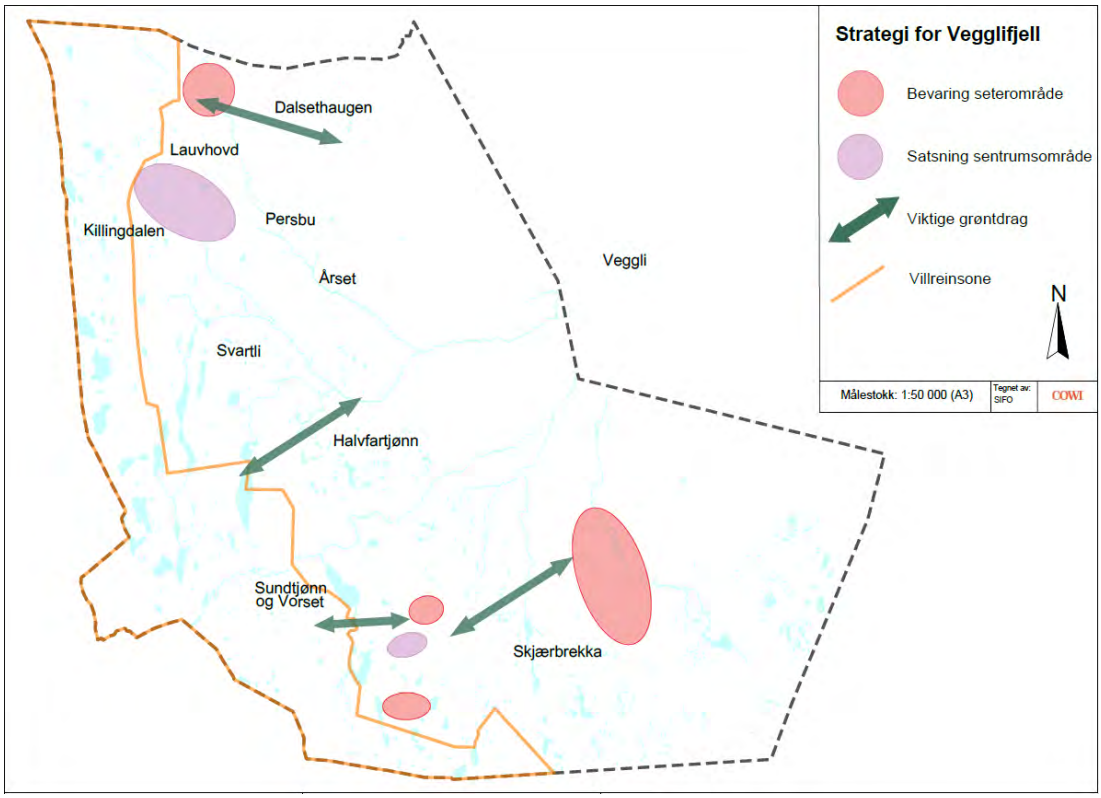
Historisk er Vegglifjell et tradisjonelt seterområde. Eksisterende seterbebyggelse er viktige elementer som reflekterer områdets bruk. Gjennom planarbeidet er seterområdene hensyntatt dels ved at enkelte tidligere byggeområder er tilbakeført til LNFR og dels ved at samtlige kjente seterområder er gitt hensynssone H570 Bevaring kulturmiljø. Innenfor planområdet er til sammen 173 daa tidligere byggeområder tilbakeført til LNFR og ca 930 daa avsatt til hensynssone (H570) Bevaring kulturmiljø. I tillegg er arealene som utgjør Store Nordmannslepa og Kjemhus gravfelt, til sammen 143 daa, avsatt til hensynssone (H730).

Ved Myrefjell er det moderne seterlandskap og landbruksområde med aktiv seterdrift. Kommunens strategikart legger ikke begrensninger eller hinder for dagens bruk. Sonen for bevaring av seterområde er ment for å ivareta muligheten for å drive tradisjonell drift, også fremover, ved å unngå annen utbygging i området.

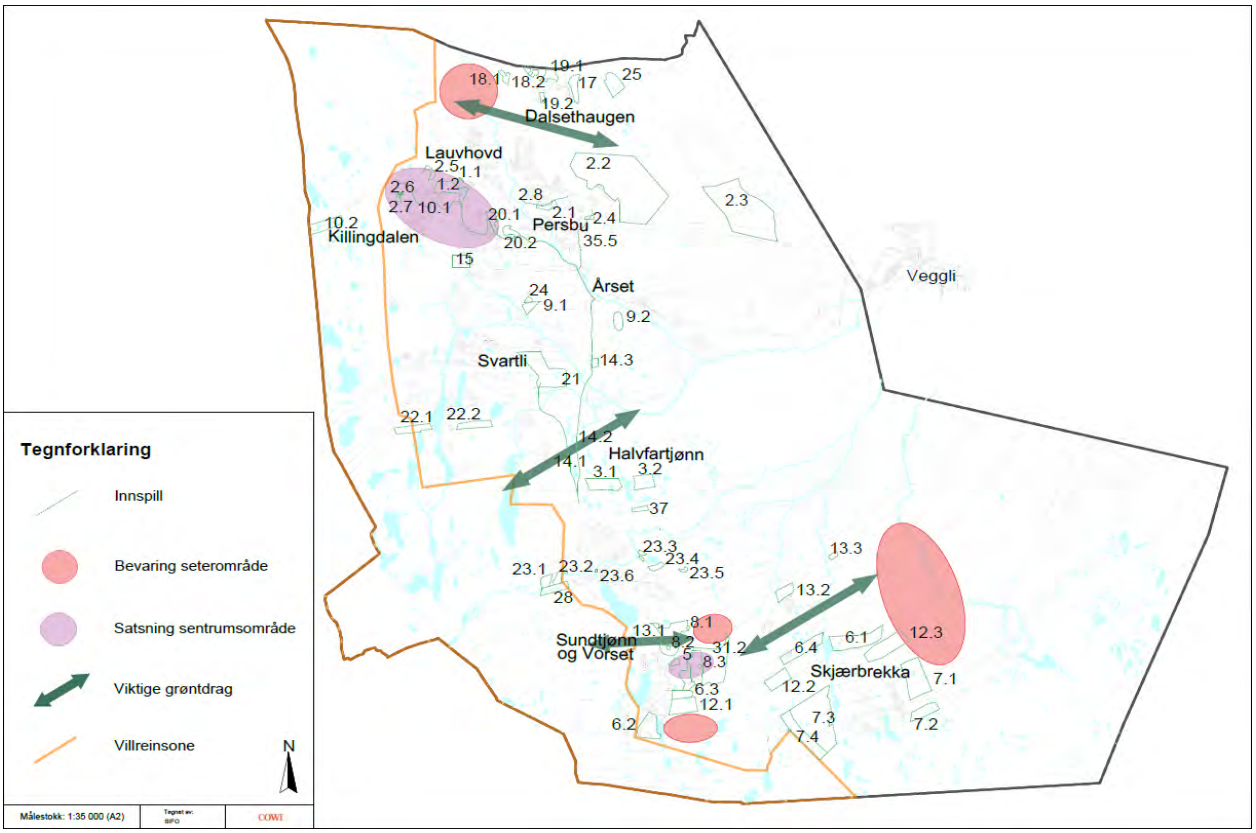
I strategien er det definert to satsningsområder for sentrumsutvikling. Område nord på Vegglifjell er lokalisert rundt gjeldende sentrum ved Veggli fjellstue og nordover mot Vegglifjell skisenter. Kommunen ønsker å videreutvikle Killingdalen som sentrumsområde med tilbud og servicetjenester som er hensiktsmessig å tilby på fjellet. I tillegg ønskes det å utvikle et sentrumsområde på søndre delen av Vegglifjell, ved Myrefjell. Her er det tenkt tilbud i form av kafeteria, utleiesenger og organisert aktivitet. Sammenbindingsveien vil være viktig for å knytte de to sentrumsområdene sammen. Målet er at sentrumsområdene skal gi positive ringvirkninger for områdene rundt, samt skape synergier seg imellom.

Tjenestetilbud utover det som tilbys på Vegglifjell er det ønskelig at dekkes i Veggli sentrum, slik at fritidsbeboere og turister kan oppholde seg i kommunen over lengre tid. Samtidig vil samarbeid over kommunegrensene, både med Nore og Uvdal i nord og Flesberg er i sør, kunne bidra til synergieffekter i næringsutviklingen i Rollag kommune.

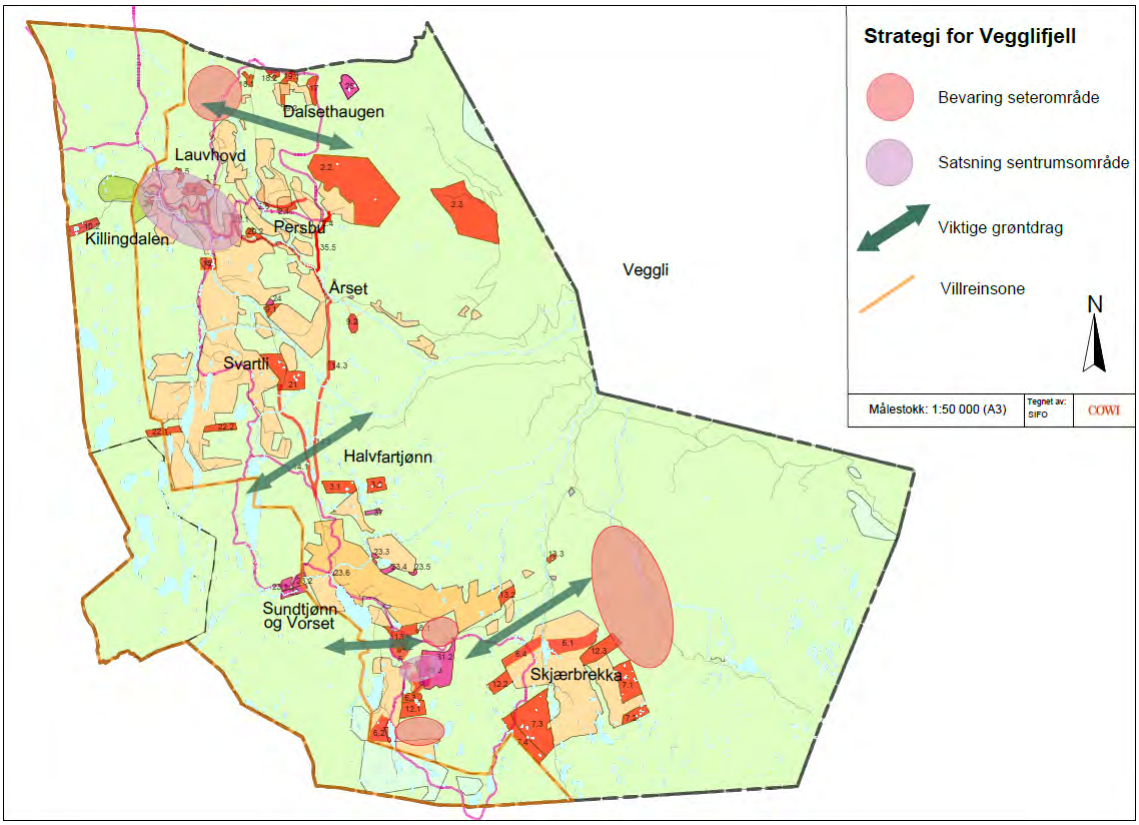
Figurene under viser kart over innspill hvor kommunens strategi er illustrert. Første figur viser at det er lite konflikter mellom strategi og innkomne arealinnspill. Andre figur viser strategien sammen med kommunedelplanen fra 2010, samt nye innspillsområder. Innspillsområdene er ikke uttømmende angitt og er i disse figurene kun ment som en illustrasjon.

Figur 28: Strategikart for Vegglifjell.

Figur 29: Illustrasjonen viser strategi sammen med innkomne innspillsområder.

Figur 30: Røde innspill kom ved 1. og 2. gangs varsling. Rosa innspill kom ved 3. gangs varsling. Gule områder viser bebyggelse som allerede er avsatt til fritidsbebyggelse i tidligere planer. I tillegg vises strategien for Vegglifjell.

6.5 Utviklingsområdene

Nedenfor presenteres de ulike utviklingsområdene i kommunedelplanen. Felles for utviklingsområdene er at de omfattes av krav om detaljregulering før det kan gis tillatelse til tiltak. Hensikten er ikke at områdene skal bygges ned, men dette skal detaljeres nærmere i fremtidige reguleringsprosesser. De arealene som ikke skal bebygges skal reguleres til grønnstruktur eller LNFR-områder. Reguleringsplanene skal avsette areal til nødvendig teknisk infrastruktur som veger, skiløyper, turstier og annen teknisk infrastruktur.

Det er utført mindre justeringer av noen utbyggingsområder for å ajourføre med vedtatte reguleringsplaner. I tillegg er noen av formålene i forrige kommunedelplan ikke lengre gjeldende eller passende arealformål jf. kartforskriften. Enkelte områder har dermed endret formål gjennom planforslaget. Den angitte bruken av områdene er m.a.o. en videreføring av eksisterende bruk, men fordi arealformålet er endret er disse områdene, i tråd med kartforskriften, markert eksempelvis som fritidsbebyggelse (fremtidig).

Det er i dag ca. 2200 eksisterende hytter innenfor planområdet.

Det er ca. 800 tomter som er regulert, men ikke bebygd. I tillegg er det nå innarbeidet forslag om at ytterligere ca 510 daa avsettes til framtidig fritidsbebyggelse.

Strategien om at området Killingdalen, ved Lauvhovd og Veggli Fjellstue skal videreutvikles som sentrumsområde for den nordre delen av Vegglifjell videreføres. Dette er i tråd med overordnede føringer om at service og kommersielle reiselivsetableringer får prioritet sentralt i destinasjonsområdet og at reiselivsbedrifter bør lokaliseres nær skianlegg og servicefunksjoner.

Nye arealer avsatt til fritidsbebyggelse er foreslått i tilknytning til eksisterende avsatt/utbygd område. Det er ønskelig, og i tråd mer nasjonale føringer, at utbygging i størst mulig grad skjer som fortetting eller som naturlig utvidelse.

Nummer på innspillene henviser til sammenstilt KU.

6.5.1 Killingdalen, Persbu og Høybuli sør

Killingdalen og Persbu betegner områdene rundt Lauvhovd, Persbu og Persbuhaugen, nær Vegglifjellvegen, Veggli fjellstue og Fjellkirken, samt området langs Vegglifjellvegen mot Skirvedalen i Tinn kommune. Killingdalen, i hovedsak fra skisenteret til Veggli fjellstue, videreføres som et av de sentrale utviklingsområdene nord på Vegglifjell. Området var avsatt til LNFR-områder, fritidsbebyggelse, annet byggeområde, idrettsanlegg og sentrumsområde i forrige kommunedelplan. Store deler av området er regulert til fritidsbebyggelse, og er utbygd i henhold til regulering.

Planforslaget legger opp til ny parkering ved Killingskaret og ved Vegglifjell skisenter. Det er også lagt opp til en forsiktig utvidelse av flere av byggeområdene i området.

Parkeringen for dagsturister i Killiingskaret medfører tiltak innenfor hensynssone villrein, men er tatt med i planen fordi det er et klart behov for organisering av parkering i området. I og med at veien opp til Killingskaret er vinterstengt, vil de foreslåtte parkeringsarealene kun

brukes i sommerhalvåret som er den tiden av året hvor villreinen ikke bruker Rollag kommune. KU har en utfyllende begrunnelse for tiltaket.

Foreslåtte nye områder er i hovedsak lagt inn etter innspill fra grunneiere. De fleste innspillene er fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde. Innspillene er knyttet til eksisterende områder og gir en helhetlig utvikling, bevaring av naturmiljø, myr og beitearealer. Innspill 2.8, endret adkomst til Persbu, er tatt med i planforsalget på tross av at KU anbefaler at det ikke tas med. Dette avviket fra KU er gjort av hensyn til behovet for å skape en bedre trafikal løsning i dette sentrale området.

Innspill som har kommet inn i dette området er: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 3.53, 10.1, 10.2, 20.1, 20.2 og 35.5.

Av disse er følgende innarbeidet helt eller delvis i planforslaget: 2.1, 2.2, 2.5, 2.7, 2.8,3.53, 10.2, 20.1,

Ved Persbukrysset er et område, som tidligere var avsatt til fritidsbebyggelse, nå avsatt til andre typer bebyggelse og anlegg. Arealet brukes som renseanlegg for VEVAS for store deler av nordre Vegglifjell.

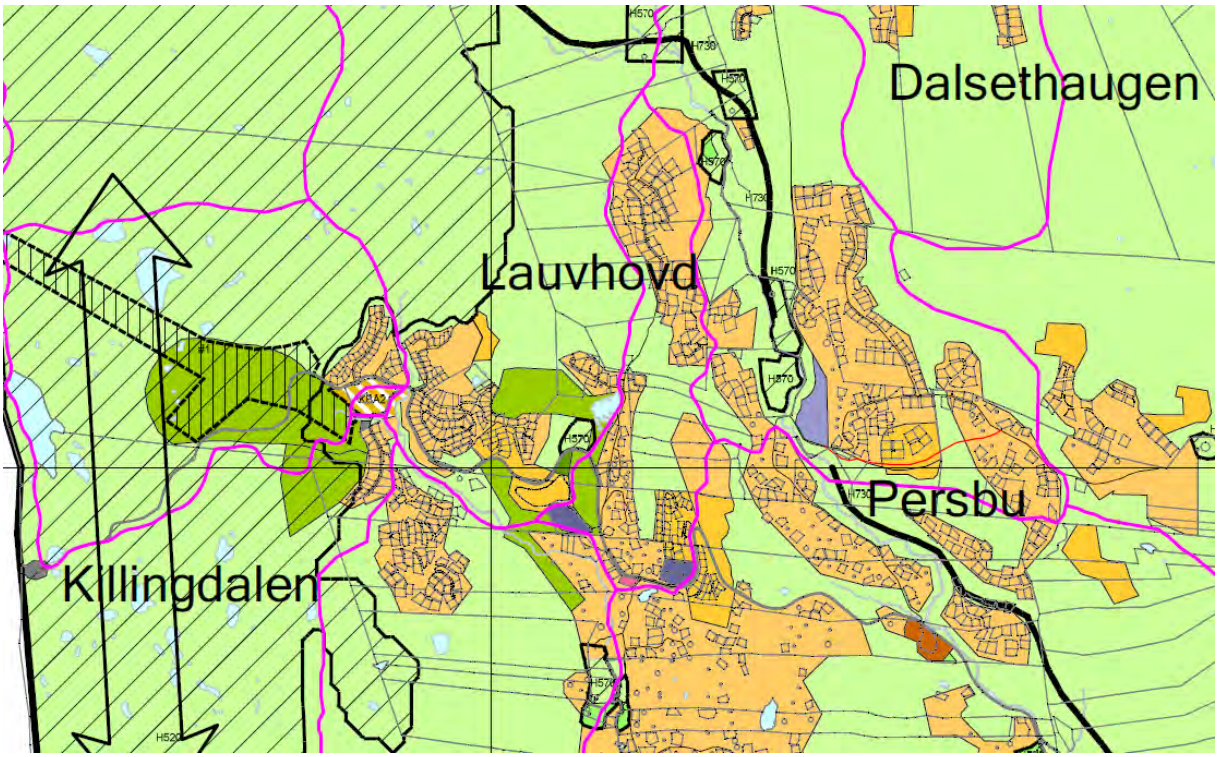
I tillegg har tre områder, som tidligere var avsatt til *annet byggeområde,* gitt ny formålsangivelse.

Området vest på Persbuhaugen som tidligere var avsatt til *andre typer bebyggelse* er endret til *fritids- og turistformål*. Formålet omfatter bl.a. utleiehytter og campingplass. Området er planlagt som campingplass og formålsendringen har bakgrunn i dette og ønsket fremtidig bruk av området.

I Killingdalen – ved skisenteret - er området som tidligere var avsatt til andre typer bebyggelse og anlegg nå avsatt til Kombinert bebyggelse og anlegg. Dette er et sentralt område nord på Vegglifjell hvor fremtidig felles reguleringsprosess vil avklare arealbruken, jf. planbestemmelsene.

Området ved Veggli fjellstue som tidligere var avsatt til *andre typer bebyggelse* er endret til *næringsbebyggelse*. Formålet omfatter bl.a. hotell/overnatting, bevertning og annen næring. Formålsendringen har bakgrunn i eksisterende bruk av området og ønsket fremtidig bruk av området, samt områdets plassering som et naturlig sentralt utviklingsområde på nordre Vegglifjell.

Seterområde ved Lauvhovd er tatt ut som byggeområdet og merket som LNF og henssynsone (H570)

Figur 31: Utsnitt av plankartet, Killingdalen og Persbu

6.5.2 Dalsethaugen

Dalsethaugen betegner områdene rundt Dalsethaugen, nær Roevegen som går mellom Vegglifjell og Nore og Uvdal kommune. Området gir mulighet til en helhetlig utvikling uavhengig kommunegrense. Størsteparten av området var avsatt til LNFR-områder, fritidsbebyggelse og annet byggeområde i forrige kommunedelplan. Deler av området er regulert til fritidsbebyggelse, og er utbygd i henhold til regulering.

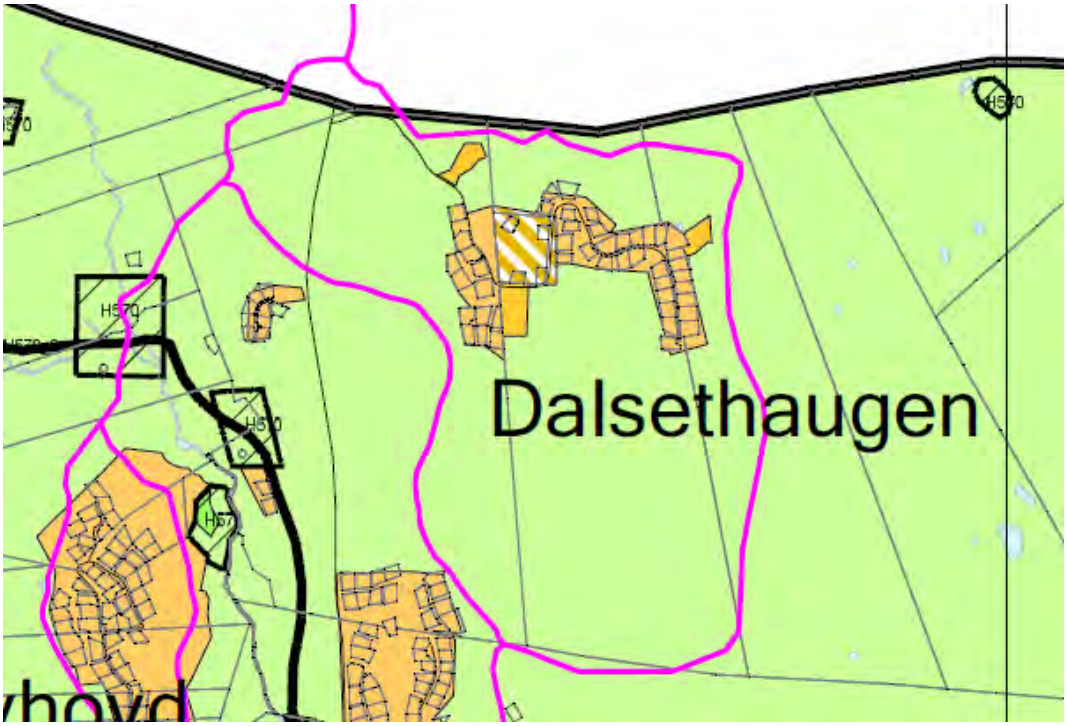
Området består også av en mindre del regulert til annet byggeområde (kirke/leirskole i reguleringsplan). Området er i denne planen avsatt til Kombinert bebyggelse og anlegg fordi det er et mer dekkende arealformål for den eksisterende bruk av arealet.

Bruken av Dalsethaugen videreføres. Kommunedelplanen legger opp til svært beskjeden utvidelse av fritidsbebyggelse i tilknytning til eksisterende bebyggelse.

Nye utbyggingsområder med tilhørende infrastruktur og grøntområde er lagt inn i planen etter innspill fra grunneiere.

Innspill som har kommet inn i dette området er: 17.0, 18.1, 18.2, 19.1, 19.2, 25.0

Av disse er følgende innarbeidet helt eller delvis i planforslaget: 17.0, 18.2 og 19.2

Figur 32: Utsnitt av plankartet ved Dalsethaugen

6.5.3 Svartli

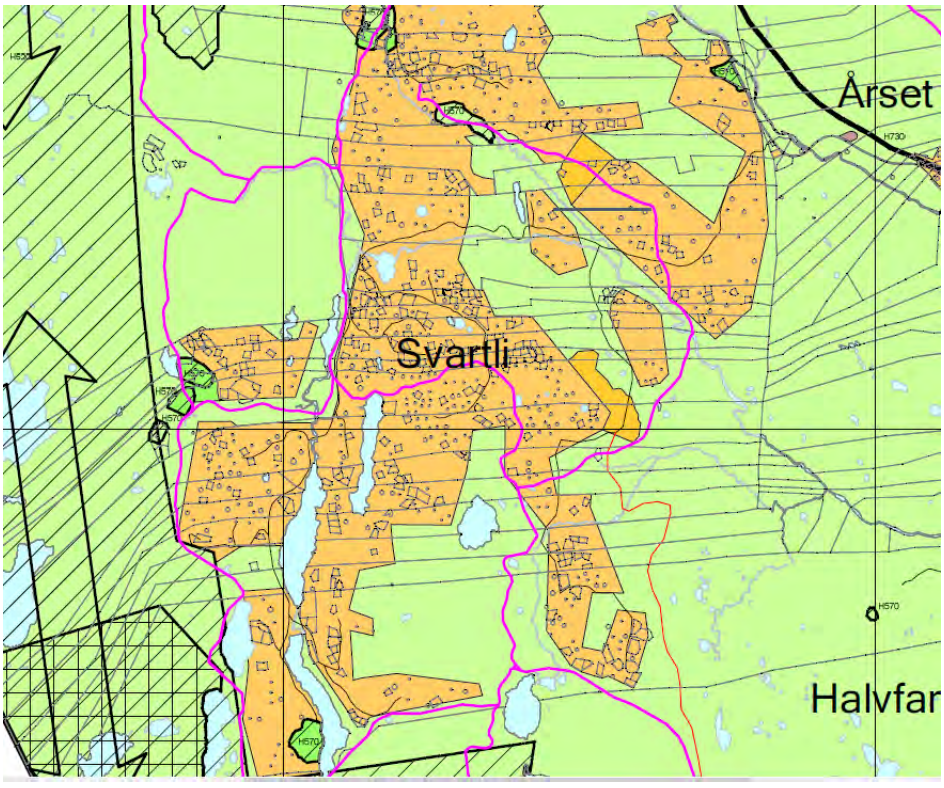
Svartliområdet betegner områdene rundt Svartli, Høggerudsetre, Årset og Langevatn. Området ligger sør på nordre Vegglifjell, og har tilkomstvei via Vegglifjellvegen og Hekanvegen. Størsteparten av området var avsatt til LNFR-områder og fritidsbebyggelse i forrige kommunedelplan. Innspillsområdene for fritidsbebyggelse ligger nokså spredt, men er i hovedsak tilknyttet eksisterende områder regulert til fritidsbebyggelse. Innspillsområdene er utbyggingsområder for fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur, og er innarbeidet i planen etter innspill fra grunneierne.

I tillegg til fritidsbebyggelse er det foreslått en sammenbindingsvei for å knytte søndre og nordre Vegglifjell sammen. Traseen som foreslås (innspill 14.1) kommer inn på nordre Vegglifjell i dette området.

Arealinnspillene med fritidsbebyggelse som er innarbeidet i planen ligger i tilknytning til eksisterende fritidsbebyggelse.

Innspill som har kommet inn i dette området er: 9.1, 9.2, 14.1, 14.2, 14.3, 21.0, 22.1, 22.2 og 24.0

Av disse er følgende innarbeidet helt eller delvis i planforslaget: 9.1, 14.1, 21.0 og 24.0

Figuer 33: Utsnitt fra plankartet ved Svartli

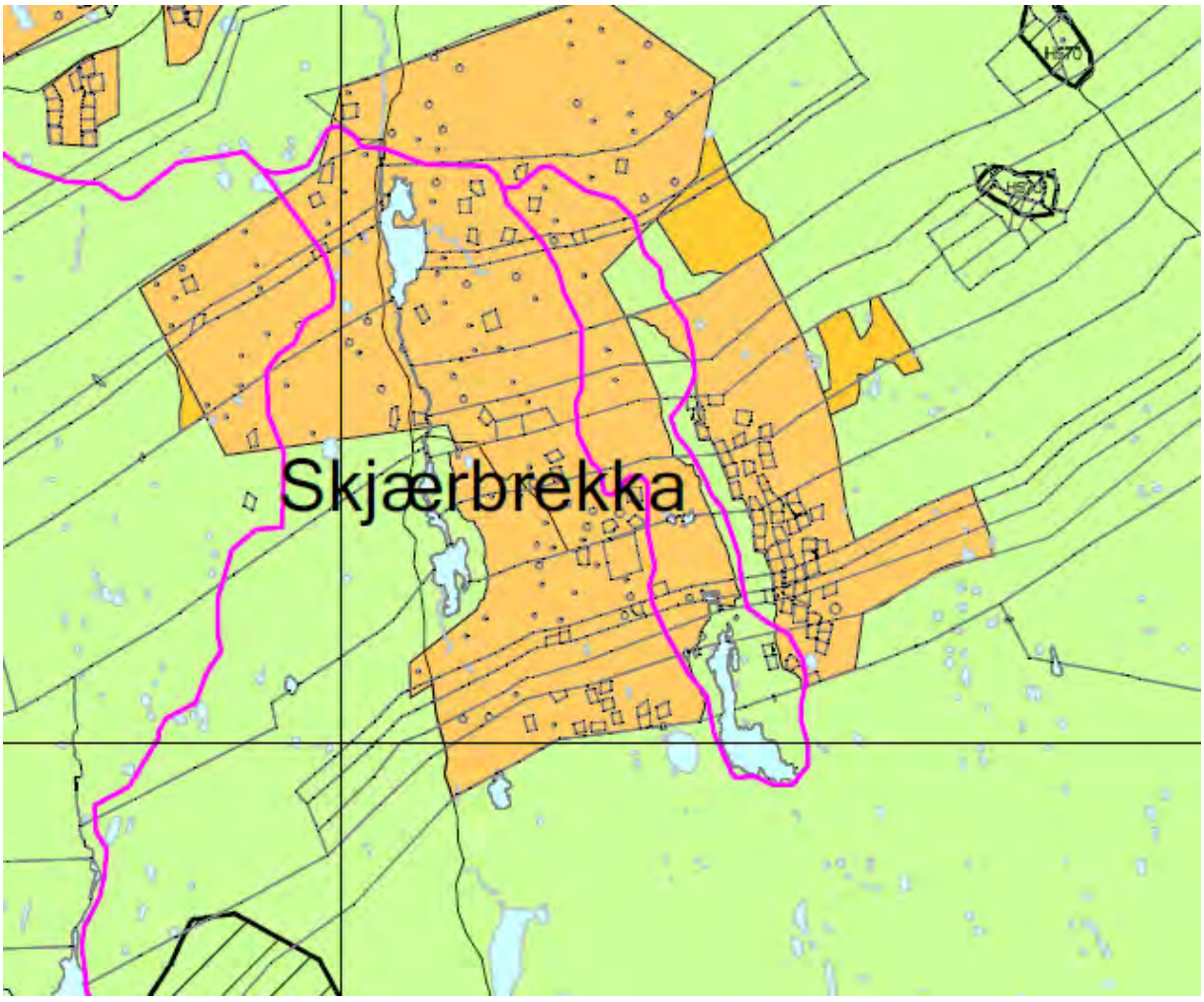
6.5.4 Skjærbrekka

Skjærbrekkaområdet betegner områdene rundt Skjærbrekkdammen og Skjærbrekktjønn. Området ligger helt sør på Vegglifjell, og er et naturlig utviklingsområde for søre Vegglifjell. Størsteparten av området var avsatt til LNFR-områder og fritidsbebyggelse i forrige kommunedelplan, og området består av fritidsbebyggelse omkranset av LNFR-områder.

Innspillene i dette område er fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde. Områdene avsatt til fritidsbebyggelse ligger i tilknytning til eksisterende fritidsbebyggelse, og vil naturlig sees som en utvidelse av disse. Feltene har utgangpunkt i grunneierinnspill, hvor noen har blitt justert for å sikre helhetlig utvikling i området, og for å ivareta seterlandskapet ved Røynebuin.

Innspill som har kommet inn i dette området er: 6.1, 6.4, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 12.2, 12.3

Av disse er følgende innarbeidet helt eller delvis i planforslaget: 7.1, 12.2, 12.3,

Figur 34: Utsnitt av plankartet ved Skjærbrekka.

6.5.5 Sundtjønn og Vorset (Halfartjønn)

Sundtjønn og Vorsetområdet betegner områdene rundt Sundtjønn, Myrefjell og Vorset. Området ligger sør på Vegglifjell, og har områder med fritidsbebyggelse, særlig rundt Sundtjønn og Nordre Vorsetvatn. Størsteparten av området var avsatt til LNFR-områder og fritidsbebyggelse i forrige kommunedelplan. Store deler av området er regulert til fritidsbebyggelse og utbygd i tråd med regulering.

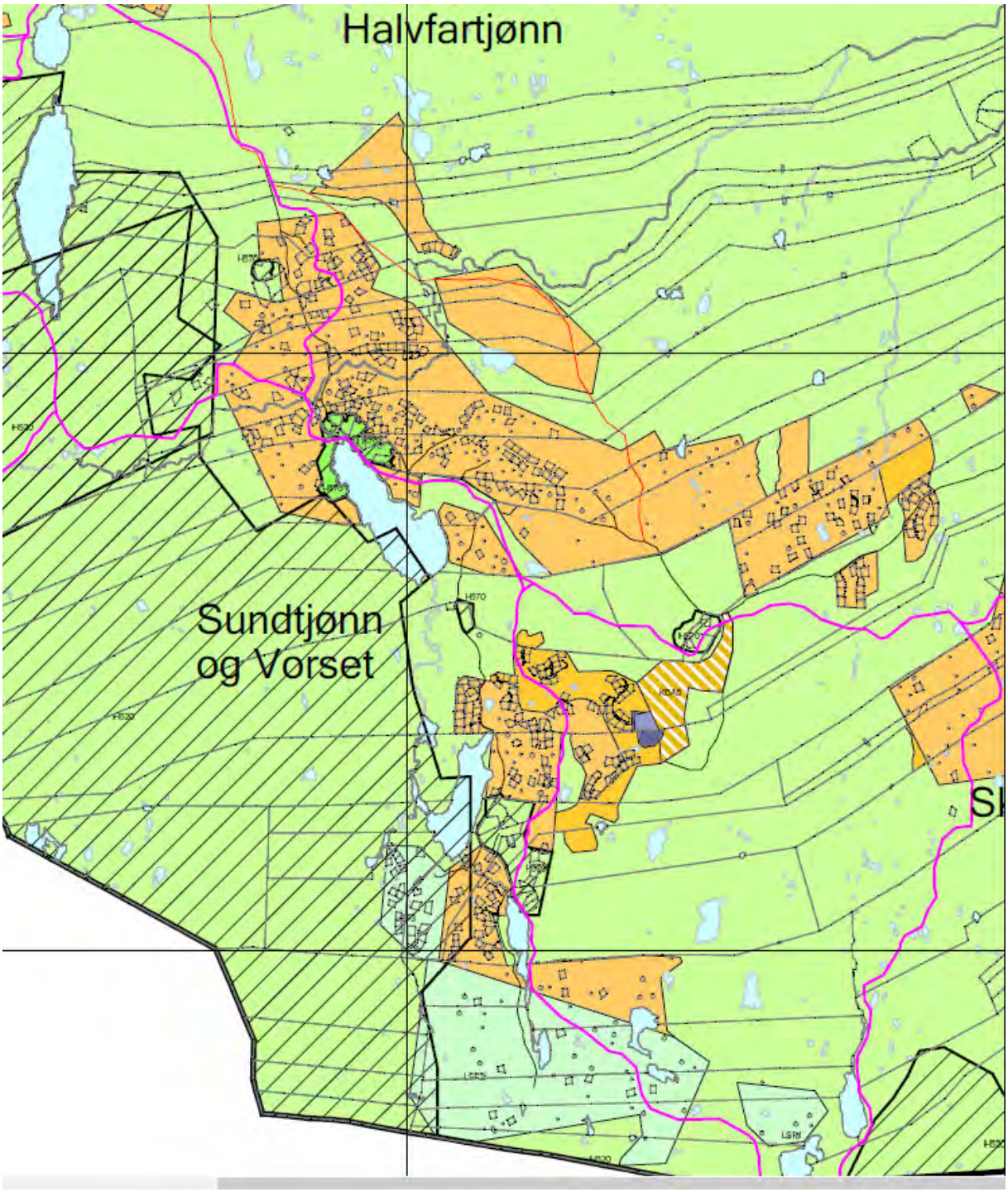
Innspillene i dette området er i hovedsak fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde. Feltene ligger i tilknytning til eksisterende fritidsbebyggelse, og vil naturlig sees som en utvidelse av disse. Feltene har utgangpunkt i grunneierinnspill, hvor noen har blitt justert for å sikre helhetlig utvikling i området og for å bevare sammenhengende grøntdrag. Ved setrene Nordre og Søre Vorset er det hensynssone med bevaring kulturmiljø.

I tillegg har området ved eksisterende vannverk nord for Sundtjønn blitt avsatt til arealformålet *andre typer bebyggelse og anlegg*. Dette er i tråd med dagens bruk og gjeldende reguleringsplan for området, hvor vannverket er avsatt til vannforsyningsanlegg. Endringen er ikke konsekvensutredet, fordi bruken av området ikke er endret.

Sammenbindingsveien mellom sør og nord starter i dette området.

Innspill som har kommet inn i dette området er: 3,1, 3.2, 5.0, 6.2, 6.3, 8.1,8.2, 8.3, 12.1, 13.1,13.2, 13.3, 14.1, 14.2, 23.1, 23.2, 23.3, 23.4, 23.5, 23.6, 28.0, 31.2, 37.0 og 38.0.

Av disse er følgende innarbeidet helt eller delvis i planforslaget: 5.0, 6.3, 12.1, 13.1, 13.2,14.1 og 31.2

Figur 35: Utsnitt av plankartet ved Sundtjønn og Vorset (Halfartjønn)

6.6 Bebyggelsens plassering og utforming

Bærekraftig materialbruk skal legges til grunn for all ny bebyggelse. Arkitektonisk og estetisk utforming skal bygge opp under dette. Bærekraftig materialbruk innebærer å bruke materialer som er produsert miljøvennlig og har høy livsløpsverdi, gjerne tre-baserte produkter produsert lokalt. Bebyggelsen skal tilpasses landskapet den inngår i. Inngrep i terrenget skal begrenses for å bevare omkringliggende terreng.

Bygninger tillates ikke oppført på markerte høydedrag i terrenget, i horisontallinjen eller på tydelige utspring og topper. Bestemmelser for utforming og plassering av bygninger, herunder maksimalt tillatt utnyttelsesgrad, størrelse og høyde på bygninger, samt takform skal tilpasses forholdene på stedet og fastsettes i reguleringsplan. Innenfor regulerte områder kan det tillates større inngrep enn utenfor.

I områder med fritidsbebyggelse stilles det krav til grøntkorridorer innad i det bebygde område, samt lett tilgjengelighet til omkringliggende friluftsområder igjennom hele året. Dette skal sikres på reguleringsplannivå, samt gjennom kommunal sti- og løypeplan.

6.7 Næringsutvikling

Planforslaget innebærer en videre utvikling av Vegglifjell som destinasjon, og vil føre til positive virkninger for den lokale turistnæring og det lokale reiselivet. Dette er i tråd med kommunens strategi - at Vegglifjell skal fremstå som et attraktivt hytte- og destinasjonssted med et velutviklet helårstilbud for turister og fastboende. Nye områder avsatt til fritidsbebyggelse vil være positivt for den lokale næringsutviklingen, særlig for bygge- og anleggsnæringen

Markedsføringen av Vegglifjell vil kunne endre seg ettersom fjellområdet utvikles. Mange har valgt, og velger, Vegglifjell for dagens kvaliteter; oppkjørte løyper, avstanden mellom hyttene og den flotte urørte naturen med muligheter for tur, rekreasjon og et rikt naturmangfold. Dette er kvaliteter som kan forringes ved utvikling. Bevaring av disse ønskede kvalitetene er viktig. Samtidig må Vegglifjell utvikle seg, med nye tilbud og aktiviteter for å tilfredsstille flere brukerbehov og sikre ønsket destinasjonsutvikling. Mulighetene for at Vegglifjell markedsføres med stillhet, ro og urørt natur vil kunne endre seg i en retning mot flere tilrettelagte tilbud som sykkelløyper, skistadion, ulike turist- og servicetilbud, i tillegg til dagens tilbud som skiløyper og turstier/ruter.

Kommunen ønsker at aktivitetstilbud og bevertning fortrinnsvis tilrettelegges på fjellet. Det er et mål at folk som tilbringer mye tid på hytta har mulighet til å bli på Vegglifjell. Planen legger til rette for tilbud som bespisning, overnatting og aktiviteter. Behov utover det ønskes dekt i Veggli sentrum. Veggli sentrum er et naturlig sentrum for trafikken til både søndre og nordre Vegglifjell.

Salg av hyttetomter, opparbeidelse av tomter, veier og VA-anlegg, samt bygging av hytter gir lokal verdiskapning og arbeidsplasser for befolkningen i Rollag kommune. For tomteselgerne er gevinsten kortvarig, i den forstand at tomta kun selges én gang. For anlegg-, bygge-, og servicebransjen er det muligheter i et mer langsiktig perspektiv, med etablering, vedlikehold, oppussing og ulike serviceoppdrag. Likevel vil næring, eksempelvis i form av varme senger og organiserte aktivitetstilbud, gi de varige og langsiktige inntektskildene. Samtidig er det en avveining og en balanse hvordan man kan utvikle, samtidig som man ivaretar og bevarer. Kommunen mener at oversikten i pkt. 6.3 som viser nåværende og fremtidig arealbruk er en god dokumentasjon på at kommunen i planprosessen foreslår en bærekraftig utvikling av Vegglifjell hvor disse hensynene er balansert.

6.8 Landskap

Landskapet er i hovedsak skogkledde lier og snaue fjelltopper. Planen medfører en økning av bebygde arealer i forhold til dagens situasjon. Areal avsatt til fritidsbebyggelse er i hovedsak i skogsterreng, slik eksisterende hytter er plassert. Noen av utbyggingsområdene ligger noe eksponert til, men disse ligger i tilknytning til eksisterende bebyggelse. For å redusere fjernvirkning og eksponering skal nærmere bestemmelser for plassering av bebyggelse og krav til utforming avklares på reguleringsplannivå. Skjøtsel, bevaring og ivaretakelse av opprinnelig vegetasjon vil være viktige avbøtende tiltak som det kan settes krav om på reguleringsplannivå.

Planen legger til rette for å sikre den arealmessige sammenhengen med Hardangervidda ved å ivareta det helhetlige landskapsbildet, samt fokus på å opprettholde det biologiske mangfoldet. Planens bestemmelsesområde og hensynssone understreker målet om å sikre den arealmessige sammenhengen.

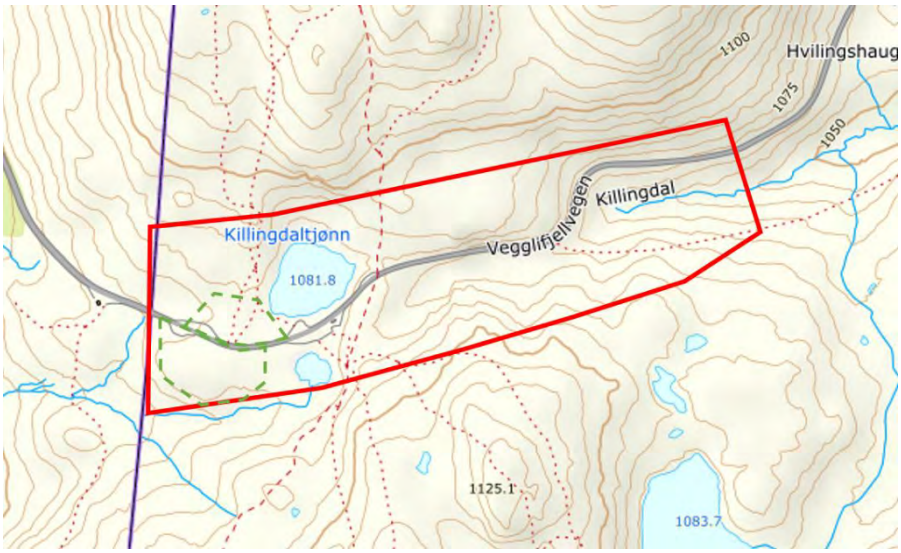
De 4 store grøntdragene vil sikre at planområdet har store uberørte områder.

6.9 Parkering

Nødvendig parkering skal løses internt på hvert byggeområde. Parkering for dagsturister og busser skal etableres i tilknytning til sentralområdene på nordre og søndre Vegglifjell i gangavstand fra områdene med mest aktivitet. Prioriterte områder for slike parkeringsanlegg er utfartsparkering for hovedskiløype og alpinanlegg ved skisenteret og utfartsparkering, innspill 2.7.

Det er forslått en parkeringsplass i Killingskaret (innspill 10.2). Forslaget vil tilrettelegge for nødvendig parkering i området, samtidig som ordnet parkering vil redusere barrierevirkning for villreinen sammenlignet med nå-situasjonen. Veien opp til Killingskaret er vinterstengt, slik at parkeringsplassen kun vil være tilgjengelig i sommerhalvåret.

Det skal sikres gode forbindelser fra parkering for dagsturister og busser til friluftsområder som egner seg for sommer og vinteraktiviteter. Dette er et sentralt og viktig tema for sti- og løypeplan som er påbegynt.

Figur 36: Planen avsetter et begrenset område (grønn stiplet linje) for opparbeidelse av parkering i Killingskaret (10.2)

6.10 Tilknytning til infrastruktur, vann og avløp

Kommunedelplanen vil skape behov for oppgradering av eksisterende og fremføring av ny teknisk infrastruktur i og til utviklingsområdene. Gjennom fremtidige reguleringsplanprosesser vil kommunen, gjennom rekkefølgebestemmelser, sikrer at nødvendig teknisk infrastruktur skal være på plass før bebyggelsen tas i bruk.

Vegglifjell vann- og avløpsselskap AS (VEVAS) bygger ut, eier og driver infrastrukturanlegg for vann, avløp og annen infrastruktur i hytteområdene i Rollag kommune. Rollag kommune eier 51 % av aksjene. Det stilles krav om påkobling til fellesløsninger for vann- og avløpsnett dersom dette ligger i nærheten og ikke representerer en uforholdsmessig kostnad. Dette sikrer at opparbeidelsen av vann- og avløpsanlegg skjer i tråd med gjeldende lovverk og bestemmelser.

VEVAS tilbyr vannforsyning fra en rekke pumpehus og borebrønner på Vegglifjell, samt tilkobling til felles renseanlegg ved Persbu-krysset ved innkjøringen til nordre Vegglifjell. I dag er over 800 hytter tilkoblet VEVAS' anlegg. VEVAS planlegger å utvide med flere anlegg på Vegglifjell sør og nord. Anleggene planlegges i samråd med grunneiere.

I planprosessen er det uttrykt ønske om utvidelse av eksisterende vannpumpehus ved Sundtjønn. Man anser det som mest hensiktsmessig at en eventuell utvidelse behandles på reguleringsplannivå. Utover dette har det ikke kommet innspill om nye anlegg for teknisk infrastruktur.

Grunnlaget for en god løsning for vann, avløp, strøm, fiber og veg fram til hyttene ligger i reguleringsplanen for hytteområdene. Som en del av reguleringsplanarbeidet skal det utarbeides planer for hvordan inngrep, i form av gravearbeider ol., skal gjennomføres på en rasjonell måte som ikke gir unødige inngrep i terrenget.

6.11 Trafikkløsning

6.11.1 Kjøreatkomst

Det er to hovedadkomstveier til Vegglifjellområdet. Begge veiene er tilknyttet fv. 40 Numedalsvegen, og har avkjøring i Veggli sentrum. Bakkevegen fører til søndre Vegglifjell og Ligrendvegen/Vegglifjellvegen fører til nordre Vegglifjell. Det er i dag et godt utbygd vegnett med god standard på Vegglifjell, men ingen eksisterende sammenbindingsvei mellom de to områdene. Innspill 14.1 viser en mulig trase for sammenbindingsvei mellom nordre og søndre Vegglifjell.

I alle nye reguleringsplaner skal det være fokus på trafikksikkerhet for myke trafikanter.

Innenfor hensynssone for reindrift (H520) tillates det ikke opparbeidelse av nye veier som adkomstveier til hytter. Her må det legges til rette for felles parkeringsplasser i utkanten av områdene eller innenfor tilliggende byggeområder.

Kommunen opplever at det er et stort ønske om etablering av vei til eksisterende hytter uten veiforbindelse. Adkomstveier kan utgjøre store tiltak. Disposisjonsplanene er fra en annen tid, og adkomsten som er vist i disse er ikke tilstrekkelig prosjektert til at de kan tjenes som grunnlag for etablering adkomstveier som tilfredsstiller dagens krav. Det er derfor inntatt en bestemmelse som klargjør at nye adkomstveier og / eller annen infrastruktur ikke kan bygges med hjemmel i disposisjonsplanene, men at slike tiltak krever godkjent reguleringsplan.

Det stilles krav om etablert adkomst før byggearbeider kan starte. Utforming av veier bør tilsvare landbruksveg klasse 2 eller 3, og adkomstveier må planlegges slik at de gir felles adkomst.

Gjennom samordnet areal- og transportplanlegging er det et overordnet mål om at framtidig transportbehov skal reduseres. Det er ikke kollektivtrafikk innenfor planområdet og planen tilrettelegger ikke for dette. Planen tilrettelegger derimot for dagturistparkering og for at ferdsel innad i planområdet skal gjøres til fots, med sykkel eller ski.

6.11.2 Ny sammenbindingsveg nord-sør

Gjennom kommunedelplanarbeidet har det vært et sterkt ønske om å legge til rette for en sammenbindingsveg mellom søndre og nordre Vegglifjell.

Et hovedgrep i planen er derfor forslaget om en sammenbindingsvei mellom sør og nord (innspill 14.1). Både nordre og søndre del av Vegglifjell har i dag kun en vei inn i respektive området på vinterstid. På sommerstid har nordre Vegglifjell vei over til Tinn og til Nore og Uvdal. Søre Vegglifjell har kun Bakkevegen også på sommeren.

Av beredskapsmessige grunner er det derfor helt avgjørende at det etableres en sammenbindingsvei. Veien har også klare næringsmessig fordeler.

Den foreslåtte vegtrasén hensyntar terreng og stigningsforhold, natur og miljø og adkomst til eksisterende hytteområder. Den foreslåtte traseen vil ikke initiere videre sammenbygging av grøntområder (korridor) Det er ikke foreslått nye hyttefelt i tilknytning til veien, og de forslagene som har kommet, som f.eks. innspill 37, er ikke tatt med videre nettopp av hensyn til grøntområdene. Det er opparbeidet veger frem til Svartløk fra sør, og til nordre Kjølevatnet

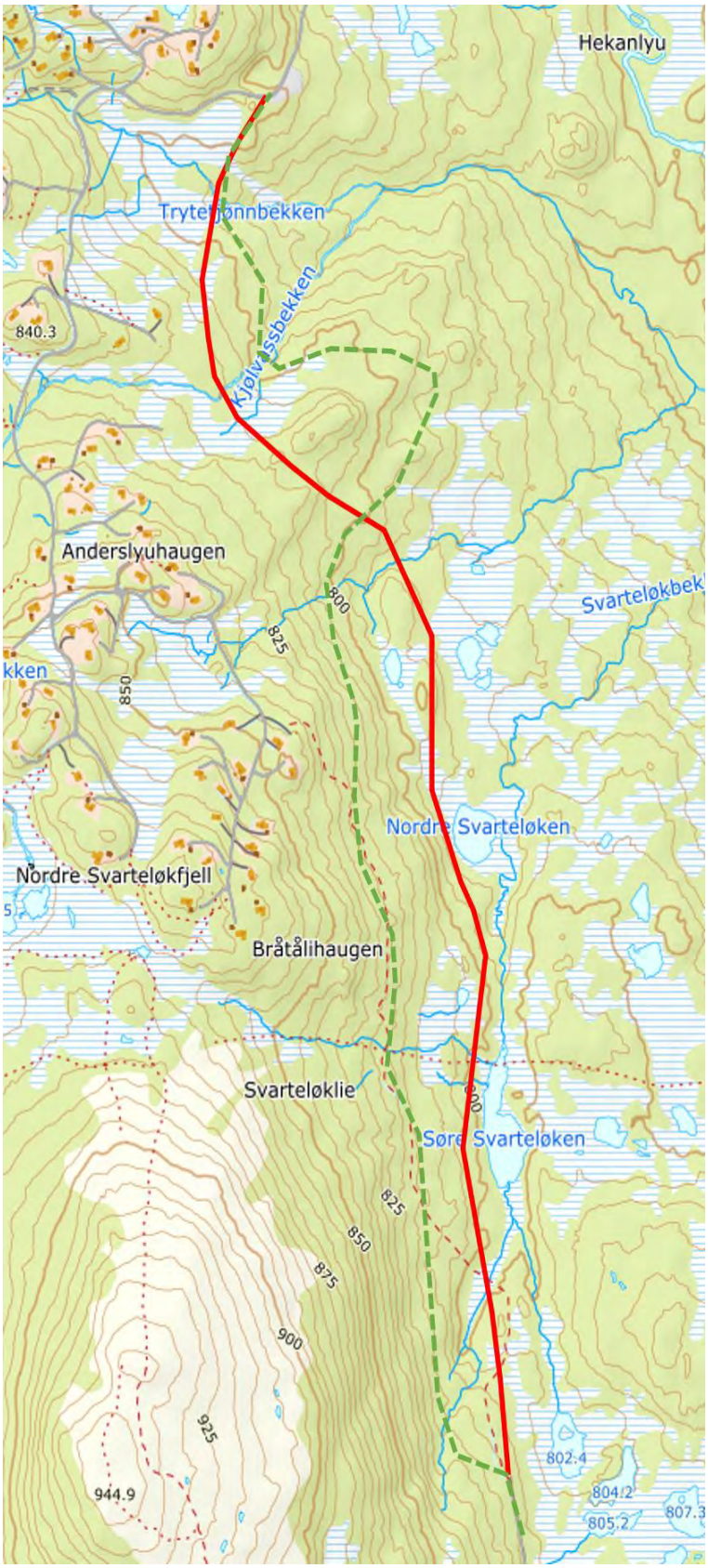
fra nord. Dette innebærer at det gjenstår en strekning på ca. 1,5 km forbi Svartløk for å binde infrastrukturen sammen.

Vegen skal holde standard for nødvendig transport i området (bil, lastebil – utrykningskjøretøy /renovasjon/ brøyting), samtidig som den tilpasses landskapet og etableres så skånsomt som mulig.

Vegtraseene som er tegnet i kartet nedenfor viser den foreslåtte traseen som en grønn stiplet linje. Kartet viser antatt trase. Før bygging av veien må den detaljprosjektertes, hvilket vil måtte medføre justeringer ift. den forslåtte trassen.

Planlegger har vurdert ulike traseer, men etter en samlet vurdering er det den foreslåtte traseen som er den mest skånsomme. En har forsøkt å finne alternative traseer som ikke bryter grøntdraget, men det har ikke vært mulig.

Det at traseen er lagt gjennom et grøntdrag er ikke ønskelig, men ved avveiningen mot beredskapshensyn er det kommunens vurdering at det er nødvendig å etablere forbindelsen.

Figur 37: Grønn stiplet linje viser ny foreslått trasè. Rød heltrukken linje viser ett av to tidligere trasè-forslag

6.11.3 Tunnelforbindelse øst-vest

Gjennom planprosessen har tunnelforbindelsen øst-vest blitt drøftet. Det anses som hensiktsmessig at vegtunnelen videreført, men det anses ikke lenger hensiktsmessig at arbeidet med en kombinert vei / skitunnel videreføres. I kommuneplanens samfunnsdel er veitunnelen mellom Vegglifjell og Tinn blant de samferdsels og infrastrukturtiltak som er en prioritert oppgave. Måler er å øke mulighetene for lokal utvikling, eksempelvis pendling, turisme og handel.

6.12 Miljøfokus

Det legges opp til å minimere bilbruken internt på Vegglifjell ved å etablere parkeringsplasser for dagsturturister i de sentrale områdene, mens det bør begrenses parkering andre steder.

For fritidsboliger stilles krav om tilgjengelighet for gående og ski-inn/out tilgjengelighet for å redusere behovet for bil.

Overordnet er det viktig å bevare store sammenhengende grøntdrag, og planarbeidet har tatt hensyn til dette ved vurderingen av arealinnspillene.

Se for øvrig pkt. 6.21 nedenfor som behandler planens forhold til naturmangfoldloven og hensyn som hører inn under den lovgivningen.

6.13 Landbruksfaglig vurderinger

Planen skal gi rom for fortsatt aktiv drift av landbrukseiendommer; skogbruk og seterdrift.
I 2021 ble det sluppet ca. 1300 sau og lam på beite på Vegglifjell og noen av setervollene ble brukt som beite for storfe. Beiteretten står sterkt på Vegglifjell, og er hensyntatt i planforslaget blant annet gjennom de store grøntområdene og ved at det innføres et generelt forbud mot gjerder.

For beitenæringa er det generelt en fordel med konsentrert hyttebygging framfor et tilsvarende antall hytter spres ut over et større beiteområde. Dette er også gjeldende for viltet, spesielt hjorteviltet, med hensyn til trekkveger og ro i beiteområdene. Dette er hensyntatt ved at innspillsområdene ligger i umiddelbar nærhet av eksisterende byggeområdet.

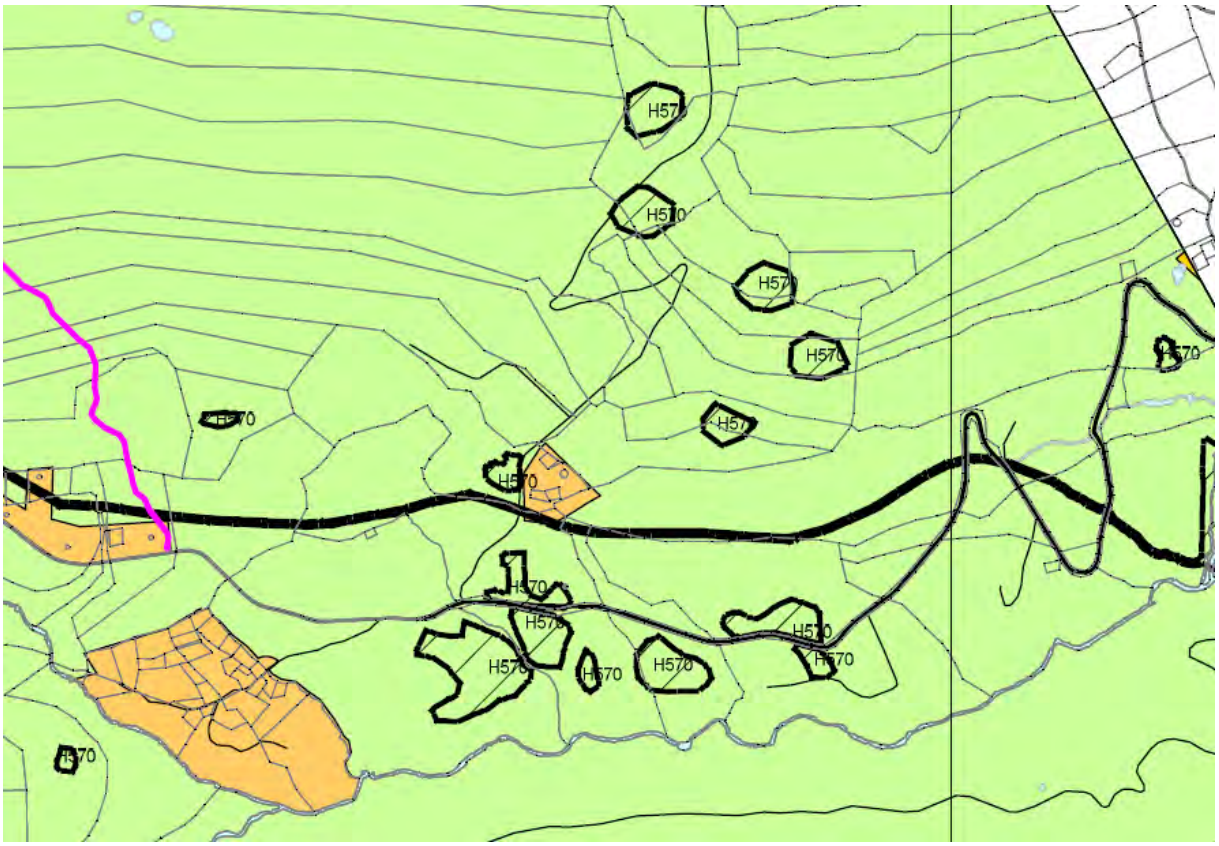
Planen ivaretar og styrker setrenes planstatus. Det sikrer mulighet for bruk og utvikling av eksisterende setre til beste for landbruket, se mer om dette under pkt. 6.15. nedenfor.

6.14 Kollektivtilbud

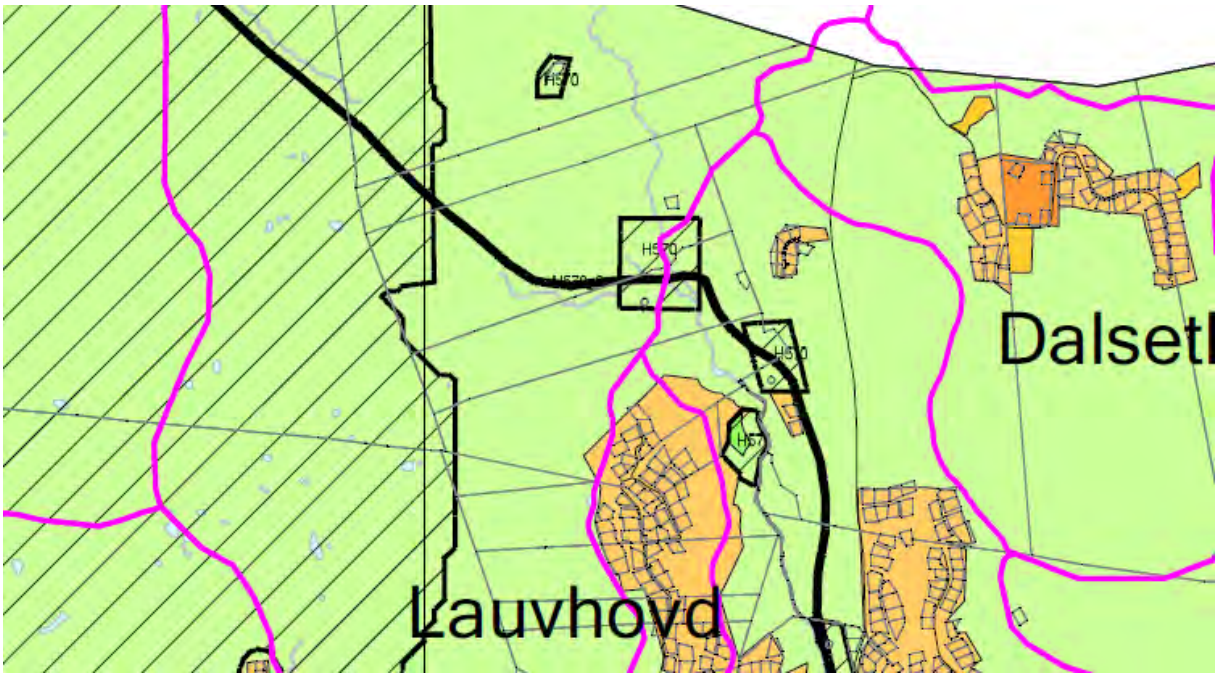
Det er ikke kollektivtilbud innenfor planområdet.

6.15 Kulturminner, seteromåder og Store Nordmannsslepa

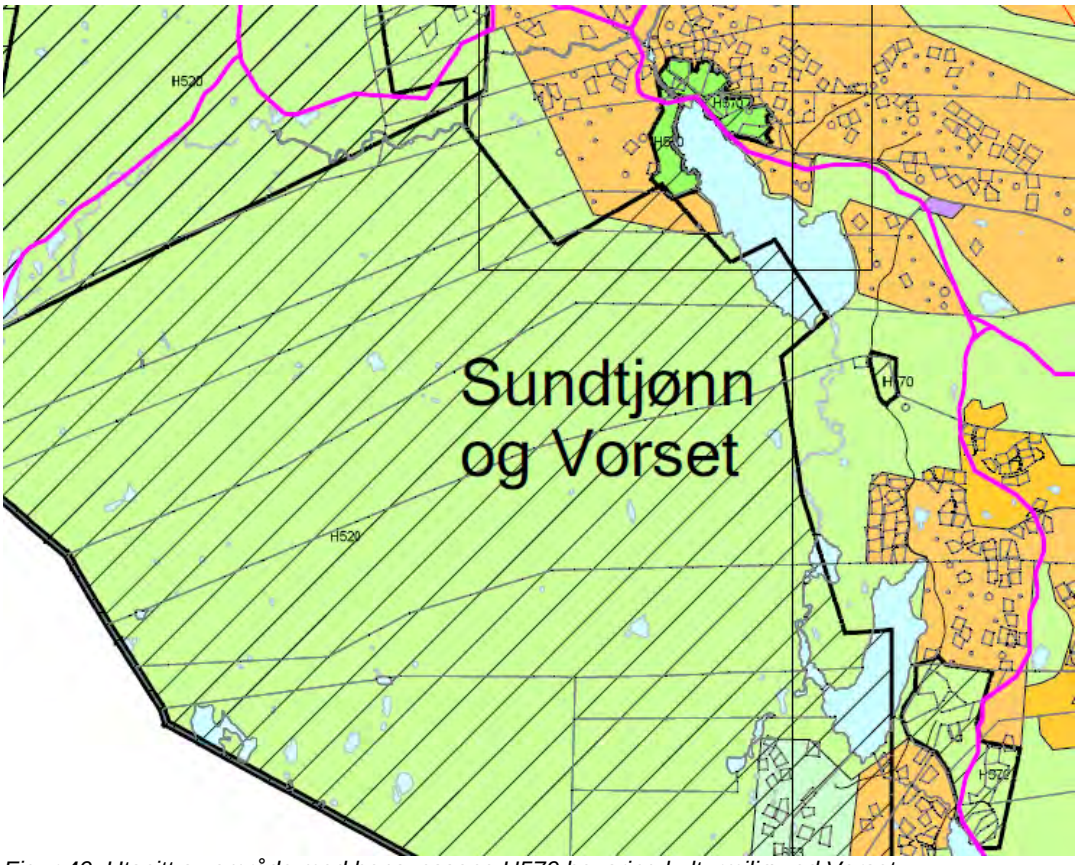
Seteromådene er de viktigste kulturmiljøressurser på Vegglifjell. Lokal byggeskikk, bevaring av bygningsarven og å opprettholde kulturlandskapet er viktige elementer. Det er et ønske om at seteromåder i størst mulig grad skal ivaretas slik de historisk har fremstått, men det kan tillates tiltak som bruksendring, innvendig ombygging og tilbygg for å legge til rette for landbruksdrift eller reiselivsaktivitet. Det forutsatt at dette gjøres på en måte som fremmer bevaring av setermiljø og kulturlandskapet rundt. Planer skal forelegges kulturmyndigheten til uttalelse før nye tiltak igangsettes i setermiljø. Kommunen ønsker å stimulere til at kulturmiljø og kulturlandskap kan være et aktivt bidrag i utviklingen av reiselivet på Vegglifjell. Det er derfor gitt egne planbestemmelser for bevaring av kulturmiljø som skal håndtere setermiljøene og setervollene spesielt.

Figur 38: Utsnitt av hensynssoner i plankartet

Figur 39: Utsnitt av område med hensynssone H570 bevaring kulturmiljø ved Rustseter, vest for Dalsethaugen

Figur 40: Utsnitt av område med hensynssone H570 bevaring kulturmiljø ved Vorset.

Det forutsettes at initiativtakere ved oppstart av arbeid med reguleringsplaner vurderer behovet for kartlegging/registrering av eventuelle kulturminner i byggeområdene.

I regionalt planforum anmodet fylkeskommunen om at kommunen vurdere hensynssone for bevaring av kulturmiljø for kulturminnene Kjemhus gravfelt og Store Nordmannsslepa, hvilket er gjort.

6.16 Barn og unges interesser

Planforslaget legger opp til økt sikkerhet for barn og unge innenfor planområdet. Dette gjelder særlig i områder hvor barn og unge ferdes som myke trafikanter eller i områder for lek og opphold. Barn og unges interesser styrkes ved å bevare viktige natur- og friluftsområder nær utbyggingsområdene. Nærfriluftsliv gir mulighet for trygge aktiviteter og opplevelser for barn og unge. Planforslaget legger også til rette for opprettholdelse av eksisterende stier og løyper.

Merking, skilting og tilrettelegging som krysning av bekk og elv over broer er viktige tiltak for barn og unges sikkerhet.

6.17 Sosial infrastruktur

Det er ikke fastboende eller sosial infrastruktur innenfor planområdet, og det legges ikke til rette for det i planen. Derimot er det en trend at fritidsboliger med høy standard benyttes store deler av året, særlig av den eldre delen av befolkningen (etter yrkesaktiv alder).

Tilretteleggelse for økt hytteutbygging vil innebære at flere folk er mer i fjellet, som sannsynligvis vil skape et økt behov for helse- og omsorgstjenester jf. oppholdsprinsippet.

Planen legge til rette for fremkommelighet for utrykningskjøretøy og andre kommunale tjenester som hjemmesykepleie. Som en følge av at det ikke legges til rette for fastboende innenfor planområdet, vil ikke kapasiteten av aktuelle institusjoner i kommunen (skole, barnehage, institusjon for eldre, etc) bli påvirket utover et mulig økende behov for helse- og omsorgstjenester blant fritidsbeboere.

6.18 Nærmiljø, friluftsliv og folkehelse

Ut ifra kommunen overordnede mål om å bli best på helårlig langrenn, er det gjennom planarbeidet lagt føringer for at eksisterende stier og løyper i størst mulig grad blitt ivaretatt og videreutviklet. Det har imidlertid ikke kommet nye innspill som styrker helårlig langrenn, men skistadion på nordre Vegglifjell gir et godt og trafikksikkert rulleskianlegg på fjellet.

Bruken av Vegglifjell varier noe fra sesong til sesong, men hovedbruken er uorganiserte og organiserte aktiviteter, friluftsliv og rekreasjon. Utbygging vil kunne påvirke dagens bruk ved at enkelte områder blir bebygd. Likevel anses ikke dette som en stor utfordring på Vegglifjell fordi bebyggelsen i stor grad skal ta hensyn til eksisterende løyper og stier på reguleringsplannivå. Videre sikres reetablering og opparbeidelse av nye stier og løyper i planens bestemmelser.

Kommunen påbegynte arbeidet med sti- og løypeplan vinteren 2020. Planen skal gi en oversikt over eksisterende skiløyper, og hvordan disse blir ivaretatt fremover. Det vil være fokus på matetraseer fra fritidsbebyggelse til grønne områder. Det er flere lokale lag og foreninger som er involvert i vedlikehold av stier og løyper. Behovet for økt til rettelegging for trygg ferdsel for barn og unge, som var ett punkt planarbeidet hadde til hensikt å ivareta (pkt. 5.13), vil bli et naturlig og viktig element av planarbeidet med sti- og løypeplan.

I sentrumsområdene skal det være høyere tetthet av funksjoner og aktivitetsarealer. Innad i bebyggeområdene har det vært viktig å sikre sammenhengende grøntstrukturer gjennom området for fritidsbebyggelse og ut i omkringliggende området. Dette er i tråd med overordnede føringer.

Gode og trygge miljøer rundt fritidsbebyggelsen og rekreasjonsområder er positivt for folkehelsen. Vegglifjell byr på opplevelser og aktiviteter på land og i vann, til fots, på ski og på sykkel, og folkehelseperspektivet er ytterligere styrket gjennom planarbeidet.

6.19 Universell utforming

Planlagte tiltak består i hovedsak av privateide fritidsbolig. Prinsippet om universell utforming vurderes som tilstrekkelig ivaretatt gjennom at det i reguleringsbestemmelsene settes krav til at tiltak innenfor planområdet som krever universell utforming skal utformes etter prinsippet om universell utforming. Eventuelle forventede og planlagte avvik må begrunnes i forbindelse med byggesøknad.

Vegglifjell skistadion er ferdigstilt. Løypene er asfaltert, og gir mulighet for trygge turer og trening også for brukere av fjellet med funksjonsnedsettelse. Området tilrettelegger for en aktiv fjellferie for alle.

6.20 Lys

Lysforurensning er betegnelsen på negative konsekvenser av overflødig menneskeskapt lys. Konsekvenser av lysforurensning er endring av landskapsbilde etter mørkets frambrudd og påvirkning av dyr i området.

Vegglifjell har lenge vært kjent for sin stjernerike nattehimmel, fordi hytteområdene ikke har bidratt til lysforurensning. Det er viktig å ivareta nattehimmelen på Vegglifjell. For å oppnå det må alt utvendig lys skjermes mot horisonten.

Nye hyttemodeller med store vindusflater, spesielt på gavlvegg, kan skape utfordringer med lysforurensning ved at innvendig lys blir sjenerende for omgivelsene. Innvendig lys må skjermes mot horisonten. Utvendig lys bør slås av eller ha bevegelsessensor når hytta ikke er i bruk. Det tillates ikke bruk av fasadebelysning. Planbestemmelsene har regler om belysning som vil hindre lysforurensning slik at Vegglifjell kan beholde den stjernerike nattehimmelen.

6.21 Naturmangfoldlovens §§ 8-12

Naturmangfoldloven fastsetter forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer og arter i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

§ 4. *(forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer)*
Målet er at mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde og med det artsmangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtype. Målet er også at økosystemers funksjoner, struktur og produktivitet ivaretas så langt det er rimelig.

§ 5. *(forvaltningsmål for arter)*
Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.
Forvaltningsmålet etter første ledd gjelder ikke for fremmede organismer.
Det genetiske mangfoldet innenfor domestiserte arter skal forvaltes slik at det bidrar til å sikre ressursgrunnlaget for fremtiden.

Villreinen er en norsk ansvarsart fordi Norge er det eneste landet i Europa som har intakte høyfjellsøkosystemer med bestander av villrein. Norge har således et internasjonalt ansvar for å ta vare på villreinstammen, og Hardangervidda er det største sammenhengende villreinområdet i Norge. Kommunedelplan for Vegglifjell omfatter arealet som Rollag kommune har innenfor nasjonalt villreinområde, jf. regional plan for Hardangervidda.

Ved vedtagelsen av Hardangerviddaplanen den 01.10.2021 utalte departementet at

§ 8. *(kunnskapsgrunnlaget)*
Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.
Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners
erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

kunnskapen om villreinen på Hardangervidda er så god at føre-var prinsippet ikke kommer til anvendelse. Denne avklaringen fra departementet er hensyntatt ved sluttføringen av planarbeidet. Det eneste tiltaket som er foreslått innenfor planområdet, er parkeringsplassen i Killingskaret (innspill 10.2).Det er kommunes vurdering at tiltaket vil fremme villreinens interesser ved at barrierevirkningen av parkerte biler blir redusert sammenlignet med dagens situasjon.

Kravet til kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 skal primært baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, både vitenskapelig og erfaringsbasert, og legges til grunn tidlig i planprosessen. Det skal framgå om kravene til kunnskapsgrunnlaget er oppfylt. Dette har betydning for anvendelsen av de øvrige prinsippene.

I hvert av de foreslåtte byggeområdene er eksisterende kunnskap om naturmangfold vurdert. Dette kommer fram av konsekvensutredningen av de enkelte områdene. Eventuelle funn har fått konsekvens for hvordan innspillet er håndtert. Det er ikke gjort utfyllende undersøkelser av naturmangfold i forbindelse med kommuneplanarbeidet.

Kravet i naturmangfoldloven § 8 om at saken i hovedsak skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, vurderes oppfylt.

§ 9. *(føre-var-prinsippet)*
Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Kunnskapsgrunnlaget vedrørende landskap, økosystemer, naturtyper og arter vurderes tilstrekkelig. Planforslaget er en kommunedelplan med overordnede prioriteringer, og mer konkrete vurderinger vil bli foretatt på reguleringsnivå.

§ 10. *(økosystemtilnærming og samlet belastning)*
En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Små tiltak eller enkeltvis tiltak vil ofte hver for seg ikke ha stor betydning for den samlede belastningen på naturmangfoldet. Legger man imidlertid summen av tiltak over tid sammen, kan den samlede belastningen bli så stor at det ikke er mulig å opprettholde eller nå forvaltningsmålene slik de er fastsatt for naturtyper, økosystemer og arter i §§ 4 og 5. Formålet med § 10 er å hindre gradvis forvitring eller nedbygging av landskap, økosystemer, naturtyper og arter ved å se summen av tidligere, nåværende og framtidig påvirkning på dette naturmangfoldet i sammenheng.

Planforslaget er i hovedsak en fortetting og utvikling av eksisterende byggeområder for fritidsbebyggelse. Kommunen ønsker å legge til rette for fritidsbebyggelse i kommunen, med de dokumenterte ringvirkninger dette har for verdiskapning og sysselsetting. Det vurderes samtidig viktig å ta vare på de områdene som ikke er berørt av fritidsbebyggelse.

§ 11. *(kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)*
Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

Kommunen har lagt tilgjengelig og eksisterende kunnskapsgrunnlag til grunn for vurderingen av nye tiltak i kommunedelplanen. Dersom det skulle vise seg å være behov for ytterligere undersøkelser vil det bli stilt krav om dette ved utarbeiding av reguleringsplan.

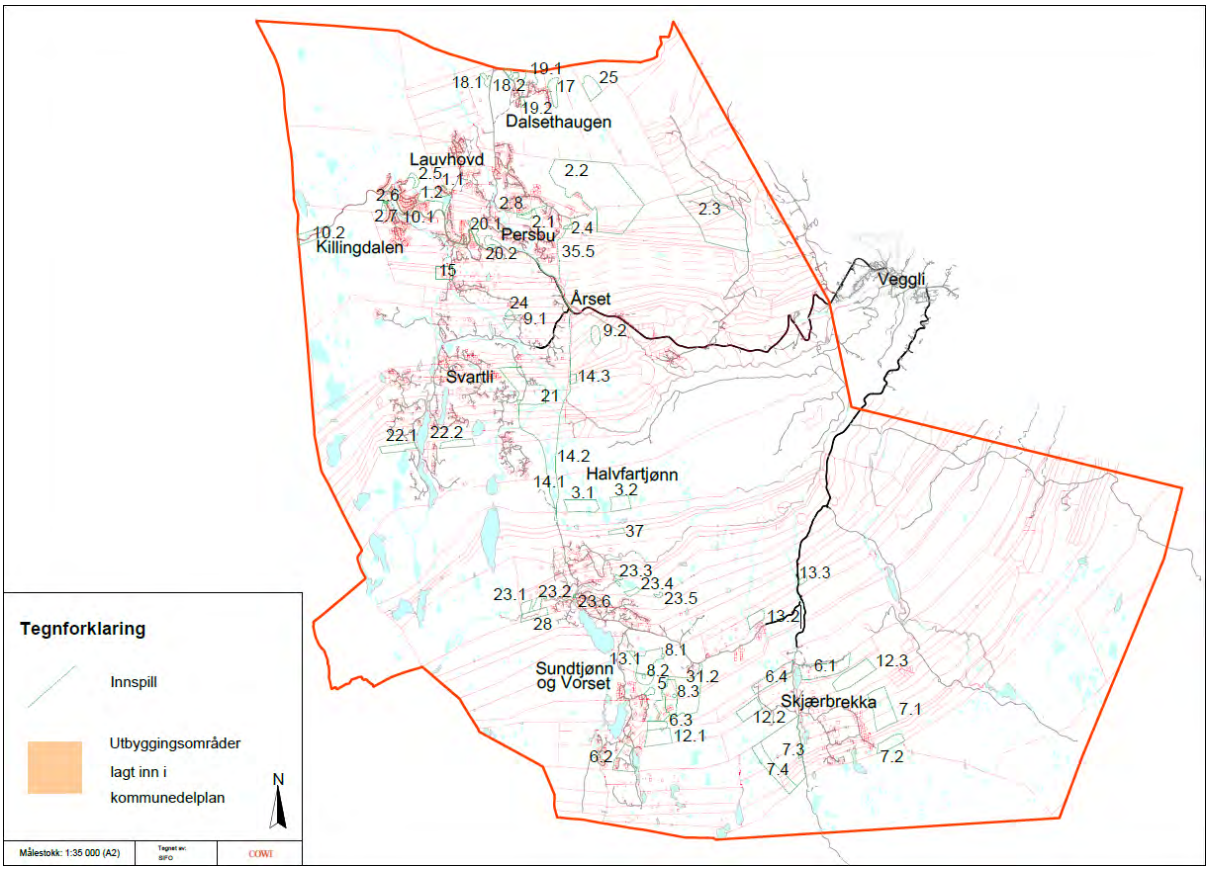
Kostnaden pålegges tiltakshaver. I forbindelse med reguleringsplan kan det kan også være aktuelt å pålegge tiltakshaver:

- å overvåke naturtilstanden.
- å velge en mer kostbar og tidkrevende teknikk, lokalisering eller driftsform.
- å gi pålegg om retting eller avbøtende tiltak som reduserer eller minimerer skadene på naturmangfoldet.

§ 12. *(miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)*
For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

Bestemmelsen omfatter også *lokalisering*, og dermed mer enn paragrafoverskriften alene tilsier. Formålet med bestemmelsen er at forvaltningen finner fram til løsninger som er til det beste for samfunnet. I kommuneplanprosessen har dette medført at til sammen svært mange innspill ikke er kommet med i bearbeidet forslag til kommunedelplan fordi planprosessen har avdekket at mange av innspillsområdene vil ha en negativ effekt på en eller flere av de temaene som er vurdert i konsekvensutredningen. Det vises til konsekvensutredningen av de enkelte innspillsområdene.

7 Arealinnspillene

Figur 41: Kart over arealinnspillene. Vedlegg I2

7.1 Grovsiling og konsekvensutredning

I forbindelse med planarbeidet har det blitt etterspurt innspill til ny eller endret arealbruk fra grunneiere og aktører i planområdet. Det kom inn 38 henvendelser, hvor noen bestod av flere områder. Det ble utført en runde med grovsiling, hvor det ble besluttet at 9 av innspillene ikke skulle konsekvensutredes. Det ble vurdert at disse var i samsvar med gjeldende planstatus. Innspillene gjaldt mindre arealer innenfor eksisterende byggeområder, innspill i tråd med gjeldende regulering, at innspillene ikke var arealinnspill, eller at de kan løses gjennom regulering.

I sammenstilt konsekvensutredning er vurderingene av de enkelte innspillene gjennom planprosessen samlet.

Nr.	Område	Arealinnspill, foreslått formål	Konsekvens-utredet	Anbefaling
1.1	Killingdalen og Persbu	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Nei	Reguleringsplan-nivå
1.2	Killingdalen og Persbu	LNFR	Nei	Reguleringsplan-nivå
2.1	Killingdalen og Persbu*	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre - justert
2.2	Killingdalen og Persbu*	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre – justert
2.3	Killingdalen og Persbu*	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
2.4	Killingdalen og Persbu	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
2.5	Killingdalen og Persbu*	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre i sin helhet
2.6	Killingdalen og Persbu*	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
2.7	Killingdalen og Persbu	Veggrunn, parkering	Ja	Videre- justert
2.8	Killingdalen og Persbu	Veggrunn	Ja	Videre i sin helhet
3.1	Sundtjønn og Vorset (Halvfartjønn)	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
3.2	Sundtjønn og Vorset (Halvfartjønn)	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
3.52	Killingdalen og Persbu	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
5.0	Sundtjønn og Vorset	Fritidsbebyggelse med tilhørende	Ja	Videre i sin helhet

		infrastruktur og grøntområde		
6.1	Skjærbrekka	Fritidsbebyggels	Nei	Fortetting, reguleringsplan-nivå
6.2	Sundtjønn og Vorset	Fritidsbebyggels	Nei	Fortetting, reguleringsplan-nivå
6.3	Sundtjønn og Vorset*	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre - justert
6.4	Skjærbrekka	Fritidsbebyggels	Nei	Fortetting, reguleringsplan-nivå
7.1	Skjærbrekka	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre – justert
7.2	Skjærbrekka	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
7.3	Skjærbrekka	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
7.4	Skjærbrekka	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
8.1	Sundtjønn og Vorset	Nærmiljøanlegg	Nei	Ikke videre
8.2	Sundtjønn og Vorset	Nærmiljøanlegg	Nei	Ikke videre
8.3	Sundtjønn og Vorset	Nærmiljøanlegg	Nei	Ikke videre
9.1	Svartli*	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre i sin helhet
9.2	Svartli	Råstoffutvinning og veggrunn	Ja	Ikke videre
10.1		Gang- og sykkelvei	Ja	Ikke videre
10.2	Killingdalen og Persbu	Veggrunn, parkering	Ja	Videre – justert
12.1	Sundtjønn og Vorset*	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre - justert

12.2	Skjærbrekka	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre – justert
12.3	Skjærbrekka	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre – justert
13.1	Sundtjønn og Vorset	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre – justert
13.2	Skjærbrekka	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre i sin helhet
13.3	Skjærbrekka	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
14.1	Svartli	Veggrunn	Ja	Videre - justert
14.2	Svartli	Veggrunn	Ja	Ikke videre
14.3	Svartli	Råstoffutvinning	Ja	Ikke videre
15.0	Killingdalen og Persbu	Turveg	Nei	Sti- og løypeplan
17.0	Dalsethaugen	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre - justert
18.1	Dalsethaugen	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
18.2	Dalsethaugen	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre - justert
19.1	Dalsethaugen	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
19.2	Dalsethaugen	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre i sin helhet
20.1	Killingdalen og Persbu	Fritidsbebyggelse med tilhørende	Ja	Videre - justert

		infrastruktur og grøntområde		
20.2	Killingdalen og Persbu	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
21.0	Svartli	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre – justert
22.1	Svartli	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
22.2	Svartli	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
23.1	Sundtjønn og Vorset	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
23.2	Sundtjønn og Vorset	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
23.3	Sundtjønn og Vorset	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
23.4	Sundtjønn og Vorset	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
23.5	Sundtjønn og Vorset	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
23.6	Sundtjønn og Vorset	Andre typer bebyggelse og anlegg	Nei	Arealformål er justert til eksisterende bruk
24.0	Svartli	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Videre i sin helhet
25.0	Dalsethaugen	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre

28.0	Sundtjønn og Vorset	Fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde	Ja	Ikke videre
31.2	Sundtjønn og Vorset	Nærings- og turistformål, veggrunn	Ja	Videre – justert
35.2	Killingdalen og Persbu	Turveg.	Nei	Sti- og løypeplannivå
35.5	Killingdalen og Persbu	Veggrunn	Ja	Ikke videre
37.0	Sundtjønn og Vorset (Halvfartjønn)	Fritidsbebyggelse	Ja	Ikke videre
38.0	Sundtjønn og Vorset (Halvfartjønn)	Fritidsbebyggelse	Ja	Ikke videre
3.53	Høybuli Sør	Fritidsbebyggelse	Ja	Videre – justert

7.2 Justering etter konsekvensutredning

Av de 53 arealinnspillene med forslag til ny bebyggelse som er konsekvensutredet, har kommunen som følge av innsigelser, faglige råd og høringsinnspill innarbeidet 24 innspilt helt eller delvis, og avvist 29 av innspillene. Tabellen nedenfor viser i stikkordsmessig form hva som er vektlagt. Det vises til sammenstilt konsekvensutredning som gir en utførlig beskrivelse av det enkelte området.

Område	**Arealinnspill**	**Kommentar**
2.Killingdalen,Persbu og Høibuli	*2.1*	*Arealinnspillet sees i sammenheng med eksisterende fritidsbebyggelse, men er justert blant annet av hensyn til myr.*
	2.2	*Arealinnspillet har blitt redusert i størrelse for å redusere konflikt med ift. myr og dyrkbar jord. Det er også redusert av hensyn til høydedrag og dermed eksponert bebyggelse.*
	2.3	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre fordi det ligger i område som ikke tidligere er bebygd. Området inneholder dessuten myr, og det antas at en utbygging i området vil kreve store infrastrukturkostnader.*
	2.4.	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre av hensyn til det sammenhengende grøntdraget som ville blitt berørt av innspillet.*
	2.5.	*Arealinnspillet har blitt redusert i størrelse for å unngå bratte partier. Arealet er en videreføring av bebyggelsen på den sentrale delen av Vegglifjell*

		nord, hvilket har vært en vesentlig begrunnelse for å innarbeide forslaget i planen.
	2.6	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre blant annet av hensyn til uheldig fjernvirkninger og naturmangfold.*
	2.7	*Arealinnspillet er justert slik at det ikke kommer i konflikt med aktsomhetsområde for flom. Samtidig som påvirkning på bekken reduseres.*
	2.8	*Arealinnspillet er innarbeidet i planen for å bedre trafikksikkerheten i området.*
	3.53	*Arealinnspillet er redusert for å ivareta naturtypelokaliteter og nøkkelbiotoper. Arealet er ligger sentralt på nodre Vegglifjell og ligger i umiddelbar nærhet til eksisterende bebyggelse.*
	10.1.	*Innspillet er tatt ut av planen fordi det er mer naturlig å se på løsninger for myke trafikanter / gangvei i forbindelse med en helhetlig sti- og løypeplan.*
	10.2	*Arealinnspillet er tilpasset områdets karakter og formålets størrelse.*
	20.1	*Arealinnspillet sees i sammenheng med allerede godkjent byggeområde i Baklia. Deler av området er bratt og deler er merket som dyrkbar mark. Dette må hensyntas i en eventuell reguleringsplan*
	20.2	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre blant annet av hensyn til våtmarksområdene i nærheten av Baklidbekken.*
	35.5	*Arealinnspillet er en alternativ vegtrasè inn til Persbu. Innspillet tars ikke med vider av hensyn til landskapsbildet, naturmangfold og friluftsliv. Behovet for endret adkomst er ivaretatt gjennom innspill 2.8 som ligger i plankartet på tross av anbefalingene i sammenstilt KU.*
Dalsethaugen	*17.0*	*Arealinnspillet danner et sammenhengende areal med samme arealformål. Arealinnspillene begrenses for å ta hensyn til våtmarksområder.*
	18.1	*Arealinnspillet tas ikke med videre blant annet av hensyn til landskapsbildet og nærheten til seterlandskap.*
	18.2	*Arealinnspillet danner et sammenhengende areal med samme arealformål. Arealinnspillene begrenses for å ta hensyn til våtmarksområder.*
	19.1	*Arealinnspillet er tatt ut blant annet av hensyn til landskapsbildet og naturmangfoldverdier.*
	19.2	*Arealinnspillet danner et sammenhengende areal med samme arealformål og er medtatt i sin helhet.*
	25.0	*Arealinnspillet er tatt ut blant annet av hensyn til naturmangfold og kulturminner. Innspillsområdet omfatter også myr.*

Svartli	9.1	*Arealinnspill 9.1 ligger nord for Svartli og er tatt med i sin helhet fordi det er en naturlig utvidelse av omkringliggende fritidsbebyggelse.*
	9.2.	*Arealinnspill 9.2 er tatt ut blant annet for å ivareta landskapsbildet.*
	14.1 og 14.2	*Arealinnspill 14.1 er justert for å finne en trase til sammenbindingsveien som i minst mulig grad berører myrer og våtmarksområder. Arealinnspill 14.2 er som en konsekvens av dette ikke tatt med videre.*
	14.3	*Arealinnspill 14.3 er ikke tatt med videre blant annet for å ivareta grøntområdene.*
	21.0	*Arealinnspill 21.0 er betydelig juster for å tilpasses eksisterende bebyggelse på en bedre måte, samt ivareta grøntdrag, høydedrag og våtmarksområder.*
	22.1	*Arealinnspillet er tatt ut blant annet for å ivareta grøntdrag og av hensyn til villrein.*
	22.2	*Arealinnspillet er tatt ut blant annet for å ivareta grøntdrag og av hensyn til villrein.*
	24.0	Arealinnspillet ligger nord for Svarli, og er tatt med i sin helhet og utvidet noe sammenlignet med arealinnspillet, fordi den foreslåtte arealavgrensingen vil er en naturlig utvidelse av eksisterende bebyggelse i området.
Skjærbrekka	*7.1*	*Arealinnspillene er redusert blant annet av hensyn til nær- og fjernvirkninger og myr.. Flere av feltene er justert noe med bakgrunn i ønsket om helhetlig utvikling over eiendomsgrenser og naturlige utvidelser sett i forhold til eksisterende fritidsbebyggelse og regulering.*
	7.2	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre hovedsakelig fordi det ligger innenfor et nærmest uberørt område med sammenhengende myrdrag. Fordi området ikke tidligere er bebygd, anses det for et viktig beiteområde.*
	7.3	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre fordi det vil skape fjernvirkninger, området er bratt hvilket vil gjøre det utfordrende å etablere infrastruktur og ca ¼ av innspillsområdet består av myr.*
	7.4	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre blant annet av hensyn til fjernvirkninger og fordi det vurderes som utfordrende å etablere infrastruktur frem til området.*
	12.2	*Arealinnspillet er vesentlig redusert for å ivareta vårmarksområder som ble berørt av opprinnelig innspill.*

	12.3	*Arealinnspillet er justert blant annet for å ivareta myr og hensynet til naturtypelokaliteter.*
	13.2	*Arealinnspillet er tatt med i sin helhet fordi det er en naturlig utvidelse av omkringliggende fritidsbebyggelse.*
	13.3	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre blant annet av hensyn til lanskapetsbildet, at arealet ligger i et området med lite annen bebyggelse og fordi området vil kreve høye infrastrukturkostnader.*
Sundtjønn og Vorset	*3.1*	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre fordi det ligger innenfor ett av de fire store grøntarealene og inneholder store områder med myr. Hensynet til friluftsliv og beite gjør også at dette arealet ikke tas med videre. Hensynet til beite tilsier også at arealinnspillet ikke tas med videre.*
	3.2	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre fordi det endre lanskapsbildet og fordi det ligger innenfor ett av de fire store grøntdragene.*
	5.0	*Arealinnspillet er tatt med i sin helhet fordi deler av området er regulert til fritidsbebyggelse.*
	6.3	*Arealinnspillet er justert blant annet av hensyn til my og landskapsvirkninger, samt avstand til nærliggende seter område.*
	8.1,8.2 og 8.3	*Arealinnspillene er ikke tatt med videre av hensyn til landskapsbildet og fjernvirkninger.*
	12.1	*Arealinnspillet er justert blant annet av hensyn naturtypelokaliteter og fjernvirkninger.*
	13.1	*Arealinnspillet er betydelig redusert for å unngå myrområder og høydedrag. Opprinnelig område berørte også ett av 4 sammenhengende grøntdrag.*
	23.1	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre fordi det påvirker landskapsbildet, av hensyn til ivaretagelse av myr og fordi området ligger i møtepunktet mellom Hardangerviddaplanen og Blefjell villreinområdet.*
	23.2	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre fordi deler av området ligger innenfor Hardangervidda planen og fordi deler av området har en vannforekomst med omkringliggende myr.*
	23.3	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre blant annet fordi det ligger innenfor 100 meters beltet fra Smylehaugtjønn med omkringliggende myrer og av hensyn til grøntdraget i området.*
	23.4	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre blant annet av hensyn til grøntdraget.*
	23.5	*Arealinnspillet anses ikke som en naturlig utvidelse av eksisterende bebyggelse, og består av noe myrområdet. Utbygging vil kreve store store infrastrukturkostnader.*

	28.0	*Arealinnspillet er ikke tatt med videre fordi området delvis ligger innenfor villreinsonen. Det er også vektlagt at område ligger innenfor 100 metersbeltet fra vassdrag med omkringliggende myrområder.*
	31.2	*Arealinnspillet er redusert for å unngå negative konsekvenser for landskapsbildet.*
	37.0	*Arealinnspillet er i likhet med innspillsområde 3.1 og 3.2 ikke tatt med videre blant annet fordi det ligger innenfor ett av 4 store grøntarealer.*
	38.0	*Arealinnspillet er i likhet med innspillsområde 3.1, 3.2 og 37 ikke tatt med videre blant annet fordi det ligger innenfor ett av 4 store grøntarealer.*

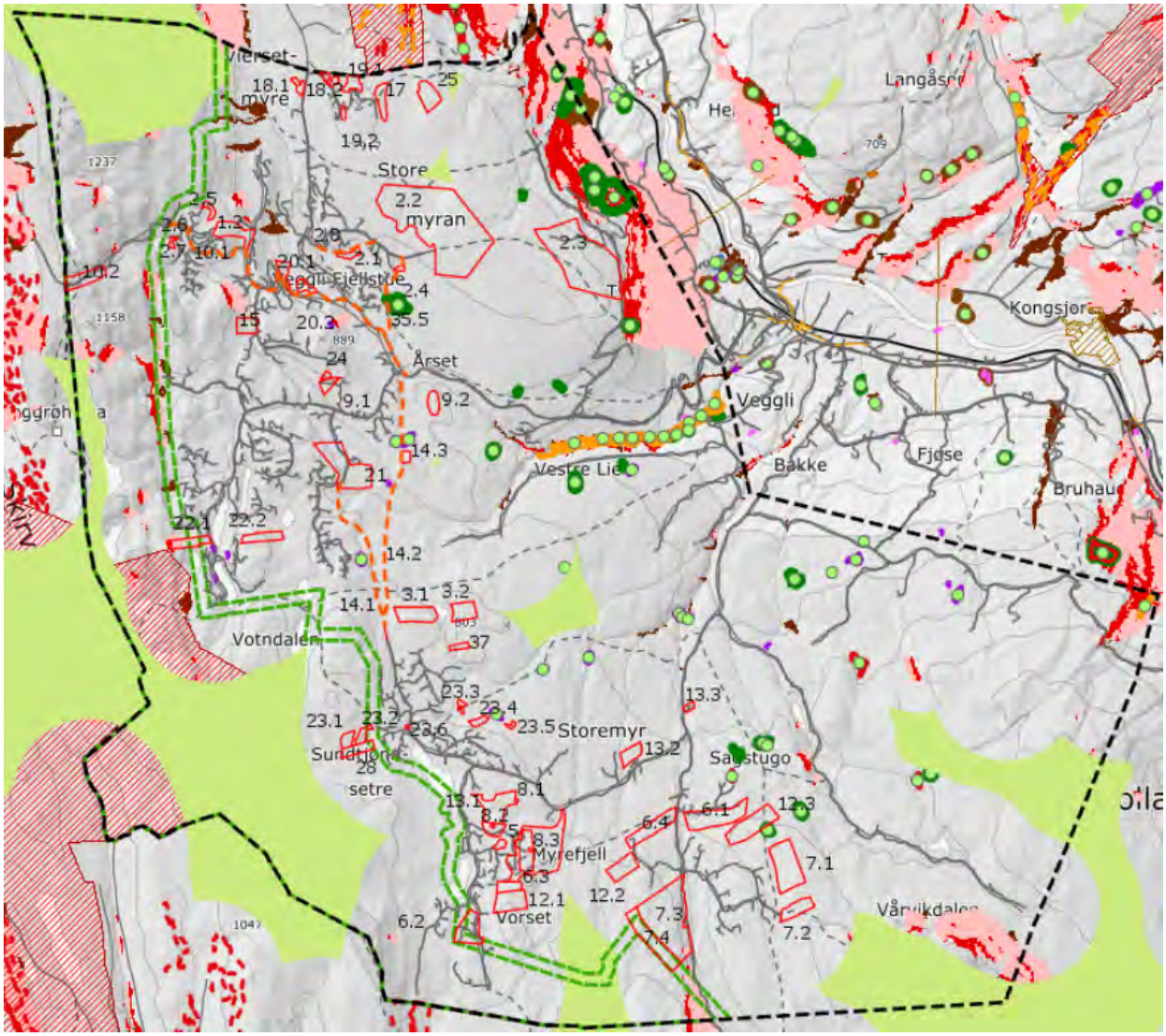
Mange av innspillene har, selv med justering, middels/usikker konsekvens. Dette stiller krav til ytterligere utredningsbehov i den etterfølgende reguleringsplanprosessen.

8 Virkninger/konsekvenser av planforslaget

Her beskrives og vurderes virkninger og konsekvenser av gjennomføring av planen. Konsekvenser beskrives når planen avviker fra vedtatt oversiktsplan, temaplan, vedtatt retningslinje, norm eller vedtekt eller når planen vil medføre konsekvenser for natur, miljø eller samfunn. Eventuelle avbøtende tiltak skal beskrives.

Tema	Beskrivelse	Samlet konsekvens
Utredninger		
Landskaps-bilde	Planen medfører en økning av bebygde arealer i forhold til dagens situasjon. Noen av utbyggingsområdene ligger eksponert til, men disse ligger i tilknytning til eksisterende bebyggelse. For å redusere fjernvirkning og eksponering skal nærmere bestemmelser for lokalisering av bebyggelse og krav til utforming avklares på reguleringsplannivå.	Totalt sett vurderes temaet å være ivaretatt/bli ivaretatt gjennom reguleringsplan.
Nærmiljø, friluftsliv og folkehelse	Planen legger opp til sikring av viktige friluftsområder, stier og løyper. Samtidig er det vektlagt at grøntdrag og friluftsområder i tilknytning til utbyggingsområder skal ivaretas. Planen legger opp til konsentrert utvikling, noe som vil redusere behov for bilkjøring på Vegglifjell.	Totalt sett vurderes temaet ivaretatt/bli ivaretatt gjennom reguleringsplan.
Natur-mangfold	Planen tilrettelegger i hovedsak for utbygging i områder i tilknytning til eksisterende fritidsbebyggelse. Planen sikrer at tiltak skal ivareta villreinsområdet. Viktige naturverdier sikres gjennom hensynssone. Naturverdier kreves fysisk kartlagt i alle reguleringsplaner.	Totalt sett vurderes temaet å være ivaretatt, men noe urørt natur vil gå tapt som følge av utbygging av fritidsboliger.
Klima - basert på Miljødirektoratet klimakalkulator. Vurderingen er et anslag*	Utbygging av urørt natur vil medføre noe klimagassutslipp. Det er utarbeidet temakart som viser myr innenfor planområdet. Det er gitt bestemmelser som ivaretas myr ved fremtidig utbygging. Klimagassutslippet vil derfor bli beskjedne.	Team vurderes å være ivaretatt gjennom hensynssoner.
Kulturminner og kulturmiljø	Det viktigste kulturminnet på Vegglifjell er seterlandskapene, Store Nordmannslepa og Kjemhus gravfelt. Planen ivaretar kulturminnene ved bruk av hensynssoner.	Totalt sett vurderes temaet ivaretatt/bli ivaretatt gjennom reguleringsplan.
Naturressurser		
Jord- og skogbruk*	Nye utbyggingsarealer er i dag i hovedsak lagt til områder med uproduktiv skog eller skog med lav bonitet. Flere av arealene består av dyrkbar	Totalt sett vurderes temaet å være ivaretatt.

	mark. Områdets klima og det faktum at dyrkbare arealer ligger i tilknytning til eksisterende bebyggelse, gjør det lite sannsynlig at den dyrkbare jorda innenfor planområdet noen gang vil bli dyrket.	
Grus- og pukk-ressurser	Det er ikke registrert grus- og pukkressurser innenfor planområdet, og utbyggingsareal vil derfor ikke påvirke dette.	Totalt sett vurderes temaet å være ivaretatt.
Vassdrag	Planen sikrer 100-metersbeltet mot vassdrag og 50 meter mot bekk gjennom planbestemmelsene. Bestemmelsene forbyr tiltak på våtmarksområder og bygging av nye bygninger på myrområder.	Totalt sett vurderes temaet å være ivaretatt/bli ivaretatt gjennom reguleringsplan.
Samfunn		
Teknisk infrastruktur - vei - vann- og avløp, og overvanns-håndtering	Eksisterende veier er av god standard. Ved detaljregulering må veiløsninger være et viktig element. Veiforbindelsen fra sør til nord i planområdet anses å være et viktig plangrep. Ny bebyggelse skal knyttes opp mot felles vann- og avløpsløsninger.	Totalt sett vurderes teknisk infrastruktur og trafikksituasjon å være ivaretatt. Konkrete behov for investeringer avklares og ivaretas gjennom reguleringsplan.
Transport og trafikksikkerhet*	Det eksisterer ikke kollektivtilbud innenfor planområdet. Reguleringsplanene bør tilrettelegge for lademuligheter for el-bil på hver fritidsbolig. Økt utbygging vil medføre en noe økt fare for myke trafikanter. Hensynet til myke trafikanter skal vurderes i regulerinsplanprosessene.	Trafikksikkerhet må ivaretas i reguleringsplaner. Vegstandard må ivaretas i reguleringsplan slik at det ikke medfører stor belastning på eksisterende hytteområder.
Næringsliv	Utbygging og utvikling vil skape arbeidsplasser lokalt i Rollag kommune på lang sikt.	Totalt sett vurderes temaet ivaretatt på kortsikt. Konkrete planer og tiltak for næringslivet på langsikt bør vurderes.
Flom og skred	Det tillates ikke utbygging innenfor hensynssonene for flom og skred.	Aktsomhetsområde for flom, ras og skred er lagt inn i eget plankart.

Figur 42: Temakart hentet fra offentlige registre inkluderer bla.: skogbonitet, inngrepsfri natur, grus/pukk, aktsomhetssoner flom, jord/flomskred, snøskred, steinsprang m.m.

8.1 Økonomiske konsekvenser for kommunen

Rollag kommune har startet og bekostet et omfattende planarbeid med mål om å sikre en bærekraftig og lønnsom næring på fjellet. Det er viktig for kommunen å lykkes med satsningen for også i fremtiden ha et attraktivt næringsliv og grunnlag for bosetting, vekst og utvikling. Det er også lagt ned betydelige ressurser i infrastruktur med en forventning om videre vekst i utbyggingen av Vegglifjell.

Kommunedelplanen er en overordnet plan med utredninger gjort på et overordnet nivå. Det er derfor vanskelig å si noe mer konkret om økonomiske følger av planen.

8.2 Konsekvenser for grunneiere og næringsinteresser

Planen legger til rette for utvikling på Vegglifjell, i hovedsak i form av bygging av fritidsbebyggelse. Planprosessen har medført at utbyggingsområdene har blitt betydelig redusert sammenlignet med de områdene som er foreslått til dette formålet.

8.3 Friluftsliv

Rollag kommune har i 2016 kartlagt og verdsatt friluftsområder i kommunen. Kartleggingen var et samarbeid mellom kommunen og tidligere Buskerud fylkeskommune (avd. friluftsliv). Bruken av friluftsområder og nærturer har stor helsefremmende effekt og trekkes frem som et viktig hensyn i nasjonale og regionale satsninger.

Arbeidet med sti- og løypeplan for Vegglifjell ble påbegynt vinter 2020. Planen vil ha hovedfokus på skiløyper, tur- og sykkelstier med tilhørende parkeringsareal. I arbeidet med kommunedelplanen er det gitt bestemmelser som ivaretar hensynet til sti og løyper.

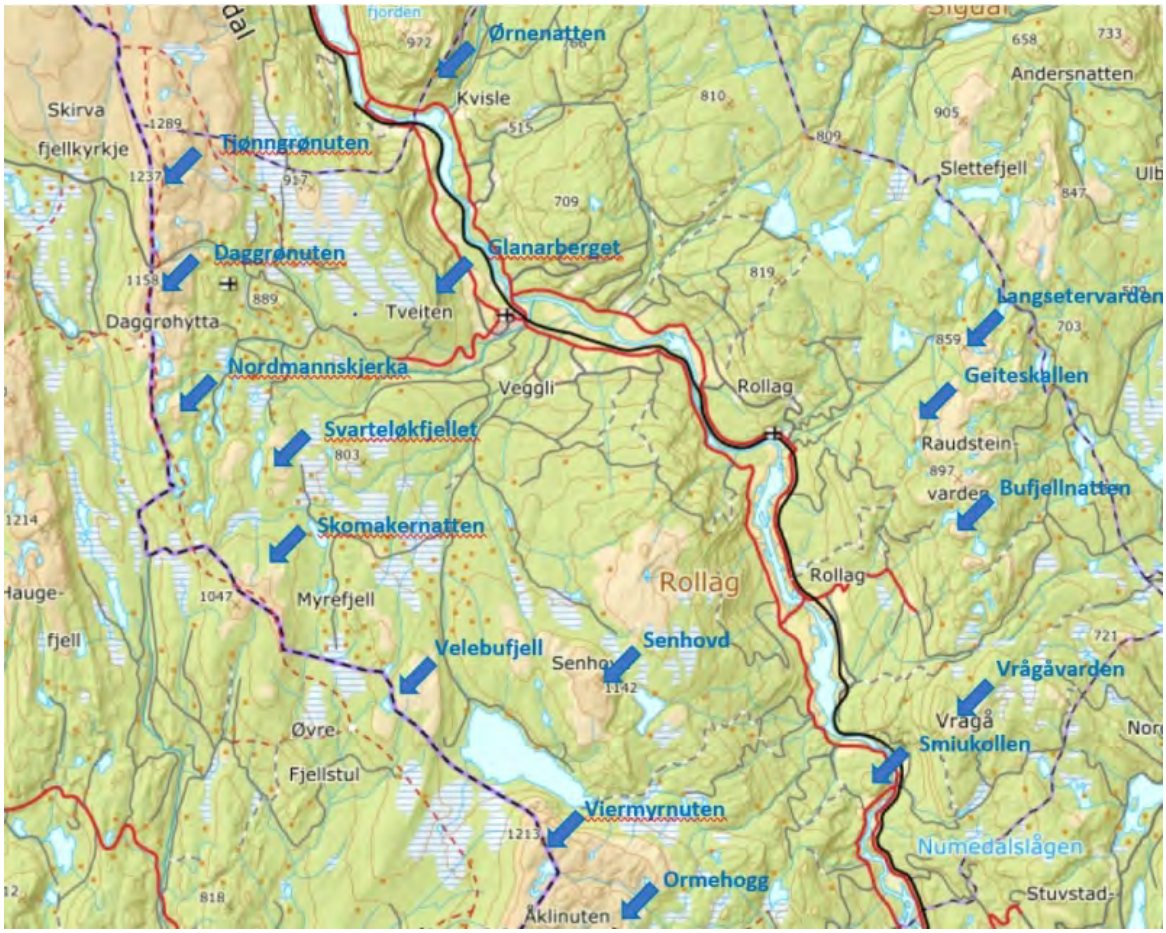
Flere av innspillsområdene medfører endring av arealformål fra LNFR-områder til fritidsbebyggelse, parkering og vei. Samtidig tilbakeføres områder til LNFR i hovedsak rundt seterområdene for å sikre disse viktige kulturmiljøene.

Større sammenhengende natur- og kulturlandskapsområder har stor verdi for friluftsliv, rekreasjon og folkehelse, og det er viktig å sikre tilgang til friluftsområder fra de bebygde områdene. Flere av tiltakene er i områder hvor det eksisterer sti- og løypeforbindelser, og opprettholdelse av eksisterende sti- og løypeforbindelser vil være viktig for å opprettholde tilgjengeligheten og nærheten til friluftsområdene. Dersom sti- og løypeforbindelser berøres skal det etableres nye forbindelser som er minst like gode som de som erstattes.

I tilknytning til sti- og løypeforbindelser bør det etableres offentlig møteplasser og utearealer for lek og opphold. Ønsket er at Vegglifjell skal bli et attraktivt område for helårsaktivitet, og tilrettelegging og kanalisering av ferdsel vil være viktig i både sommer- og vinterhalvåret.

Tilrettelegging for økt andel fritidsbebyggelse gir flere mennesker i det aktuelle området. Samtidig vil fokuset på helårsaktiviteter i området medføre økt aktivitetsnivå. Kanalisering av ferdsel er et viktig forebyggende og avbøtende tiltak for å gjøre opplevelser og aktivitet i naturen tilgjengelig uten å redusere naturkvalitetene. Dette har også positiv effekt på folkehelsen. Økt trafikk i området kan gi økt forurensning i form av støy. Samtidig vil fokuset på konsentrert utvikling redusere behov for bilkjøring innad i fjellområdet. Skilting og merking av stier og løypetraséer er viktig for synlighet, for å skape trygghet og for å kanalisere ferdsel.

Prosjektet Ti på Topp i Rollag ble lansert høsten 2019, og har med flere topper og turpunkt innenfor kommunedelplanen. Dette er et resultat av Turskiltprosjektet i samarbeid med Bedriftsidretten.

Figur 43: Turmål i Ti på Topp. Kilde: vegglifjell.no

8.4 Interessemotsetninger

- Kommunedelplanen legger opp til at nye arealer skal kunne utvikles til fritidsbebyggelse med tilhørende anlegg. Det er ikke lagt ut nye områder innenfor planområdet til Hardangerviddaplanen eller innenfor villreinområdet for Blefjell.

- Hytteutbygging kan i enkelte områder skape konflikt, særlig ved fortetting. De fleste nye arealer til fritidsbebyggelse er lagt i tilknytning til eksisterende områder. Dette er en bevisst strategi og i tråd med nasjonale føringer for å holde utviklingen på fjellet samlet til områder som allerede er berørt. Større og mer konsentrerte hytteområder er mer synlig i landskapet, men bidrar positivt til at en bit-for-bit-utbygging i fjellet unngås.

- Areal til fritidsbebyggelse i områder med beitedyr kan også være konfliktfylt. For å sikre tilgang til beiteressursene, er det innført generelt forbud mot inngjerding av hytteeiendommer.

- For å få til et godt grunneiersamarbeid kreves tålmodighet, fremsyn og samarbeid om fordeling av investeringskostnader og avkastning. Gjennom samarbeid vil den langsiktige verdiskapningen også for grunneierne bli langt større enn kortsiktig realisering av tomteverdier.

- Grunneiere, hytteeiere og andre med tilhørighet og interesser innenfor planområdet har tidvis ulike ønsker knyttet til utvikling. Gjennom planprosessen har det kommet tydelig fram at enkelte ikke ønsker utvikling på Vegglifjell. Noen ønsker at fjellområdet skal fremstå slik det gjør i dag, mens andre ønsker en begrenset utvikling. Av innkomne innspill er det klart at flest ønsker utvikling innenfor planområdet.

9 Risiko og sårbarhet

I forbindelse med planarbeidet er det gjennomført en overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse i henhold til bestemmelsene i § 4-3 i plan- og bygningsloven.

Som lokal planmyndighet skal kommunen legge til rette for en planlegging som "*..verne(r) seg mot og håndterer hendelser som truer grunnleggende verdier og funksjoner og setter liv og helse i fare. Slike hendelser kan være utløst av naturen, være et utslag av tekniske eller menneskelige feil eller bevisste handlinger*". Kunnskap om risiko og sårbarhet er vesentlig for å redusere sannsynligheten for at uønskede hendelser inntreffer, og for å redusere konsekvensene dersom de inntreffer. Kommuneplanen gir ikke hjemmel for å realisere tiltak direkte uten at områdene er detaljregulert. ROS-analysen er derfor gjennomført på aktsomhetsnivå.

ROS-analysen er gjennomført i henhold til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sin temaveileder *Samfunnssikkerhet i kommunenes arealplanlegging* (2017). Det er ikke fremkommet risikoforhold som gjør at områder anses som uegnet for de foreslåtte utbyggingsområdene. De avdekkede aktsomhetsområdene utgjør forhold som kan påvirkes i planleggingen, ved at man stiller krav til den videre detaljplanleggingen og videre i gjennomføringen av planen, som igjen gjør at risikosituasjonen blir akseptabel. Gjennom videre oppfølging av de foreslåtte tiltakene, vurderes det at antatt risikonivå vil være akseptabelt eller så lavt som mulig i henhold til slik innspillene er foreslått og foreligger.

Det er vurdert tolv aktuelle risikoforhold og uønskede hendelser som vil kunne medføre konsekvenser for liv og helse, stabilitet og/eller materielle verdier. Tabellen viser sammenstilling av resultatene fra risiko- og sårbarhetsanalysen, fordelt på tema/risikoforhold og risikovurdering:

Tema:	**Risikovurdering:**
- Skredhendelser - Skog- og lyngbrann - Trafikkulykker	Uakseptabel risiko
- Flom i elv og vassdrag - Overvannsflom - Svikt i fremkommelighet for varer og personer - Svikt i nød- og redningstjenesten	Middels risiko
- Bortfall av energiforsyning - Bortfall av telekom/IKT - Svikt i vannforsyning - Svikt i avløps-/overvannshåndtering - Eksponering for stråling fra radon	Lav risiko

10 Innkomne høringsinnspill

Oppstart av planarbeid ble varslet samtidig med planprogram. Innspillene omhandler derfor både planprogrammet og selve planarbeidet.

Viktige innspill som kom i forbindelse med høringen og hvordan de er ivaretatt er fremstilt i denne tabellen:

Innspill	Oppfølging
Fastsette byggegrense mot fjellet.	Byggegrense er fastsatt i kommunedelplanen. Anlegg som allerede er regulert tillates.
Ikke ta i bruk nye områder, fortetting.	Noen nye områder tas i bruk, men i hovedsak i tilknytning til eksisterende byggeområder. Det legges opp til konsentrert utvikling i definerte områder og adgangen til spredt hyttebygging i LNF begrenses.
Ivareta friluftsinteresser.	Friluftsinteresser ivaretas gjennom sikring av eksisterende skiløyper, turstier, alpinområde og de 4 store grøntdragene.
Sette av områder for råstoffutvinning.	Det ble foreslått to nye områder for råstoffutvinning, men ingen av forslagene er videreført.
Ikke legge opp til fritidsbebyggelse på snaufjell eller i villreinområder.	Det legges ikke opp til fritidsbebyggelse på snaufjell eller i villreinområder.
Ivareta villrein.	Hensyn til villrein er ivaretatt i tråd med føringene i regional plan for Hardangervidda, vedtatt 1.10.2021 og Fylkesplanen for Blefjell vedtatt 10.6.2002
Redegjøre for prinsippene i §§ 812 i naturmangfoldloven.	Prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 er redegjort for i planbeskrivelsen.
Sikre grøntbelte langs vassdrag, styre arealbruk bort fra vassdrag.	Det er innarbeidet planbestemmelser som sikrer avstanden til vassdrag.
Vise områder vernet etter naturmangfoldloven i plankartet.	Naturreservatet Skirvedalen vises som båndlagt område i plankartet.

Koble eksisterende hytteområder til nytt offentlig VA-anlegg.	Det oppstilles krav om at bygninger med innlagt vann skal tilknyttes offentlig eller privat (felles) VA-nett når dette ligger i rimelig nærhet til bygningen, jf. pbl §§ 27-1, 27-2 og 27-3, jf. § 30-6.
ROS-analysen følger planforslaget.	ROS-analysen vil følge planforslaget.
KU-en følger planforslaget.	Sammenstilt KU følger planforslaget.
Reguleringsplaner som fortsatt skal gjelde bør listes opp.	Eksisterende reguleringsplaner er angitt i planbestemmelsene.
Utrede miljø, friluftsliv, samfunnssikkerhet, infrastruktur og kulturminner.	Miljø, friluftsliv, infrastruktur og kulturminner er utredet i KU. Samfunnssikkerhet utredes i ROS-analyse.
Kulturminner og kulturmiljøer merket i plankartet.	Lokaliteter vernet etter kulturminneloven merkes med hensynssone. Seterområder og Nordmannsslepa er områdets vittigste kulturminner. Disse er angitt som hensynssoner.

Innspill til bestemmelser	**Oppfølging**
Opplisting av arealformål	Formålene i planen er listet opp.
Kommunedelplanens forhold til disposisjonsplaner	Vedtatte disposisjonsplaner gjelde så langt de ikke er i strid med arealformål som følger av kommunedelplanen. Disposisjonsplaner har kun rettsvirkning for bebyggelse, og ikke for adkomstveier og/eller annen infrastruktur, jf. planbestemmelsene del V.
Rekkefølgebestemmelser – betydning for gjennomføring av utbygging	Planbestemmelsene har ikke spesifikke rekkefølgebestemmelser, men del I pkt. 3 inneholder generelle krav til teknisk infrastruktur, energi og grønn infrastruktur. Planbestemmelsene gir også hjemmel for å inngå utbyggingsavtaler som regulerer gjennomføringen av vedtatte reguleringsplaner.
Planfri kryssing mellom skiløyper og heistraséer/veier	Det fremgår av retningslinjene til planbestemmelsene at behovet for planfri kyssing skal vurderes ved fremtidig regulering , del II pkt. 2.1.2

Skitunnel og vegtunnel	I samråd med Tinn kommunen videreføres areal avsatt til vegtunnel i gjeldende plan. Planen om etablering av skitunnel videreføres ikke.
Grønn infrastruktur	Det anbefales å henvise til både teknisk og grønn infrastruktur i utbyggingsavtalene.
Myr som byggeområde	Det er inntatt bestemmelser om byggegrense mot myr i planbestemmelsene.
Byggegrense mot vassdrag	Plan- og bygningsloven § 1-8 setter forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag. Bestemmelsene i planen setter byggegrense inntil 50 meter fra vassdrag og 100 meter fra større vann. Byggegrensa er viktig for å sikre naturmangfold og sikre areal for flom, håndtering av vann, og særlig viktig med tanke på klimaendringer.
Krav til vurdering av konsekvenser for verneområder	Planbestemmelsenes del I pkt 5 oppstiller vilkår til hvordan hensynet til naturmangfold skal ivaretas i fremtidige planprosesser.
Terrengbehandling, skjæring og fylling	Det er innarbeidet egen bestemmelse om terrengbehandling i planbestemmelsenes del II, pkt 2. Det er en generell bestemmelse for hele planområdet, som kun kan fravikes ved reguleringsplan eller ved dispensasjonssøknad.
Bevaring seterpreg og setermiljø	Alle kjente setre og setermiljø er angitt som hensynssone innenfor planområdet. Bevaring av setermiljøene anses derfor som godt ivaretat.
Krav til reguleringsplan	Planbestemmelsene inneholder de krav kommunen setter til detaljregulering.
Fritids- og turistformål	Krav til arealformålet fritids- og turistformål settes i bestemmelsene.
Bærekraftig materialbruk	Planbestemmelsene inneholder retinglinsjer om bærekraftig materialbruk i byggverk.
Egne krav i tillegg til TEK17 og nasjonale føringer	Kommunen ivaretas TEK17 og nasjonale føringer, i tillegg setter kommunen egne føringer og krav til utforming av bygg for å hensynta lokale byggetradisjoner.
Retningslinjer tak og takvinkel	Det er i hovedsak ønske om tradisjonelle estetiske kvaliteter som passer landskapet.

BYA	Planbestemmelsene inneholder regler om tillatt bebygd areal. For områder som detaljreguleres stilles det krav om angivelse va BYA i reguleringsbestemmelsene.
Byggegrense fra hovedskiløyper	Det er viktig å sikre grønt korridor innad i bebygde områder og tilstrekkelig areal for løypekjøring. Det skal derfor avsettes korridor med minst 15 meter byggegrense fra hovedskiløype til nye hytter, og tilsvarende bør tilstrebes for viktige turstier.
Gjerding	Av hensyn til beiteressursene, er det ikke tillatt med gjerder innenfor planområdet.
Belysning	Krav til belysning er satt for å hindre uønsket belysning i fjellområdet.
Mønehøyde fritidsbebyggelse	Planbestemmelsene inneholder regler om mønehøyde. I områder som skal detaljreguleres, vil det bli stilt krav om at det gis regler for maksimal tillatt mønehøyde
Mønehøyde sentrumsformål	Krav til utforming, inkludert mønehøyde, bestemmes gjennom fremtidige reguleringsplanprosesser. For øvrig er sentrumsformål erstattet med arealformålet Kombinert bebyggelse og anlegg.

11 Vedlegg

Plankart

- A1: Plankart – Kommunedelplan for Vegglifjell (SOSI)
- A2: Plankart – Hensynssone flom
- A3: Plankart – Hensynssone ras- og skredfare
- A4: Plankart – Aktsomhetssone steinsprang
- A5: Plankart – Aktsomhetssone snøskred

Plandokument

- B1: Planbeskrivelse
- B2 Planbestemmelser

Temakart:

- C1: Terrenghelning
- C2: Skogbonitet
- C3: Høydelag
- C4: Inngrepsfri natur
- C5: Grus og pukk
- C6: Myr
- C7: Innspillsområdene

Utredninger:

- D1: Sammenstilt konsekvensutredning
- D2: ROS-analyse
- D3: Utbyggingens påvirkning på utmarksbeite

Prosessdokumenter:

- E1: Planprogram